

Ds. J. W. KERSTEN

DE LIJDENDE MIDDELAAR

Vierde zestal predikaties

(voor de lijdensweken en Goede Vrijdag)

1972

N.V. UITGEVERIJ „DE BANIER" – UTRECHT

DE VOETWASSING

Lijdenspredikatie over Johannes 13 : 10a

Psalm 72: 2

Lezen Johannes 13 : 1-20

Psalm 119: 14

Psalm 38: 1,4,9, 15

Psalm 52: 7

Gemeente, de lijdensweken zijn weer aangevangen. Het zijn die zeven weken voor Pasen gedurende welke de kerk de gewoonte heeft om in het bijzonder stil te mediteren over het lijden van Christus. Om dat met enige vrucht voor onszelf te mogen doen, is er wel bijzondere genade nodig. Zéér bijzondere genade. Want u voelt het, we worden het in ons eigen hart gewaar, dat er helemaal geen plaats is in ons hart, om die lijdensgangen van Christus te gaan navolgen. Daar hebben we helemaal geen zin in, en onze hele natuur ligt daar zó vierkant tegen, omdat — Gods Woord zegt het — het is de Jood, dat is de eigengerechtigde, werkheilige mens, een ergernis, en het is de Griek met zijn verstand en zijn ontwikkeling een dwaasheid. Nu, wij zijn die Jood en die Griek. Als u er zo tegen op ziet, misschien kunt u dan begrijpen hoe wij er voor staan. Hij heeft voor ons geen gedaante noch heerlijkheid. Bovendien, de grote haper zit hier, dat er voor zulk een gesmade en vernederde Jezus alleen plaats is in het hart van mensen die de schuld en de smet der zonde voor God gevoelig en met smart mogen beleven. En dat is juist die bijzondere genade. Als dat er niet is, och, dan kunnen we wel enige bespiegelingen hebben, en ons hoofd schudden net als die vrouwen, weet u wel, die liepen toch zo te snikken en te wenen en ze vonden het toch zo vreselijk. Die hadden medelijden met de Heere Jezus. Dat is zó totaal mis en zó verkeerd, dat het juist niets anders is dan bittere vijandschap en totale blindheid, want Hij gaat straks niet naar het kruis op Golgotha als een medelijdens-waardig persoon, als een martelaar, maar Hij

gaat hier bewust, als de Held, als de Leeuw uit de stam van Juda, om de beker aan de lippen te zetten opdat u en ik nog zalig kunnen worden. Medelijden zou hier dus geheel en al misplaatst zijn. Bovendien, die menselijke hartstochten hebben niets te maken met de werkzaamheden van het zaligmakende geloof.

De Heere Jezus bestraft die vrouwen en zegt: „Weent niet over Mij, maar weent over uzelf”. Alle hartstochten in ons leven zijn werkzaamheden, die de grootste dam opwerpen tegen de zuivere, heilige kennisnemingen van het zaligmakende geloof. De mens moet er helemaal buiten gezet worden. Buiten zijn gevoelige genade en buiten zijn historieel geloof en buiten zijn eigengerechtigheid zal een lijdende Christus enige troost schenken in onze arme harten.

Wij kunnen Christus ook op een andere manier zien, niet als een martelaar die medelijden verdient, maar b.v. als een prijzenswaardig voorbeeld. We kunnen ons verwonderen over Zijn zachtmoedigheid in alles; we kunnen ons verwonderen over Zijn lijdzaamheid; dat Hij niet wederschoold; dat Hij alles zo geduldig droeg, en dan kunnen we Hem elkander ten voorbeeld stellen en zeggen: „Zo moesten wij eigenlijk ook doen”. Dat is ook niets.

Probeer het eens, om Jezus na te doen! Dan zult u wel gauw moedeloos worden, want we komen in de verste verte ook maar niet enigszins nabij Hem, Die de volmaakte Middelaar Gods en der mensen is. De heilige Godmens Jezus Christus, moet ge Die nadoen? Daar ligt voor ons helemaal geen troost in. Integendeel, dat leidt ons tot wanhoop, want dan worden we gewaar dat we in geen honderdste procent Hem enigszins kunnen nadoen. Dus Hem beschouwen als een goed voorbeeld, zoals het etische christendom doet en dan je best maar doen om je ook zo te gedragen, ligt daar dan de bevrijding van onze schuld in?

Komen we langs die weg met God in een verzoende betrekking? Neen! Hij is geen voorbeeld, maar die Christus zal — zullen we troost hebben — door het geloof in ons hart moeten wonen. Het gevoelen, dat in Christus Jezus was, zal

ook in ons moeten zijn. Daar zal een gemeenschap moeten zijn tussen onze harten en die gezegende Borg, m.a.w. Hij zal ons met Zich mee moeten trekken in Zijn lijdensgang, opdat wij, stervende aan ons leven, aan onze godsdienst, aan onze bekering, zullen verstaan wat het is: „Laat u zaligen”.

Wij kunnen ook in de derde plaats ach en wee roepen over de boosheid en de goddeloosheid van die vreselijke Joden. Dat kunnen we ook doen. Dat zijn geen vreemde dingen! Dat leeft bij ons, dat we zeggen: dat is nu toch wel de goddeloosheid ten top, om zulk Eén, Die nog nooit kwaad heeft gedaan, Die zieken gezond maakte en Die niet anders dan goed deed, zo te behandelen. Wat een vijandschap, Die aan het kruis te slaan! Die goddeloze Pilatus en die vreselijke hogepriesters en dat sanhedrin!

Ja, maar dan lopen we juist precies ons eigen ik voorbij.

„Het zijn de Joden niet, Heere Jezus, die U kruisten”. Het zijn de Joden niet. U en ik! We doen het nog dagelijks. Dus, we kunnen onze boze natuur en onze eigen zonden bemantelen door ach en wee te roepen over die goddeloze mensen. Dat is een bewijs van gemis aan enige zelfkennis. Dan hebben we nog nooit onze vijandschap voor God gevoeld en beweend.

Daar is wat voor nodig, gemeente, om honing te zuigen uit deze Man van smarten. Zelfs de discipelen waren daar helemaal niet aan toe. Dat waren nu lieve kinderen Gods met enige heldere kennis van Hem als Jezus, Zalmaker. Ze hadden dan tenminste nog enige heldere Persoonkennis. Dat is dan toch al heel wat, is het niet? Dat is dan toch de aanvang van het waarachtige, van het uit God geboren leven. Hoort u dat? Dat is toch de aanvang, zeg ik. De kennis van de Persoon des Middelaars is de aanvang van alle waarachtige uit God geboren leven. Licht daar de wedergeboorte? Dat weet ik niet. Ik weet niet waar die ligt, en dat weet een mens die wedergeboren is ook niet, maar in de kennis van de Persoon des Middelaars worden de werkzaamheden van het nieuwe leven helder en duidelijk geopenbaard. Want dit is het eeuwige leven, dat ze U kennen en Jezus Christus, Die Gij hebt gezonden. Die in de Zoon gelooft, zal leven.

Nu, dat hadden dan toch de discipelen. Daar kon je goed mee praten. Als het over Jezus ging en je vroeg: Wat hebt ge toch in Hem gevonden? O, dan konden ze wel dagen

vertellen over de heerlijkheid, die in Hem ligt en over Zijn waardigheid en Zijn liefde en Zijn genade, Zijn trouw en Zijn goedheid. Daar kwamen ze niet over uitgepraat. Ik wilde dat dat onder ons ook zo was, dat we met elkaar niet uitgepraat konden raken over de beminnelijkheid en de dierbaarheid en de schoonheid en de voortreffelijkheid van de Heere Jezus Christus. Helaas, daar wordt niet veel over gesproken.

Maar dat hadden de discipelen dan toch. Maar ach, al hadden ze dat, wat waren ze blind voor Zijn ambtelijke bediening. Jezus, Zaligmaker, goed, daar wisten ze wat van, maar hoe Hij nu Zijn kerk zalig maakt, daar wisten ze niets van. Dat Hij ze kón zalig maken en dat Hij het ook doen zou, dat geloofden ze. Nietwaar, volk van God, dat geloven wij ook, maar de weg waarlangs is toch wel erg moeilijk. Dan stoot ge telkens weer op barrikaden van onbegrijpelijkheid en van vernedering en van ongeloof en vijandschap en dan zegt ge.- „Moet dat nu zo? Is dat de weg om zalig te worden? Is dat de weg om zalig te worden, zoals het nu bij mij is?” Dan zou je eerder zeggen, dat de duivel regeerde. Het is God, Die bezig is om Zijn kerk te vernederen en hun wil te buigen en hun natuur te verbreken opdat ze als verlorenen in het bloed van het Lam gewassen en gereinigd zouden worden. De Heere gaat Zijn discipelen daar langzamerhand in onderwijzen. Dat doet Hij ook zo lief en zo voorzichtig. Dat gaat niet ineens. Dan zouden ze in de wanhoop terecht komen. Hij deed het met woorden. Telkens weer ging Hij ze zeggen hoe de Zoon des mensen dat werk zou verrichten. Lijden en sterven, niet om de troon van David, neen jongeren, luistert nu eens, weet ge hoe dat gaan zal? „Ik moet overgeleverd worden in de handen van de overpriesters, en ze zullen de Zoon des mensen smaadheid aandoen en kruisigen”. Horen jullie het nu? Geen grote verwachtingen hebben hoor! Neen, het gaat naar beneden, het gaat bergafwaarts. Sterven. Ja, ze hoorden het wel, maar ze begrepen het niet en ze wilden niet ook. Als ze het hoorden zeiden ze misschien wel ja, maar ze verstonden het niet.

En nu gaat Hij het niet alleen door woorden doen, maar ook door daden. Hij gaat ze eens aanschouwelijk onderwijs geven. Hij gaat hun trotse natuur eens een gevoelige prik geven. Dat doet Hij niet met een slag van het zwaard der Goddelijke gerechtigheid. Neen, Jezus heeft veel zachtmoediger geneesmiddelen en onderwijsmiddelen. Dat slaan met het zwaard werkt nooit wat goeds uit, maar Hij doet het op zo'n wijze, dat de discipelen verbroken zijn. Ze zijn zo verslagen! Ze krijgen in het licht van Zijn liefde zo de boosheid en de schandelijkheid en de halsstarrigheid en de aard van hun bestaan te zien, dat ze zich weg schamen.

Nu, en zo langzamerhand gaat het naar beneden. Zo zal de Heere ze vormen en verbrijzelen en vernederen, opdat ze vatbaar worden voor de toerekeningen van Zijn borgtochtelijke gehoorzaamheid. Daarover spreekt dan de voetwassing, over dat aanschouwelijk onderwijs van een vernederde Jezus. Wij lezen u voor als tekst Joh. 13 : 10 het eerste gedeelte:

Jezus zeide tot hem (tot Petrus): die gewassen is, heeft niet van node dan de voeten te wassen, maar is geheel rein.

Toen de apostel Johannes dit beschreef, was hij al heel oud, 80 of 90 jaar. Maar hij wist zich alles nog precies te herinneren van wat daar in die Paaszaal gebeurd was. De kleinigheden zijn hem zó helder bijgebleven, dat toen hij — misschien 60 of 70 jaar later — dat evangelie schreef, het hem nog zo helder voor de geest stond als had hij het pas meegemaakt. Dat wil zeggen dat die Johannes, en waarschijnlijk ook de andere discipelen wel, van dit voorval een onuitwisbare indruk in hun gehele leven hebben meegekregen. Er is hier iets gebeurd in die Paaszaal, dat hebben ze nooit meer vergeten, en als ze er later over dachten dan werden ze nog rood van schaamte. En als Johannes dan beschrijft wat er gebeurd is, dan heeft hij daar zoveel jaren later toch wel een recht licht over gekregen. Dat had hij niet toen het gebeurde, maar naderhand is dat door gaan werken in zijn hart onder de bedauwing van Gods Geest. Wat heeft hij toen alles anders gezien dan toen het gebeurde. Want ach, wat waren zijn ogen toch gesloten voor de geestelijke goederen en de geestelijke gangen van Gods koninkrijk en van die gezegende Middelaar. Nu hij er op terug zien mag schrijft hij: „Jezus wetende dat Zijn ure gekomen was — dat wist Johannes toen nog helemaal niet — en dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader, alzo Hij de Zijnen die in de wereld waren liefgehad had, zo heeft Hij ze liefgehad — en dan staat er in het Grieks — tot het hoogste toe”. Hij heeft ze liefgehad tot het hoogste toe. De liefde van Christus kan nooit groter zijn, de liefde in het algemeen niet, dan dat ze het diepste buigt. Daar ligt de grootste heerlijkheid van de liefde in. Dat heeft Christus hier gedaan. Hij heeft hier één blijk van Zijn liefde gegeven, zo overstelpend, dat het hart van Johannes er (Joor gebroken is. Hij zegt: „Hij heeft ze liefgehad ten hoogste toe”. Jezus, wetende dat Zijn ure gekomen was en dat Hij naar de Vader zou gaan en dat Hij daar een Naam zou krijgen boven alle Naam, Heere der heren, Koning van alle koningen, de Majesteit van alle majesteit, de Aanbiddelijke, voor Wie hemel en aarde en al wat leeft eeuwig moest buigen en Hem lofzangen zingen. Deze Jezus, wetende dat

Hij tot Zijn Vader ging en dat Zijn ure gekomen was. Hij ziet nog een 24 uur en dan zal de beker gedronken zijn; dan zal God verheerlijkt zijn; dan zal Hij het loon ontvangen; dan zal Hij een Naam krijgen boven alle naam. Dan zal de Vader Hem de heerlijkheid geven, die Hij had eer de wereld was. Die Jezus, wetende dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had en dat Hij van God uitgegaan was en tot God heenging, die Jezus stond op van het Avondmaal en legde Zijn klederen af en nam een linnen doek en omgordde Zichzelf en goot water in een bekken en ging de voeten van Zijn discipelen wassen. **Die Jezus.** Ziet ge hoe Johannes het ziet? Dat zagen ze toen niet. Ze zagen toen de waardigheid en de Goddelijke heerlijkheid van Christus niet.

Wat was het geval? Wel, Petrus en Johannes waren vroeg op de dag, het is donderdag, uitgezonden om een paaszaal in gereedheid te brengen, waar Hij dan de Paasmaaltijd met Zijn discipelen zou mogen houden. Hij was zeer begerig om dat Avondmaal met Zijn discipelen te houden. Hij had maar één drang, om Zichzelf aan Zijn discipelen, aan Zijn kerk te geven. De drang der liefde. En nu aan die Paasmaaltijd zou Hij Zichzelf als het Brood des hemels en het Water des levens aan Zijn discipelen verklaren en Zichzelf aan Zijn kerk wegschenken opdat ze eeuwige blijdschap en verzadiging zouden mogen hebben. Dat was de drang der liefde in het hart van Christus. Hoe komt het, dat gij zo ver van Jezus vandaan blijft? Wil Hij niet? Hoe komt dat, dat ge zo omzwerft buiten Zijn gezegende en volzalige bediening? Hoe komt het dat ge met uw ellende en met uw pak van schuld en met uw klachten, moedeloos van de ene dag in de andere leeft? Hoe komt dat? Waar ligt de oorzaak? Bij Hem soms? Neen, die moet ge bij uzelf zoeken. Jezus is Zaligmaker en Hij is er van de Vader ambtelijk toe gegeven, en dat werk doet Hij met zoveel vermaak en met zoveel innerlijke verheuging. Dat is Zijn leven, om te volbrengen de wil Zijns Vaders. Ja Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U. Ik heb grotelijks begeerd met u dit Avondmaal te houden. Nu, de Paaszaal is in gereedheid gebracht. Het was in een huis waar waarschijnlijk meer zalen waren, en die huisheer zit waarschijnlijk ook ergens in een zaal het Paasfeest te vieren. Hoe het ook zij, de Heere Jezus en de discipelen komen daar binnen en er is geen huis slaaf om de voeten te wassen. Die slaven zijn misschien ergens anders bezig. Dat voeten wassen was het geringste werk voor de geringste slaaf, maar het was een noodzakelijk werk, opdat de heilige maaltijd niet zou ontwijd worden. En wat denkt u van deze maaltijd? Jezus gaat hier als de Zoon Gods en de enige Middelaar met Zijn discipelen het heilige paaslam straks gebruiken met de bittere saus. Een heilige maaltijd

zoals er nog nooit één gehouden was. En daar komen de discipelen binnen. Ze hebben onderweg getwist. Ze hadden rode hoofden en boosaardige harten. Ze waren helemaal in de war. Ze hadden getwist wie toch wel de meeste zou zijn in het koninkrijk der hemelen. En zo komen ze nu in die zaal. Ja, daar is geen slaaf om de voeten te wassen en daar gaan ze zo met een boos hart en een lelijk gemoed, vol opstand, vol met zichzelf maar aanliggen. De één wil voor de ander niet buigen. Stel je voor, dat Petrus daar als slaaf gaat fungeren. Dacht ge dat Petrus onder deed voor Johannes en voor Mattheüs, voor Levi? En dacht ge dat Johannes dat wilde? Ze zullen wel zien wat er komt en gaan maar vast aan de tafel liggen en straks zullen ze de heilige maaltijd gaan gebruiken. En de Heere Jezus doet net of Hij niets ziet. Hij wacht tot het uiterste, en daar liggen ze dan. Straks zal Hij als de Gastheer brood nemen en breken en het uitdelen en Hij zal de wijn nemen. Gevoelt u, in wat voor toestand of ze verkeren van binnen, zo lelijk en zo vol met zichzelf en vol eigengerechtigheid en vol eerzucht? De één wil voor de ander niet onderdoen. Ze hebben helemaal geen oog voor de majesteit, de zachtmoedigheid, de voortreffelijkheid en de heerlijkheid van Christus, hun Heere. Natuurlijk, hoe kan ons oog enige glans van Christus zien en enige zoetheit trekken uit die gezegende Persoon, hoe kan dat ooit als ons hart zo gesteld is, als we vol met onszelf zitten? Hij had geen gedaante noch heerlijkheid. Wat moet een mens toch grondig vernederd zijn en er hartelijk en geheel buiten vallen, zal ooit Jezus enige dierbaarheid voor zo één verkrijgen. De Heere geeft ook geen bevel. Hij zegt niet: „Petrus, wil jij eens de voeten wassen?” Weineen, dat doet Hij niet. Zulk werk op bevel, dat heeft geen waarde, dat moet van binnen uit komen. Hij zal ze geen bevel geven, maar Hij zal het ze op een andere manier leren. En dan staat Jezus daar, wetende wat er komen zou. Wetende ook wie hij was, die Hem verraden zou. Ook Judas ligt aan tafel; die wacht ook op de dingen die gebeuren zullen. Ook Judas! De duivel was reeds in zijn hart gevaren. Hij was een kind der rampzaligheid. „Een duivel onder u”, zegt Jezus. Jezus staat dan op. Hij heeft de kring eens rond gezien. Ze lagen allemaal naar beneden te kijken en de één voor de ander wil dat niet doen. Maar Jezus staat op, legt Zijn opperkleed af, bindt een linnen doek om Zijn lenden, neemt een kom met water en gaat beginnen om de ene discipel na de ander de voeten te wassen. Er heerst een dodelijke stilte. De één na de ander laat het zich doen ook. Judas, ja waarom niet? Vreselijk, ook Judas. De Heere Jezus wast de voeten van Judas. Wat is dat vreselijk!

De discipelen hebben een beurt gehad en dan komt Petrus aan de beurt. De anderen zijn innerlijk zo getroffen; ze

hebben zo de schande gezien van hun onderlinge twist en van hun hoogmoed en van hun zelfverheffing. Ze zien in het licht van Zijn zachtmoedigheid en van Zijn vernedering zo de schande van hun zondenvuil, dat ze zich weg zitten te schamen. Ze weten geen raad. Maar toch, tóch laten ze zich de voeten wassen. Misschien hebben ze het niet helemaal begrepen, er niet helemaal doorheen gezien wat dat betekende, maar het was dan toch zalig toen ze het toch maar lieten doen. Wat is dat toch zalig om je voeten door Jezus te laten wassen. Want Hij is gekomen, niet om gediend te worden, maar om te dienen. Om Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen. Er is geen groter zaligheid dan juist onszelf als goddelozen en als vijanden en als bruten en wat we al door de zonden geworden zijn, om je zo door Jezus te laten bedienen. Het is rondom ellende, maar bij Hem is zaligheid. Maar Petrus ziet dat anders. Het is ook wel gauw omgekeerd bij hem, maar Petrus heeft te veel (moet ge eens goed luisteren) respecteert, Petrus heeft **te veel** hoogachting voor zijn Heere en Zijn Meester. Neen, daar heeft hij zijn Jezus niet voor over, om zulk een vernederend werk te doen, dat kan Petrus niet verwerken. En hij denkt: die discipelen daar zeggen ook niets, en hij zit zich al op te winden. Moet je dat je Meester laten doen, die vuile voeten door Jezus laten wassen? Hij begrijpt het niet.

Maar nu komt Jezus bij Petrus. Hij heeft dat opgekropt van binnen en hij heeft zoveel hoogachting voor Christus (goed verstaan) en zoveel minachting voor zichzelf, hij gooit zichzelf zo ontzaggelijk ver weg, hij trekt ogenblikkelijk zijn voeten terug. Hij zegt: „U mij de voeten wassen?” En dan zegt Jezus: „Wat Ik nu doe weet gij niet, maar na deze zult gij het verstaan”. Je zou denken: Nu Petrus, toe dan maar, laat je dan ook maar wassen. De Heere zegt het toch: „Je begrijpt niet wat Ik nu doe, maar straks zul je het wel verstaan”. Dat moet toch genoeg zijn. Toe, laat je nu toch behandelen! Neen, en dan barst hij uit: „In der eeuwigheid zult Gij mij de voeten niet wassen”. Gelukkig dat die eeuwigheid maar heel kort duurde bij Petrus, anders was het mis geweest, maar u voelt de bruutheid van zijn natuur: In der eeuwigheid zult Gij mij de voeten niet wassen! Maar wat wil je dan, Petrus? Ik wil U de voeten wassen! O ja, dat mag je wel, dan moet je het doen als die zondares, die dat met haar tranen deed, zo mag het wel, Petrus, maar dit moet je Jezus laten doen. Wil jij Jezus de voeten wassen? Dat kan, die gelegenheid komt wel. Doe dat dan als een verloren zondaar, doe dat dan met een gebroken hart en in de belijdenis van je verlorenheid, net als Maria. Die maakte ze nat met haar tranen, droogde ze af met haar haren en zalfde Zijn voeten met de kostelijke nardus. Doe het dan zó, want die zó tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.

Wilt ge wat voor Jezus doen, Petrus? Hebt ge alles voor Hem over?

Kom dan als een verloren mens om je te laten wassen en reinigen door Hem. Dan kun je wat voor Jezus zijn. Maar niet zoals je nu bent. Hij had zoveel hoogachting voor Christus. Veel hoogachting voor de Persoon van Christus en heel geen kennis van Zijn ambtelijke bediening en waartoe Hij van de Vader gegeven was. Heel geen kennis. Hij zegt: „Neen, in der eeuwigheid zult Gij Mij de voeten niet wassen, in der eeuwigheid niet”. Petrus zegt dus: „Neen, dat is te erg”. Petrus beleeft wat wij toch ook wel weten, nietwaar? Het kan wel eens zijn, dat u tegenover de Heere, tegenover Zijn liefde, tegenover Zijn genade, tegenover Zijn vriendelijkheid, zó uw schandelijke, gedurige ontrouw en uw moedwil en uw onbekeerlijkheid beleeft, dat u zegt: „Neen Heere, dat is te erg. Heere, laat me maar los, want dat is te erg”. We zouden haast bang zijn, dat we misbruik zouden maken van Zijn goedheid en Zijn liefde en van Zijn genade. Het wordt wel eens een keer te erg. Dan zouden we moedeloos worden en dan zouden we net als Petrus zeggen: „Heere, ga nu maar uit van mij, want ik ben een zondig mens en ik word toch nooit anders. Ik ben toch voor geen verbetering vatbaar, ik heb zulk een goddeloze, onverbeterlijke natuur, Heere laat me maar los. Er is met mij niets meer te beginnen”. Dat is Petrus, maar het is ons toch niet helemaal vreemd? En als de Heere ons dan niet opzocht, dan gingen we weg. Maar Zijn liefde is sterker dan het gevoel van onze onwaarde. Wij kunnen soms zulk een overweldigend gevoel hebben van onze verdorvenheid en van onze verlorenheid, dat de vrijmoedigheid om tot Jezus te gaan wordt afgesneden. Zulk een overweldigend gevoel van onze doodstaat, dat we van Jezus weglopen en dat we Hem er niet meer voor over hebben. Dat we Hem te hoog aanslaan om naar zo'n vuile zondaar om te zien. Dan hebben we zulke hoogachting voor Christus en zulk een minachting voor onszelf, dat het voor eeuwig kwijt zou zijn. Maar dat klopt toch niet? Neen, dat klopt niet. Waar zit die haper, want dat deugt niet, Petrus. Daar deugt niets van wat ge daar doet en wat ge zegt. Ge ziet zo hoog tegen de

Heere op. Mag dat dan niet? O ja, want de heilige engelen bedekken het aangezicht. Maar dan verstaan we toch niet wat het betekent als Hij zegt: „Ik ben gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is”.

Ja, zegt Petrus, maar niet één zoals ik, want zo verloren als ik is er niet één. Hij zondert zichzelf uit. Ja maar Petrus, laat de Heere nu toch zondaren zaligen, al ben je de grootste van alle zondaren. Neen, zegt hij, dat kan voor mij niet.

Gevoelt ge de onvrijmoedigheid en dat zich van Jezus terugtrekken? Hij zegt: „Neen, dat is te erg, dat gaat niet meer”. Nu en dan zouden we maar uitgaan en in moedeloosheid wegzakken en dan maar geen hoop meer hebben en dan maar zien wat er van terecht komt. Maar zo loan het ook niet.

En weet ge wat Jezus dan zegt? Hij zegt tegen Petrus: „Als Ik u de voeten niet was hebt ge geen deel aan Mij”. Dat wil zeggen-. Zeg Petrus, als ge weigert, dan laat ge Mij los en dan moet ge uw weg maar vervolgen zonder uw Meester en zonder uw Heere. Petrus, kunt ge dat? Kunt ge dan op eigen benen staan? Kunt ge bij een ander beter terecht? Uw verslagen gemoed en uw schuldige hart, wie moet dat dan in orde brengen, Petrus? Kan een ander dat dan als Ik? Is er nog een andere Middelaar aan Wiens voeten u zou gaan neerliggen? Dat is ook een dierbaar en liefderijk onderwijs. De Heere zegt: Petrus, denk eens in, is er een andere Jezus op wie ge uw hoop hebt gesteld? Zijn er andere Middelaars, Die het beter kunnen dan Ik? Petrus, dan hebt ge geen deel aan Mij!

En dan slaat Petrus (hoe kan het ook anders) ineens om in het tegendeel en zegt: „Neen Heere, als ik U moet missen, dat kan ik ook niet, dan ben ik alles kwijt, was mij dan maar helemaal”. Hij heeft een levende betrekking op Jezus, want die ligt daar en die kan nooit meer weg, en nu gaat de Heere die stille innerlijke betrekking, die in zijn hart ligt als vrucht van Zijn eigen mededeling in het licht stellen. Nietwaar, Hij gaat Zijn eigen werk, Hij gaat de liefde opwekken en verwakkeren. Maar als het daar om gaat, dan zegt Petrus: Neen Heere, dan niet alleen de voeten wassen, dan wil ik helemaal gewassen worden. Ach neen. Het is een overslag in zijn gemoedsleven als vrucht van de bediening van de Heilige Geest in zijn hart. De gemeenschap met Christus wordt weer gewrocht. De Heere kan Zich in ons leven wel eens terug gaan trekken. Onze Heere Jezus, het Allerliefste, waarvan de bruid zei: „Hij kuste mij met

de kussingen van Zijn mond”.

Hij kan Zich wel eens beginnen terug te trekken. In het begin kunt ge u nog wel redden, is het niet? Dan redt ge u met uw wetenschap, met uw ondervinding en met uw bekering of met uw ambt. Gemeente, u redt u overal mee, de één met dit en de andere met dat. Maar dan in het gemis, zegt Rutherford, als de Heere eens een weinig licht geeft, wat wordt Hij dan toch dierbaar, als het gemis gaat wegen, Hij laat het wel eens voelen. Op een gegeven moment zegt Hij: „Nu gaat ge al zo lang buiten Mij om en dan hebt ge geen deel meer aan Mij. Dan moet ge het maar zonder Mij doen”. En dat kan niet, gemeente. Dat kan niet, omdat het Zijn eigen werk is. Wij zouden het doen, hoor! Als Hij Zelf de hand niet naar ons uitstak, dan zouden we werkelijk, óf in moedeloosheid óf in onwil, óf in opstand, hoe dan ook, maar we zouden er werkelijk vandoor gaan en er kwam nooit weer wat van terecht. Maar dan komt Hij dus vriendelijk ons voor te stellen, dan zegt Hij: Waar kunt ge dan terecht? Heb Ik het wel eens niet goed gedaan? Bent u met Mij wel eens bedrogen uitgekomen? Zijn er andere heren, die beter voor u zorgen? Kunt u het dan in de wereld vinden? Hebt u zo'n vermaak in de heerschappij van de duivel? Ga dan de zonde maar weer in! Zoek uw oude leven maar weer op! Maar dat kan niet meer. Dan slaat het ineens om. Dan gaat Hij die liefde weer wakker maken, Zichzelf in Zijn beminnelijkheid openbaren. Als een zondaar door alles heenvalt, en in een ogenblik gebroken is, dan is het door deze Zijn uitnemende liefde.

Dan zegt Petrus: „Och Heere, wilt Gij mij alstublieft helemaal wassen?” In dat woord ligt een ontkenning van aanvankelijk verkregen genade. Als Petrus zegt: Heere, Gij moet mij helemaal wassen, dan is dat een ontkenning van het Godswerk. Nu, dat ge daar toe komen kunt, dat begrijp ik, nietwaar, in deze zielsgestalte. Ik zei zoeven: soms is het wel eens te erg, en weet u wat we dan doen? Dan zeggen we: Heere, ik ontken en ik durf het niet meer te aanvaarden. Kan dat nu, zo'n leven zoals ik leef, en zo'n hart als ik omdraag, kan dat nu? Dat kan niet meer bestaan met genade. En de duivel zegt: Neen, natuurlijk niet. Er is niet één van Gods kinderen zoals u, zo moedwillig en zo ontrouw, dat u de liefde des Heeren, dat lieve Evangelie, de kloppingen aan uw consciëntie met zoveel hardheid en bruutheid beantwoordt. Dat is nog minder dan een beest. Zou dat vrucht van genade kunnen zijn? En dan snijden we aan onze kant de band wel eens door en dan komen we tot de ontkenningen van het werk Gods, meer door moedeloosheid en meer door de aandrang van binnen, door die verklager der broederen. Dan zeggen we: „Heere, ik geloof nooit dat er enig werk van genade in mijn hart is

gebeurd". Misschien spreken we het niet uit, maar het ligt daar toch van binnen. Dat doet Petrus ook, want het is te erg. Hij kan niet geloven, dat zo'n ellendige als hij is, genade zou hebben ontvangen. Daarom vraagt hij: „Heere, begint U weer helemaal opnieuw met mij. Helemaal opnieuw!" Dan zegt de Heere.- „Neen Petrus, dat is niet waar, de boosheid van uw natuur en uw dagelijkse struikelingen en uw zonden nemen het wonder van de wedergeboorte niet weg". Zondaren, zijt ge hier ook aan het worstelen met uzelf? Soms in de wolken en dan weer in de kolken, en wordt ge ook meer en meer teruggedreven en zegt ge: er is er niet één op de wereld zoals ik? En zijn ze u van binnen ook wel eens aan het opporren om te zeggen.- er is nooit wat van God aan mij gebeurd? Dat zijn verzoeken. Bidt om genade dat het nooit over uw mond komt, want daar zult ge spijt van krijgen, dat garandeer ik u. Want ge brengt uw ziel in een ontzaggelijke duisternis. God laat Zijn werk niet aantasten en daar zult ge spijt van hebben. Of ge wel of geen genade hebt ontvangen, laat dat aan de Heere over. Hij weet wat wij niet weten en wat wij soms helemaal niet kunnen bezien. Hij zegt: „Petrus, wat Ik nu doe weet gij niet, maar geef u nu maar over. Laat Mij nu toch maar zorgen, na deze zult ge het verstaan". Dan zegt hij: „Neen, in der eeuwigheid niet. Dat is zo geen leven, zoals ik leef en dat kan geen genadeleven zijn". En dan zegt de Heere: „Nu goed, dan is de band doorgesneden". En dan valt hij ineens in het andere uiterste en zegt hij: „Heere, wil me alstublieft helemaal opnieuw bekeren, want ik ben nog nooit bekeerd? Mag ik dan wedergeboren worden?" Neen, zegt de Heere, dat is niet nodig. Ge hebt toch zo'n gebrekkig licht in de zaken van Gods koninkrijk,

Petrus. Ik zal u eens onderwijzen. Kijk eens, die gewassen is is helemaal rein, m.a.w. Petrus, ge zijt al een keer gewassen. Wanneer? Aan Gods zijde in de wedergeboorte, daar gaat de zondaar over uit de dood in het leven, uit Adam in de gemeenschap met Christus. Dan wordt hij op dat ogenblik gereinigd, gerechtvaardigd en geheiligd. Dan worden hem Christus en Zijn weldaden toegerekend, al weet hij er zelf niets van. Dat is dan toch maar waar, en dat het waar is, blijkt dan straks in de vrucht van het leven wel. Als dat niet waar was, dan zou het er ook in de oefening van het geloof niet uitgroeien. Dus aan Gods zijde gebeurt dat in de wedergeboorte, daar wordt de zondaar de mantel van Christus' gerechtigheid omgedaan door de Heilige Geest. Op dat ogenblik staat hij rein en heilig voor God in Christus. Maar wanneer geschiedt dat onderwerpelijk, wanneer wordt een ziel bewust gewassen door het bloed en de Geest van Christus? Wanneer? Comrie zegt: in de eerste oefening des geloofs. En wat is de eerste oefening van het geloof? Jezus

als Zaligmaker persoonlijk eigenen en omhelzen, dat is de eerste oefening van het zaligmakende geloof. De eerste oefening richt zich op de Persoon van de Middelaar. En die oefening is daarop gericht om met de hand des geloofs die Jezus als mijn Jezus te omhelzen. Te ontvangen niet alleen, maar ook te omhelzen. En op dat ogenblik wordt in het bewustzijn van het gemoed de ziel gewassen, gereinigd, geheiligd, gerechtvaardigd, vrijgemaakt, verlost door de Heere Jezus Christus en staat hij in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Er is een stille vrede, een gemak, een vermaak, een vrijmoedigheid om tot God te gaan, Die Zijn toorn en gramschap in Christus heeft afgelegd en Die Zijn Vaderhart ontsluit. Goedertieren Vader, milde Zegenader, stel Uw vriendelijk hart toch eeuwig voor ons open.

Dat ogenblik heeft Petrus ook meegemaakt en dat hebben al de apostelen meegemaakt, behalve Judas. Dan word ik bewust gewassen, gereinigd, geheiligd, gerechtvaardigd en verlost en ben ik reeds zalig, word ik van mijn zaligheid, van mijn aandeel aan Christus innerlijk verzekerd, want in die geloofsoefening is niet de minste zweem van twijfel. En ge zoudt het de duivel en uw grootste vijand in zijn gezicht willen zeggen: de strijd is verloren en ik zal door 's vijands zwaard niet sterven, maar leven.

De duivel kwam het Luther op een nacht zo benauwd en lastig maken en zijn aandeel betwisten en hem op zijn zonden wijzen, maar hij zei: „Duivel, ge moet eens naar de hemel gaan en dan moet ge eens aan Jezus gaan vragen wie Luther is. Ik hoef dat niet te zeggen, ga dat daar maar vragen". En hij week door de kracht des geloofs. Dat is niet om de goede werken, dat is niet om de verdiensten, maar uit loutere genade en vrije gunst die eeuwig God bewoog. Maar het geloof aanvaardt het, omhelst het, niet alleen voor anderen, ook voor mij. En dat is niet in een hoek geschied en dat gaat ook nooit meer weg. Maar nu gaat het hier over het wassen van de voeten en dat ziet op het bewandelen van de levensweg. En al is het nu dat ik een aandeel van de Heere Jezus Christus heb mogen verkrijgen, mijn natuur wordt nooit bekeerd. De oude mens blijft, en daaruit vloeit voort het bezoedelen van onze voeten op de levensweg, de inwonende boosheid, het inwonend bederf, de inwonende vijandschap en de inwonende dwaasheid en blindheid, het verzet tegen de wegen van Gods voorzienigheid, onwil om de weg te gaan die de Heere ons voorstelt. Dat alles verbreekt zo menigmaal de dadelijke gemeenschap met de Heere. Nu zegt de Heere Jezus tegen Petrus: Ik hoef niet opnieuw te beginnen, dat is al gebeurd. Ga eens terug, toen en toen, dat ogenblik, toen heb Ik toch uw gemoed gewassen en gereinigd, toen u door het geloof

Mij als uw Zaligmaker mocht omhelzen. Daar begin Ik niet meer opnieuw aan. God doet Zijn eigen werk niet teniet. Die gewassen is, is geheel rein, maar die heeft nodig dat Zijn voeten gewassen worden. Daar hebt ge de weg van heiligmaking. En weet ge waarom de weg van heiligmaking zulk een raadsel is en zulk een onbekende zaak? Hoe komt het dat zo menig een die toch een ander leven kent, zo blind is voor de evangelische heiligmaking? Hoe komt dat? Omdat ze de rechtvaardigmaking missen. Zo komt dat. Want eerst het geheel rein worden is de rechtvaardigende genade en dan de oefeningen in de heiligmaking. Indien er geen rechtvaardigende genade in ons ziele-leven wordt verheerlijkt door het bloed en de Geest van Christus, dan zitten we altijd in de werkheiligheid. Dat kan ook niet anders omdat we er dan geen kennis van hebben. Die de Persoon des Middelaars niet kent kan Hem ook niet gebruiken tot wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing. Dat kan niet, ge moet Hem toch eerst ontvangen hebben. Dus die zielen komen altijd op uit de wet. Doen en laten. Ze zijn altijd bezig met zichzelf, met hun hart, hoe dat gesteld is. Ze zijn altijd in die zelfover leggingen bezig, ze hebben het zo druk met zichzelf, dat er geen tijd is om de Heere Jezus nodig te hebben. Dat er geen plaats voor Hem in hun leven is. Ze zuchten zoveel en ze klagen zoveel. Ze zoeken het zo gedurig en ze zijn toch zo ongelukkig en ze verkeren toch zo in het gemis en zo lopen ze maar te zuchten over de wereld, dag in dag uit en ze hebben het zo moeilijk met zichzelf en ze voelen zich zo ellendig en altijd maar ik; ik zo en ik dit en ik dat. Het is toch zulk een mager leven. Staat toch naar rechtvaardigende genade!

En weet ge wat nu het gemakkelijke is, toehoorders, zondaars? Weet ge wat het gemakkelijke van rechtvaardigende genade is? Dat in rechtvaardigende genade onze werkzaamheden niet te pas komen. Daar staan uw zonden buiten en ook uw goede werken, daar staan uw gebedjes buiten en uw tranen, die hebben daar geen enkel verband mee. Gerechtigd uit genade, als goddelozen gerechtigd om niet, zonder de werken der wet, daar hebt ge niets voor nodig, ge hoeft er niet een gestalte voor te hebben, ge hoeft niet vernederd te zijn of ge hoeft uw zonden niet te bewenen, ge hoeft niets. Dat geeft de Heere er allemaal bij, dat is een soeverein eenzijdig Godswerk. Laat u redden, laat u zaligen, laat u rechtvaardigen. Laat toch alles thuis, uw zelfwaarnemingen: en hoe ben ik gesteld, en ik moest toch veel dieper ingeleid zijn, en ik moest veel meer berouw hebben, en ik moest veel tederder gesteld zijn. Denkt u, dat de Heere Jezus dat van u nodig heeft? Hij heeft niets van u nodig, juist niet. Maar u **kunt** het niet thuis laten! Dat is de oorzaak! Heimelijk zijt ge er mee aan

het werk, om God te verzoenen. Dat is het raadsel en dat is de verborgenheid van de godzaligheid. Die is toch zo groot! Jezus Christus, God geopenbaard in het vlees, opdat Hij uit soevereine genade verloren zondaren zou oprapen. Niet die al een beetje aan het werk zijn of die het zo goed bedoelen, of die zo hartelijk kunnen klagen en die hun gemis zo kunnen bewenen. Zo gebeurt het nooit! Eerst de rechtvaardigende genade.- „Kom nu en drink van het water des levens om niet!" Laat nu uw geld thuis en uw werkzaamheden thuis en kom nu zoals u bent en leg u aan de voeten van Jezus neer en zeg: „Goddelozen worden gerechtigd, waarvan ik de voornaamste ben. Hier ben ik, Heere Jezus mijn hoop is op U, en dat werk vertrouw ik U zo volkomen toe, want daar zijt ge van de Vader toe gegeven". Dan kunt ge toch nooit weten wat de Heere doet. Als dat zó wezen mag, dan gebeurt het ook, want de Heere bedriegt door Zijn Woord verlegen en arme zondaren niet. Maar u bent het niet, u bent geen arme uitgekledde zondaar. U hebt veel te veel goede dingen. U gelooft dat u wedergeboren bent; u gelooft dat uw gebeden wel eens echt zijn; u mag wel eens verkwikt zijn; het Woord van God mag u wel eens vertroosten. Wel, wat hebt u in al die tijd al niet opgegaard. Een hele voorraad van werkzaamheden. Als u er aan terug gaat denken dan zegt u: „Verleden week heb ik dat nog beleefd en vorige maand was het ook kostelijk en ik was toch zo zalig gesteld!" Kijk, daar heb je het juist. Een mens heeft zoveel bij elkaar gegaard, dat hij veel te rijk is om door Jezus geholpen te worden. Hij heeft wat middelaars achter zich staan die hem kunnen opvangen als het benauwd en moeilijk wordt en dan zegt hij: Ja, maar dat is er toch gebeurd en dat heb ik toch gehad en dat zal toch wel van de Heere zijn en dat is toch geen bedrog geweest? Neen, er is maar één Middelaar, en daarom in het stuk van heiligmaking komt ge er zo ellendig uit. Daarom zijt ge zo onvrijmoedig. Daarom wordt uw hoop soms zo weggenomen. Daarom bent u soms zo gedrukt en zo onvrij, daarom bent u soms zo schuchter in uw gebed, in het toegaan tot de Heere. Daarom bent u soms zo angstig, dat u zegt: „Het is met mij toch mis". Daarom weet u soms geen raad en wordt u geschud en geslingerd en wordt u in de knel-schroef van de duivel vast gedraaid dat ge niet meer weet hoe ge er uit moet komen. Eigen schuld, dan moet u maar luisteren. U doet het uzelf aan, omdat u weigert om door Jezus gezaligd en gered te worden. Dat weigert u, dat wilt u niet. Leer het dan door Zijn Woord en door Zijn Geest. En als u dat Woord dan hoort verklaren, geef u dan over in die gang. Dat mag u doen. Werk op Jezus aan, niet op een gevoelig hart of indrukken van uw schuld en niet wat het is om verloren te gaan en richt u niet op de

rechtvaardigheid Gods of wat ook. Dat komt allemaal wel. Richt uw aandacht op die enige Naam, die onder de hemel gegeven is en zeg: Heere Jezus, ik moet U hebben! Hoe ik ook gesteld ben, dat doet er niet toe, die U heeft heeft het leven. En laat Jezus u dan eens onderwijzen wat betreft de gestalten, die Hem behagen en dat kan dan wel eens heel anders zijn dan u denkt. Want u denkt, als ge goed gesteld bent en een beetje makkelijk psalmen zingen kunt en een beetje liefde in uw hart gevoelt, dat het goed staat. Als de volgende dag alles onderste boven ligt, dan denkt u: Nu zal de Heere wel toornig op mij zijn en nu komt er niets meer van terecht.

Maar zo is het niet hoor. Dacht u dat de Heere op en neer gaat in Zijn liefde en Zijn trouw en Zijn genade met de waarneming van ons hart? Wat voor een God denkt u eigenlijk dat de kerk heeft? Die God is onze zaligheid en dat blijft Hij. Hoe het er met mij bij staat, heeft er niets mee te maken. Hij ziet Zijn kerk in Christus aan. Eerst rechtvaardigende genade, eerst de oefening van het geloof. Hier zijn veel mensen, die voor bekeerd doorgaan en die de eerste oefening van het geloof nooit hebben beoefend. Die zijn er veel, en dat is toch een groot gevaar. Dat is de eerste oefening van het geloof, daar vloeit de rechtvaardigende genade. En de vrucht daarvan is enige heldere oefening, meer en meer in het stuk van heiligmaking. Hoe het ons betaamt voor de Heere te leven. Niet in doen en laten, nogmaals, maar in het stuk van de dagelijkse bekering.

Voeten wassen, Petrus! Elke dag van uw leven weer met uw hele zondenregister tot Jezus te gaan en zeggen: Heere Jezus, met al mijn goede bedoelingen is het nu weer helemaal mis. Maar nu zal ik het morgen toch beter doen hoor. O ja? Nu goed, probeer het dan! Dan staat ge op met goede voornemens en dan zal het vandaag toch wel anders zijn en dat zal niet gebeuren! En dan is het 's avonds nog erger dan het ooit was. En dan weer tot Jezus gaan en zeggen: och, Heere Jezus, nu is het weer helemaal mis, maar ik geef het niet op, nu zal ik het morgen beter doen. Ik zal de strijd strijden. Ga uw gang, probeer het maar. Het wordt hoe langer hoe ellendiger. Het wordt helemaal mis en uw natuur krijgt u nooit ten onder.

Nu moet u niets meer beloven, maar u moet tot de Heere Jezus gaan en ge legt u maar aan Zijn voeten neer en ge klaagt uzelf maar aan in uw onverbeterlijkheid en uw goddeloos bestaan. Petrus zei: Heere, het is te erg. Nu, wat wilt ge dan? Wilt ge uzelf gaan verbeteren? Och neen, Heere, dat kan ik ook niet, want het is vreselijk! Is er een andere Middelaar soms in de hemel of op aarde? Ach neen, leer nu eindelijk deze les-. Voeten wassen, Petrus, elke dag opnieuw. Kom maar tot Mij, en die tot Mij komt zal Ik

geenszins uitwerpen. Zalig werk, om onze voeten te laten wassen, elke dag van ons leven, met onze struikelingen, met onze zwakheden, met ons hele bestaan. En de vrucht zal wezen, dat we het ook bij elkaar doen, want die door Jezus vernederd is kan niet hoogmoedig zijn. Dan krijgt onze eigenliefde toch wel eens een keer een doodsteek. En als we dan eens waarachtig vernederd onder Hem mogen buigen en onszelf eens hartelijk verfoeien en mishagen vanwege de zonde, wat krijgt uw medemens dan een waarde. Wat kunt ge een onbekeerd mens dan toch liefhebben. Wat kunt ge dan toch gunnend zijn voor een arme stumper die daar ook in zijn verlorenheid ligt. U zou ze zo in de armen pakken en zeggen: kom, we gaan naar Jezus toe, want wat ik daarin heb gevonden gun ik u ook. Wat wordt het dan toch anders van binnen. Dan kunt ge uw zwaard wel thuis laten! Dan gaat de liefde heersen en als u uw naaste in struikelingen ziet of in zonden of in duistere wegen, ach, dan gaat ge zijn voeten wassen, d.w.z. kom broeder, kom zuster, kom vriend, kom vriendin, dit is de weg, wandel in dezelve. Stille gebeden voor elkaar doen in de afzondering, elkaar opdragen. Is er iemand in nood of in lijden of in smart of in gevaar om afgetrokken te worden? Draag ze op aan de rommelende ingewanden van Gods eeuwige barmhartigheid. Ik vrees dat we weinig voor elkaar bidden! Of wel? Ik hoop dat ik mij vergis. Is het er nog wel eens? Het is toch een aangenaam werk. Het is veel aangener om met een ander bezig te zijn dan met jezelf, is het niet waar? Heeft u daar kennis aan? Altijd met jezelf bezig te zijn word ge ook moe, want ge zit vol met zelfbe-doeling, maar als ge er nu eens tussen uit bent, dan krijgt u werk voor een ander. Dan wordt de aandacht wat meer van uzelf afgetrokken. Dan ziet ge daar een arm onbekeerd kind; of daar ziet ge iemand in de zonden doorbreken; daar ziet ge iemand in de zuigkracht van de wereld! Dan zegt ge.- „O God, U zou ze toch ook nog kunnen trekken en bewaren". Dan gaan we ook elkander de voeten wassen. „Ik heb u een exempel nagelaten", zegt de Heere Jezus, „opdat ge dat ook zou doen". Niet nadoen! Probeer dat eens na te doen om je naasten de voeten te wassen. Ik niet, nooit. Dat werk daar heb ik mezelf niet voor over. Dus nadoen lukt niet! Maar als Jezus door het geloof in mijn hart woont dan doe ik het wel, en dan ben ik de minste van allemaal, en dan kan ik mij zo gemakkelijk geven en dan kunnen ze over mijn rug lopen. Dan heb ik geen haat tegen iemand en dan zou ik iedereen wel willen omhelzen. Dan heb ik geen vijanden meer op de wereld. Dan mag het gevoel van Jezus Christus zich in ons hart openbaren en dan gaan we elkaar de voeten wassen. Zalig werk! Want dan worden de vruchten uit die beminnelijke wijnstok in mijn leven geopenbaard en de

goedkeuringen Gods over Zijn eigen werk. Bij U is zaligheid, dat is leven. Het leven in heiligmaking. De vrede in ons hart, de goedkeuringen Gods en de zekerheid dat we de goede strijd des geloofs hebben gestreden en eenmaal ontvangen zullen het loon der gerechtigheid om Zijns Naams wil. Amen

JEZUS' BEREIDWILLIGHEID

Lijdenspredikatie over Johannes 18 : 10-11

Psalm 119: 10 Lezen
Johannes 18 : 1-11
Psalm 84: 6 Psalm
22: 6, 12 Psalm 40:
3

Gemeente, is dat nu bij u ook zo in die lijdensweken, dat u bij uzelf de onmogelijkheid gewaar wordt om de rechte beschouwing daarvan te verkrijgen.

Want och, we kunnen in het kerkelijk jaar, vooral in het begin, zo wel eens samen komen in Gods huis en vrije stoffen met elkander behandelen, waar dan wel eens enige smaak of genot — al is het maar verstandelijk, nietwaar — voor ons in ligt. We zeggen dan: „Ja, dat begreep ik". Daar was wat voor me bij en ik heb er aardig onder gekerkt. Je praat er nog eens over door de week en je zegt: „Een mooie preek, nietwaar".

Dat gaat wel, zolang we nog in een opgaande weg mee kunnen en ons historieel geloof en ons verstand nog wat houvast krijgen. Ja, dan is dat best te dragen. Dan kun je nog wel eens aangenaam in de kerk zitten. Maar u voelt wel, dat gaat hier niet meer. Dat is onmogelijk omdat we hier niets mee kunnen brengen. We staan hier voor de poort van het paradijs en daar staat een engel voor met een vlammen zwaard. In dat paradijs kan niemand in. Ja, weet u wie er in kunnen? In het eerste paradijs, in de staat der rechtheid, daar mochten rechtvaardigen verkeren. Maar hier kunnen alleen zondaren terecht. Arme zondaren, die mogen dit paradijs, dit heiligdom betreden. En de anderen blijven daarbuiten staan. Daar ligt de censuur van God de Heilige Geest. En als we eerlijk zijn, dan worden we dat o zo helder gewaar, dat we er netjes buiten blijven staan. Hier schiet ons verstand tekort. We kunnen met onze wedergeboorte hier niet binnen komen. We kunnen geen honing zuigen uit de lijdensgangen van Christus. Integendeel, we zuigen daar allerlei venijn uit. Dat is ons bestaan. En was het maar zo, dat we dat in waarheid innerlijk beleefden. Men zegt wel eens van iemand die een vreselijk misdadiger is: „Hij is het

doodslaan niet waard". Nu, als dat nu eens innerlijk bij ons zo zou zijn, dat we zo in onze verwerpelijkheid en verlorenheid, aan het eind van al onze werkzaamheden en van onze bekering en onze gestalten in verdoemdijkheid voor God neerlagen, dan zou er nog enige heerlijkheid afstralen van deze Mens, Die een worm werd en geen man. Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen, want Hij gaat in in onze schande. Hij gaat in in onze verlorenheid. Wat wij eigenlijk in eeuwigheid moesten ondergaan, dat ondergaat Hij nu. En daarom ergeren wij ons zo, want wij willen dat spiegelbeeld niet zien. Wij willen onze verdoemelijkheid, wij willen onze schande niet inleven. En als dat niet gebeurt, wat dunkt u dan van de Christus? Dan zijn we in de lijdenstijd bij elkander en dan kunnen we misschien proberen om er historisch enige houvast aan te krijgen, maar de vrucht is weg. We blijven volkomen zoals we zijn, en het laat niets na in ons hart. We worden er niet door bekeerd. We worden er niet door vernederd, we blijven in onze zonden. We blijven in de duisternis; we blijven onder het oordeel en het Evangelie doet ons geen nut, omdat het met geloof niet gemengd is. Maar dat zal dan eenmaal ons oordeel uitmaken.

Christus wordt u in al Zijn gangen, in al Zijn graveerselen naar het Woord van God, als Profeet, maar vooral ook als Priester in Zijn zelfofferande en als Koning voorgesteld. In al die preken komt de lokking tot u. Komt tot Mij en uw ziel zal leven. Laat uw ziel zich in vettigheid verlustigen. Kust de Zoon voordat gij op de weg vergaat als Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. En als ge met dat alles dezelfde blijft en in uw afkerig bestaan volhardt, dan zij uw bloed op uw hoofd. Het lijden van Christus was plaatsbekledend, borgtochtelijk, voor zondaren, opdat Hij Zijn kerk een uitnemende vertroosting zou nalaten. Dat heiligdom, waar Christus nu ingaat en waar alleen arme zondaars Hem volgen kunnen, dat is het heiligdom van het zeer bijzondere toenemende lijden. Want Hij is begonnen te lijden in Zijn geboorte. Het lijden van Christus begint bij het Kerstfeest. Maar naarmate Hij aan het einde komt neemt Zijn kruis geweldig toe. Vooral in de laatste drie trappen. Gethsémané, Gabbatha, Golgotha! Gethsémané: het geweldige zielelijden. Gabbatha: het geweldige lichaamslijden: ploegers hebben Mijn rug geploegd. Golgotha: de doodsstrijd. Zielelijden: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe. Duisternis en ten slotte het einde, ook naar het lichaam: „Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest". En Hij stierf. Voor de kerk in het zielelijden, en in het lichaamslijden en straks bij de dood, voor de kerk blijft er wat over. Want in dat alles neemt Hij de prikkel weg van ons lijden. Ja, de scherpste prikkel, die ons lijden lijden

maakt. Want als die prikkel weg is, dan is ons kruis geen kruis meer. Die scherpe doorn, die ons lijden en ons kruis zo ondragelijk maakt, is de zonde. Waar geen zonden zijn, daar zijn geen wonden. En nu gaat de Heere Jezus voor Zijn kerk de angel, dat is de zonde, de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer wegnemen, opdat er voor de kerk, in het zielelijden, in het lichaamslijden, en straks aan het einde wat over blijft.

Opdat ze de beker der verlossing zullen opnemen en zeggen: Wij steken toch het hoofd omhoog en zullen de eerkroon dragen. Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht. Gemeente, er is voor u en voor mij — als God ons niet in de dadelijkheid arresteert — geen plaats in het heiligdom waar Christus nu ingaat. Laten we dat maar eens zien. Er was ook voor Zijn discipelen geen plaats. Dat waren toch lieve bekeerde mensen. Ze hadden al zoveel jaren met de Heere Jezus omgang gehad. En ze hadden toch al enige oefeningen. Ze wisten toch dat ze bij het volk van God behoorden. Maar hier in Gethsémané gaat het helemaal mis. Ze hebben Hem allen verlaten en zijn heengevlucht. Ja, dat niet alleen, nog veel erger! De Romeinse bende, onder leiding van de overpriesters en de schriftgeleerden, kwam met zwaarden en stokken Jezus vangen, als een boosdoener. Maar hadden de Romeinse krijgsknechten alléén zwaarden? Neen, Petrus had er ook één. Welk zwaard denkt u dat Christus meer smart gedaan heeft? Welk zwaard denkt u dat Christus meer verdriet kost? Welk zwaard was het venijnigste? Niet dat van de Romeinse soldaten, maar dat zwaard van Petrus. Want niet alleen de wereld heeft een zwaard, maar de godsdienstige en de bekeerde mens ook! Denk erom! En dat zwaard kost Jezus Zijn bloed. Want Hij sterft niet voor de wereld, hoor! Hij sterft en geeft Zijn bloed niet voor die Romeinse soldaten, met hun zwaarden en stokken en knuppels. Maar Hij geeft Zijn bloed en Hij sterft straks aan het kruis voor Zijn Petrus met zijn zwaard. Komt, laten we het nagaan met elkander. Johannes 18 : 10 en 11.

Simon Petrus dan, hebbende een zwaard, trok hetzelfde uit en sloeg des hogepriesters dienstknecht en hieuw zijn rechteroor af. De naam van de dienstknecht was Malchus. Jezus dan zeide tot Petrus: Steek uw zwaard in de schede. De drinkbeker, die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?

We hebben de vorige maal stilgestaan bij de liefde van de Heere Jezus voor Zijn kerk. in de voetwassing. We staan nu stil bij Zijn bereidwilligheid. Wanneer Hem het zwaard van Petrus wordt voorgehouden, kiest Hij niet het zwaard en het geweld van Petrus, maar Hij kiest de beker van de toorn Gods tegen de zonde van de uitverkorenen. De Heere had in de Paaszaal

met Zijn discipelen de lofzang gezongen en heeft Zich al zingende voorbereid op hetgeen komen ging. Hij heeft al zingende Zijn Middelaarskracht vergaard, wetende dat het de wil en de raad des Vaders was. Hij heeft alzo sterkte gezocht in de volkomen onderwerping en is zo het kruis tegemoet gegaan. En dan gaat Hij met Zijn discipelen over de beek Kedron, Hij gaat voorop net als een goede herder die het roefdier tegemoet gaat en de schapen beschermen zal, want Hij stelt Zijn leven voor de schapen. Straks zegt Hij het: Als u dan Mij zoekt, dan moet u deze heen laten gaan. Zo treedt Hij dan Gethsémané — de perskuip betekent dat — de perskuip binnen. En Hij stoot daar op de bende krijgsknechten, die Hem dan als een moordenaar en als een slecht mens gevangen zullen nemen om Hem voor het gerecht te slepen. Judas is ook onder die bende. Hij heeft afgesproken dat hij Hem kussen zal. Dat valt helemaal niet op, want de discipelen plachten hun meester de kus van eerbiedige hoogachting te geven. Dus hij zei: Dat is heel vanzelfsprekend. Ik kom in Gethsémané en dan moet u goed zien wie ik kussen zal. Die is het, Hem moet u grijpen. Judas had zich verscholen onder die bende en ze komen op Christus aan en Hij vraagt: „Wie zoekt gij?” En zij zeggen-. „Wij zoeken Jezus”. Hij zegt: „Ik ben het”. En als Hij dat zegt, dan vallen ze allemaal achterover ter aarde. Judas ook, want die was ook onder hen. Satan ook, want de satan was in Judas gevaren. Satan en heel zijn hellemacht krijgt hier zo'n geweldige slag! Al de vijanden, de duivel en al zijn hellemachten stoten zo maar heel eventjes op de Goddelijke heerlijkheid en almacht van deze Middelaar, Die zegt: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde, en Ik heb macht om mijn leven af te leggen en om hetzelfde weer aan te nemen. Ach, deze arme stakkers willen Jezus grijpen, maar Jezus grijpt hen. Ze willen Hem vangen en Hij vangt hen. Wat zijn ze toch vreselijk en rampzalig verblind. Zulk een gevoelige slag, ze worden het gewaar van binnen. Maar als ze weer een beetje hersteld zijn, krabbelen ze weer overeind en Judas ook. En daar komen ze op Jezus aan. Ze zijn een beetje bedremmeld, een beetje schuchter, een beetje aarzelend, zo komen ze op Hem aan, want het was toch wel wat bijzonders wat daar gebeurde. En ze hadden toch heimelijk een zekere vrees of Hij misschien daar één of ander wonder (Hij had immers vele wonderen gedaan), misschien hun wel een gevoelige slag zou toebrengen. Zo komen ze op Jezus aan, Die daar niet als een martelaar staat en Die daar niet gevangen genomen wordt. Neen, Die Zichzelf aanbiedt en zegt, naar de eeuwige raad Zijns Vaders: „Hier ben Ik. Grijpt Mij maar, maar dezen moet u loslaten”. Dus die hele bende valt achterover, die stuit op de majesteit, op de borgtochtelijke Goddelijkheid van Christus. Judas ook. En

Judas heeft zich ook weer hersteld. Hij komt op Jezus aan en begint Hem hartstochtelijk te kussen. Want hier wordt hetzelfde woord gebruikt als van die vrouw, toen Hij bij Simon in huis was, bij die farizeër. Toen kwam er een slechte vrouw en die kon niet aflaten Zijn voeten te kussen. En dat deed Judas ook.

Wat is dat allerverschrikkelijkst. En toen is Judas in een ogenblik verpletterd. Niet met het zwaard van het oordeel, niet met het aan zeggen van de verdoemenis, maar met dat ene woord: „Vriend, verraad gij de Zoon des mensen met een kus?” Vanaf dat ogenblik begint de hel te branden in het hart van Judas. Vuur begint zijn boezem uiteen te scheuren en een ogenblik later is hij aan zijn plaats. Daar zijn we niets te goed voor, hoor! Die Judas, hier van binnen, daar staan wij niet boven. Maar laat het u een waarschuwing zijn. Als gij u niet bekeert zult gij desgelijks vergaan. Want bij ons is diezelfde hardheid, diezelfde onbekeerlijkheid en datzelfde doorzetten, zelf-handhaving! Gevoelige klappen gekregen, Judas tolt achterover; heeft niets te zeggen. Hij stuit op de heerlijkheid van Deze, Die de waarachtige God en het eeuwige leven is. Maar Judas zal, hij zet zijn tanden op elkaar en breekt door alles heen en kust de Heere Jezus en levert Hem over, ondanks alles. U zou zeggen, Judas, voelt u dat nu niet aan komen, dat het misgaat? O jawel, maar het kan hem niet schelen, hij is eenmaal in dat spoor en o, hij kan niet anders meer. En daar is God de schuld niet van, maar pas er op dat datzelfde oordeel der verharding over u niet wordt volvoerd. Want dan zal uw lot even vreselijk zijn als van Judas.

Als daar dan die bende, geheel bedremmeld door die gevoelige nederlaag die ze zoeven hebben geleden, als ze daar zo schuchter op Jezus aankomen en de handen naar Hem uitsteken, dan zeggen de discipelen: Heere (dat staat in Lukas 22), zullen wij met het zwaard slaan? Weet u wat die jongeren hebben gedaan, gemeente? Dat waren — we zeggen het in alle zachtmoedigheid — maar het was toch ook een stelletje dwazen en blinden hè! Hoe komen ze aan die zwaarden? Die hebben ze toch nog nooit bij zich gehad, al die drie jaar. Weineen, ze hadden niets bij zich. Ze hadden zelfs geen buidel en geen male en ze hadden geen reservemantel. Ze hadden niets bij zich. Ze gingen zo maar; ze leefden uit de korf zonder zorg. Ze hadden helemaal geen zwaard nodig, want Jezus had het zwaard. En als er één de vinger naar de discipelen uitstak, o dan sprong Jezus in de bres. Ze hadden niets te vrezen, ze hadden zo'n reuze leven geleid. Hij was dag en nacht bij hen en er kon hen niets gebeuren. Ze hadden eten en drinken, ze hadden alles wat ze maar begeren konden. Maar toen is er een ogenblik angebroken, en dat was misschien nog maar een uur of wat geleden, dat de Heere

Jezus aan hen vroeg: Als Ik u uitzond zonder buidel, zonder male en zonder schoenen, heeft het u ook aan iets ontbroken? Ze zeiden: Niets. Hij zeide dan tot hen: Maar nu, wie een buide¹ heeft, die neme hem en desgelijks ook een male, en die geen heeft, die verkope zijn kleed en kope een zwaard. Want Ik zeg u dat nog dit, hetwelk geschreven is in Mij moet volbracht worden, nl. Hij is met de misdadigen gerekend. Dat hebben ze goed in hun oren geknoopt, maar ze hebben het helemaal niet begrepen. De Heere Jezus bedoelde eigenlijk: Discipelen, er komt nu een andere tijd. Het wordt hoog tijd dat jullie een zwaard kopen. Het zwaard des Geestes is Gods Woord. Het wordt hoog tijd, dat ge een buidel koopt en een male. Dat ge toch voorbereid zijt op de ure der duisternis, die aanbreken zal. Want tot heden toe hebt ge, eenvoudig gezegd, op uw gevoelige genade geleefd. IJ hebt gezien en getast en gehoord en dat was een aangenaam leven.

Heeft het u ooit aan iets ontbroken? Neen, zeggen ze. Maar nu, zegt de Heere Jezus, nu komt er een andere tijd. In de tijd, die nu komt, is er geen plaats meer voor dat zorgeloze, gemakkelijke leven van gevoel en van genieting. Nu moet u zelfs uw mantel verkopen om een zwaard te krijgen. En dat hebben ze letterlijk opgevat. Toen zijn ze maar gauw gegaan, en ze hebben allemaal een zwaard gekocht. Ja, twee hadden er al één. Want toen de Heere Jezus dat zei, antwoordden ze: Heere, we hebben er al twee. Petrus had er vast al één, want die was op alles voorbereid. En er was er nog één, misschien één van die don-derzonen, Jakobus of Johannes, wie weet. Ze zeiden: O Heere, daar hebben we al voor gezorgd. Kijk, we hebben er al twee. En de Heere zegt: Het is genoeg. Met andere woorden: Ach nee, dat bedoel Ik niet. Niet dat er enig risico aan verbonden was voor de discipelen, dat het nog wel eens mis kon gaan. Welneen, in der eeuwigheid niet. Dat bestaat niet, want de wortel draagt hen hoor en zij dragen de wortel niet. Het kon met de discipelen niet misgaan, al brak de ganse hel los. Geheel geen gevaar hoor! Daarom zei de Heere Jezus dus niet: Broeders, nu moet u uzelf eens gaan verdedigen. Nu word Ik straks gevangen genomen, denkt erom, nu moet u voor uzelf zorgen. Welnee, dat is de betekenis niet. Maar zij zijn de toekomstige apostelen en de toekomstige predikers van het koninkrijk en toekomstige ambtsdragers, of liever, dat zijn ze nu al. Maar de toekomstige apostelen zijn geheel en al ondeugdelijk als zij zo op hun gemoed blijven drijven. Dan zijn ze totaal ondeugdelijk voor de ambtelijke bediening. Want het gevoel is de grote stokebrand in de stad mensenzij, om de kracht van het geloof uit te blussen. En de grote stokebrand, om het werk Gods tegen te staan. En het is de grootste hinderpaal in de voltoering van Gods genade. Dat is

het, en dat blijkt hier ook in de discipelen en dat blijkt ook in Petrus. Luister maar wat er gebeurt. Ze hebben dus voor zwaarden gezorgd. De Heere Jezus bedoelde eigenlijk, en daar zal Petrus wel achter komen, Petrus, u moet een zwaard kopen, niet om dat oor van Malchus eraf te slaan, maar om uw eigen oor eraf te slaan. Want straks komt u een dienstbode tegen en die begint u in uw oor te fluisteren. Dan hebt u het zwaard van Gods Geest nodig om staande te blijven in die ure der verzoeking. Zo'n zwaard bedoel ik! En nu gaat hij hier een zwaard uit de schede trekken. Hij is blij dat hij er één heeft. Hij denkt: Nu is het ogenblik gekomen. Want die bende aarzelt een beetje en hij denkt: Daar moeten we gebruik van maken. Die andere discipelen zien dat ook, die weifelende houding, en ze zeggen: Heere, nu is het tijd dat Uw koninkrijk terugslaat, het hele boeltje zo van de kaart. Petrus doet het al. De anderen vragen het nog: Heere, zullen we met het zwaard slaan? Petrus zegt: Vragen?

Jullie komen altijd achteraan. En hij pakt zijn zwaard. Wat de anderen van binnen beleven volvoert Petrus. Zo was het altijd. Petrus was de man van de daad! Wat de anderen dachten ziet ge er bij Petrus al uit komen. Hij trekt zijn zwaard al en geeft een belachelijke slag. Het leek nergens naar. Hij was natuurlijk van plan die Malchus ineens te doorklieven. Hij slaat zijn oor eraf.

Wat een zielige figuur, die Petrus. Onder de leiding en besturing van Gods voorzienigheid gaat het toch allemaal zo wonderlijk. Hij slaat het oor eraf. Weet u wat Petrus nu eigenlijk doet? In dit heiligdom van het lijden van Christus wordt het altaar opgericht. Het Lam Gods wordt heilig en stillekens op het vuur van de Goddelijke gerechtigheid gelegd om geslacht te worden. En nu gaat Petrus op die heilige plaats een politiek oproer uitlokken. Stel je voor, Petrus pakt het zwaard, maar straks pakken de anderen ook het zwaard. En dat gaat hard tegen hard en daar zal een strijdtoneel ontstaan en daar staat de Heere Jezus tussen. En tegenover die geweldige overmacht moeten de arme Petrus en Johannes en Jakobus en Mattheüs, noem ze maar, die moeten het afleggen. Dan moet Jezus Zijn Goddelijke almacht gebruiken om die bende te verpletteren en de discipelen te redden. Wat een toestand. Is Jezus daarvoor geroepen om Zijn almacht te openbaren en om langs die weg de discipelen te redden? Is dat de weg der verlossing, die Jezus moet gaan? Ziet ge wat Petrus doet? O, hij is een aanstoot. De Heere Jezus heeft een poosje geleden nog tegen hem gezegd: Ga achter mij, satan, gij zijt mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn. Wat doet Petrus nu eigenlijk? Met een slag van dat ellendige zwaard gaat hij de volle raad Gods tot verlossing en tot zaligheid van Gods uitverkorenen teniet doen. Dat zal hij althans proberen.

Een ogenblik nog, en die Malchus en die paar krijgsknechten, die er rondom staan, die zullen ook met Petrus een einde maken. Wat doet Jezus nu? Hij treedt tussenbeide, Hij beschermt met Zijn Goddelijke almacht Zijn Petrus en met Zijn Goddelijke almacht raakt Hij het oor van Malchus aan en verder gebeurt er niets. Hij heeft alles in Zijn Goddelijke hand. Hij bedwingt alles, Hij bedwingt die hele bende. Hij doet Petrus achter Zijn rug en nogmaals vraagt Hij: Wie zoekt gij? Hij vestigt de aandacht weer op Zich. Hij dringt de discipelen maar een beetje in Zijn schaduw. Hij treedt naar voren als de herder en zegt: Als u Mij hebben moet, hier ben Ik. Het is toch om Mij te doen? Laat dan dezen heengaan. Ik stel Mijn leven voor Mijn schapen. Dat was nu het zwaard van Petrus. Gemeente, is daar nu niet veel goeds van te zeggen? Was dat dan geen liefde, was dat dan geen trouw? Wie laat zijn Meester, wie laat zijn Heere, Die hij lief heeft, door een paar van die brute soldaten toch wegslepen? Is dat niet nobel van Petrus, is dat dan niet edel, dat hij met inzet van zijn hele persoonlijkheid zijn Heere wil verdedigen? Is dat dan niet prijzenswaardig? Is dat dan geen aantrekkelijke karakter-eigenschap? Dat zal waar zijn en of! Had Petrus zijn Heere niet lief?

Nou! Door merg en been! Was het dan niet een heilige drang, een, ach, we zouden zeggen Petrus, ge moet bewonderd worden? Ja, inderdaad! Wat dreef Petrus? Liefde en krediet en ijver en alle nobele en edele karaktereigenschappen die ge maar noemen kunt. Die hebben Petrus gedreven. Maar weet u wat hij niet had? De geest en de zin van Christus! En dan moet u goed luisteren, dan zijn die eigenschappen menselijk gezien op zichzelf wel mooi, maar het gebruik ervan is net precies verkeerdt. Het is niet op de goede plaats, het is niet op de goede tijd. En daarom zeiden we al: Petrus, dat zwaard moet ge straks gebruiken. Als ge in de zaal van Kajafas zijt. Dan, niet nu! Want ge gebruikt het precies verkeerdt. Petrus is blind; met al zijn ijver en zijn liefde voor de Heere Jezus. Hij is zo blind. Hij denkt: Wat komt er van dat koninkrijk terecht? Als ze straks mijn Meester vangen, dan wordt Hij naar de gevangenis gesleept. Wie weet wat we allemaal nog zullen meemaken. Dat kan niet goed gaan zo. Wat is hij blind voor de raad Gods, tot loskoping van arme verloren zondaren. Weet u waarom het zo erg was wat Petrus deed? Hij had er geen erg in, dat het zijn eigen zonden waren, waarvoor Christus de dood in moest. Dat zag hij niet. Hij had er helemaal geen erg in, dat er zonder bloedstorting geen vergeving is. Natuurlijk heeft Petrus daar geen erg in. De andere discipelen ook niet, omdat het lieve bekeerde mensen waren. En dat het dan door de dood heen moet, weineen, laat maar leven. De discipelen hadden juist zo'n aangenaam leven gehad. Dat waren toch

bekeerde mensen. Ze kenden de Heere Jezus; ze hadden Hem lief. Ze hebben de kracht van Zijn zaligmakende woorden in hun ziel gevoeld. O, ze hadden toch zo genoten en ze hadden toch zulke innerlijke verbindingen aan die heerlijke Persoon van de Middelaar, om de naam van Jezus. Het was hun het zoetste, wat er op de wereld en wat er in de hemel en wat er op de aarde was. Ja zeker, maar . . . allen Hem verlatende, zijn heengevlucht. Ze zakten in een ogenblik af tot de rang van doodgewone brute Galilese vissers. En dat zijn ze gebleven tot de dag der opstanding. Apostelen? Och, dat is nu de vrucht van het gemoedelijke leven. Vat u het? Was het maar waar! Wie overwint hier? Jezus Die Zich vrijwillig in de dood geeft, of Petrus die nu met het zwaard slaat? Straks zegt hij: Voorwaar, God weet het, ik ken die Mens niet. Wie is hier de Overwinnaar? Petrus met zijn enthousiasme voor zijn Meester? Of de Heere Jezus? Wie is hier de Machtige? Wie is hier de Heerlijke?

Neen Petrus, al uw gevoelsuitbarstingen en al uw werkzaamheden en uw: „Ik zal het eens voor de Heere opnemen“, daar deugt nu letterlijk niets van. Daar hebt ge het leven van die kinderen Gods, die enige ontsluiting in de Persoon des Middelaars hebben gehad. Die hebben in de omgang met de Heere Jezus een zalige tijd doorgebracht. Die hebben in de omgangen met Hem zaligheid genoten en gevonden. Die gezegd hebben: „Hij is onze vrede, ai wat aan Hem is, is gans begeerlijk!“ En dan een weg ingaan van sterven en van achteruit gaan, want

die Jezus kennen, die kennen Hem nog niet als de Christus. Jezus is: onze Zaligmaker, en dat wil wel. En in de verklaringen van de naam Jezus, ach daar komen nog zoveel natuurlijke vermogens in mee. Maar als Hij de weg gaat verklaren, waarlangs Hij ons zalig maakt: Lijden en sterven aan het kruis der schande, opdat Hij ons vrij maakt door Zijn bloed, en als wij met Hem meegetrokken worden; uit onze bevinding gezet en uit alles zo in de dood getrokken worden . . . dan komt het pas openbaar, wat er van binnen woont. Bittere vijandschap. Maar daar had Petrus geen erg in en die lieve kinderen Gods hebben daar ook geen erg in. Maar of ge er erg in hebt of niet, het is toch maar zo! En dan moeten wij de Heere maar eens gaan vragen: „Heere, geef dat ik er toch eens erg in krijgen mag“. Anders komt ge nooit verder. Wat moeten de discipelen straks, die op hun gevoel drijven, die de grond leggen in hun aangename gestalte, in het zien, in het hebben, en in het genieten? Wat moeten de discipelen straks? Nu, hier blijkt het. Dat hier geen wapen is in dié strijd. En nu wil de Heere ze oefenen. Ze krijgen een les in grondige zelfkennis, dat hun bekering en dat hun

werkzaamheden en dat hun omgang met de Middelaar, dat dat alles te kort is, dat dat geen grond is om op te staan. Daar is een andere grond nodig. Zij ontleen de kracht voor hun ambtelijke bediening aan de **bewustheid**. Ze zijn **daar** geroepen en **dat** is gebeurd. Moet ge eens kijken wat er van die ambtsdragers overblijft. Van die lieve en vriendelijke bekeerde en begenadigde ambtsdragers. Moet ge eens zien wat er van over blijft. Ze zakken terug tot de staat van ruwe Galilese vissers. En straks zijn ze er allemaal van door gegaan. Want ze waren op hun eigen hachje berekend. Liefde voor de Heere Jezus? Het is een grote schande. Maar het valt Jezus niet tegen. Want Hij zegt: „Vader, Ik heb ze in Uw Naam bewaard, die Gij Mij hebt gegeven". Het komt terecht hoor, met die broeders. Het komt wel terecht, maar wat een smartelijke les hebben zij moeten leren. De Heere Jezus wijst het zwaard af. De overwinning ligt op Golgotha. Niet in een politieke meerderheid, niet in een overmacht, maar de overwinning voor de kerk, de overwinning voor Christus ligt op Golgotha. Als Hij in het huis van de sterk gewapende ingaat om hem zijn vaten te ontroven. Als de macht der hel op Hem te pletter loopt. En daarom moet hij aan het hout der vervloeking sterven om God te voldoen, in de eis van Zijn heilig recht. De Heere wijst het zwaard van Petrus af. Hij zegt: Steek het zwaard in uw schede. De drinkbeker, die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken? De Heere Jezus wijst het zwaard van Petrus af. Hebt u uw zwaard ook wel eens gezien? Wat is uw zwaard tegen Jezus? Kent u het? Of weet u het niet? Of gelooft u niet dat u een zwaard hebt? Ik vroeg in het begin al: Welk zwaard is erger, dat van de Romeinse krijgsknechten of dat van Petrus? Welk zwaard heeft Jezus meer smart gegeven, wanneer Hij gedurig weer stuitte op de blindheid, de onwil, de dwaasheid van de Zijnen, die Hij zo eeuwig en zo teder heeft lief gehad? Ik deed als Jeruzalems dochters weleer, ik weende om de pijn van mijn lijdende Heer', En ik dacht er niet aan, dat ik zelf door mijn schuld, Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker gevuld. Nu zegt de Heere Jezus: Ik moet de beker drinken, die gij gevuld hebt, Petrus, en die Mijn Vader Mij nu aan de lippen zet. Waar heb ik die beker mee gevuld? Met uw goede bedoelingen, met uw bekering, met uw vuur en uw enthousiasme en met het opnemen voor Mij. Met uw allerbeste hoedanigheden hebt ge Mijn beker gevuld en die zal Ik nu moeten drinken om zulk een Petrus nog tot eeuwige zaligheid te voeren. Maar daar heeft Petrus geen erg in! Hij denkt dat hij een goede man is. Hij heeft zo veel voor de Heere over en hij denkt dat hij zo veel goede eigenschappen heeft en hij wordt

zo veel goede dingen bij zichzelf in zijn hart gewaar. En dat is het nu precies, het vullen van de lijdensbeker van Christus. Wat is uw zwaard? Och, u zegt: Ik heb geen zwaard, ik houd van de Heere Jezus; en ik begeer zo naar Hem; en ik heb Gods volk lief; en ik doe mijn best; en ik bid zoveel; en ik zou zo graag bekeerd worden. Ik kan niet zeggen, dat ik God haat; en ik heb Zijn Woord lief; en u moest eens weten hoeveel ik daar in bezig ben. Die oude schrijvers zijn mij zo dierbaar en ik lees er soms zo met vermaak in en ik mag wel eens verbroken zijn. O, nu, dat zijn allemaal juist de scherpste zwaarden tegen deze lijdende Borg. Al die werkzaamheden, al die goede bedoelingen en al dat u „inlezen" in de oude schrijvers. Ik zeg niet, dat u het niet doen moet, maar vraagt de Heere maar om ontdekkend licht, vraagt Hem maar om veel onderwijs, in al die goede en aangename kostelijke zaken. Het gevoel bedriegt. En in al die zaken doen wij niet anders dan een koninkrijk van eigen gerechtigheid en bevinding oprichten. En het is niet anders dan pure vijandschap tegen het bloed des kruises. Dat zijn precies allemaal uw scherpste zwaarden, dat is het vullen van de lijdensbeker van Christus. Over al die goede werkzaamheden; over al uw ootmoedige gebedjes; over al uw armoedige kermen; over al uw zich vernederen voor de Heere; over het zoeken van Zijn aangezicht; over de klachten die ge voor Zijn aangezicht neerlegt, daar moet het verzoenende bloed van de Heere Jezus Christus over gestort worden. Anders zult u daarom alleen al voor eeuwig verloren gaan en het eeuwig oordeel ontvangen. Deze rede is dan ook hard. Wie kan dezelve horen? Deze rede is zo hard, dat het één van twee is: of eronder buigen en aanvaarden, of ons verharden. Eén van twee; het zwaard in de schede of erop los slaan. God opene u uw ogen, opdat Gij het zien moogt. En dat gij u moogt wegschamen. Rutherford schrijft ergens dat zelfs onze tranen van heimwee en van liefde gewassen moeten worden in Zijn bloed, opdat alle eigen bedoeling en alle gemoedelijkheid, die uit onze oude natuur opkomen, verzoend mogen worden. Wij zijn begonnen met te zeggen, dat wij hier niets mee kunnen brengen. Hier moet Christus alles zijn. Maar dan ook geheel en al alles! Hier moet gij uw bekering verliezen. Hier moet u om het zo eens te zeggen, met uw bekering de dood in. En het voor God verliezen, of u moet uw zwaard trekken en er op los slaan en uzelf handhaven en aldus de beker van Christus vullen tot de laatste druppel toe. De Heere Jezus wijst het zwaard af. Bedenk eens dat God de mens arresteert. Dan begint hij zijn zwaard te trekken. Welk? Heere, ik zal mijn best doen. Ik zal proberen om U alles te betalen. Heere, spaar mij nog in het leven en dan zal ik alles goed maken wat ik bedorven heb.

Wat een zwaard. Vreselijk! Hij ziet het niet. Als de Heere hem wat verder leidt, als hij een weinigje aan het eind van zijn werkzaamheden gebracht wordt en als de weg van verlossing buiten hem een weinig wordt ontsloten in het Evangelie, dan komen er weer wat andere zwaardjes voor de dag. Zwaardjes van eigengerechtigheid en van evangelische gestalte en van alle mogelijke pogingen tot heiligmaking om zich bij de Heere wat aangenaam te maken. Wat een zwaarden van inwonend bederf en vijandschap, en zelf houdt hij zich voor een lieve christen en wordt hij gewaar dat hij soms zo ootmoedig kan zijn en dat hij zo teer gesteld is. Daar heeft hij vermaak in. Hij heeft vermaak in zichzelf, in zijn hartsgestalte, maar hij heeft geen vermaak in de Heere Jezus Christus, want daar is helemaal geen plaats voor. Als hij maar zo gesteld mag wezen, als hij maar ootmoedig is en als hij maar eens wenen mag en als hij maar eens verbroken mag wezen, o wat is dat toch aangenaam. O ja, maar waar gaat het u om? U dan, die gelooft, is Hij dierbaar.

Petrus houdt toch zoveel van de Heere Jezus. Weet u waarom? Omdat hij het zo goed bij Hem heeft. Wat een eigenlievend mens! Zeg Petrus, houdt ge ook van de Heere Jezus als het niet goed gaat? Houdt ge straks ook van Hem? O, dan blijkt dat die liefde van Petrus maar erg oppervlakkig was. Had Petrus een beetje meer geloof gehad, dan was het veel beter gegaan. Er is ook een geestelijke liefde. De natuurlijke liefde van Petrus was erg groot en zijn geestelijke liefde was o zo klein. Wat is die geestelijke liefde dan? Wel, die had dit moeten wezen; dat Petrus zei: Heere Jezus, wat ik krijg of wat er van mij terecht komt of ik genieten mag, of dat ik er buiten gezet wordt, **Gij** zijt vol van genade en waarheid. Wat een heerlijke Middelaar zijt Gij. Al wat aan U is is gans begeerlijk. Gij zijt veel schoner dan alle mensenkinderen. Petrus had met verbazing zijn Middelaar moeten bezien en zich heilig verwonderen. Mijn hart vervuld van heilbespie-gelingen, zal 't schoonste lied van de Koning zingen. Dan vergeet ge uzelf. Dan hebt ge geen erg in uw gestalte. Hoe ge gesteld zijt. Maar dan wordt **Hij** heerlijk. En als onze ogen voor die Middelaar ontsloten worden, ach, dan wordt ge zelf een beetje uit het middelpunt gezet. Anders zijt ge altijd met uzelf bezig.

Kijk, dat is geestelijke liefde. We hebben Zijn heerlijkheid gezien als de Eengeborene van de Vader, vol van genade en waarheid. En daar had Petrus niets van. De Heere wijst het zwaard af. Het zwaard, dat voor de dag komt, in de verdere bekering! Laat al Gods volk, die oren gekregen hebben om te horen, het dan maar voor zichzelf uitwerken. Waar ze hun zwaardjes vandaan halen, ook in de verdere oefeningen van het leven. Het zwaard b.v. om uit uw staat te

leven; op uw recht-vaardigmaking te rusten. Geen plaats voor een Borg, voor een lijdende Borg. Geen plaats voor dit Lam, Dat geslacht wordt. Veel te grote christenen, veel te rijk met ontvangen genade, veel te verzekerd van onze staat. Allemaal zwaarden, tot aan onze dood toe zullen we blijven steken. En als de Heere onze ogen er eens voor opent, denk aan de profetie van Zacharias: Ze zullen zien Wie zij doorstoken hebben en zij zullen bitterlijk kermen en rouwklagen als over een enige zoon. Er is niets wat onze ziel meer vernedert en verbreekt dan wanneer onze gerechtigheden worden als een wegwerpelijke kleed. Onze bevindingen, onze werkzaamheden, wat we zoal meemaken, heerlijke dingen, kostelijke dingen op zichzelf. Daar kunt u mee geuren en grozen. We doen dat allemaal, nietwaar? Omdat we zo vol van onszelf zijn en zo leeg van de Heere Jezus en nog meer leeg van Zijn borgtochtelijke gangen. Want daar moeten we in de grond van de zaak totaal niets van hebben, net zomin als Petrus en de anderen. Omdat we wel voor zwaarden hebben gezorgd, die dragen we altijd bij ons. En de Heere zegt: Weg met dat zwaard, dat staat me in de weg, dat heb Ik niet nodig. En toen zijn ze er allemaal vandoor gegaan, want het heeft hen zo geweldig verrast.

Ze waren onvoorbereid, hoewel de Heere gezegd had, dat het zo zou gaan. Biddeloos; in Gethsémané hebben ze geslapen toen de Heere Jezus daar de strijd streed. Kunt ge dan niet één uur met Mij waken? Biddeloos, onvoorbereid, zorgeloos, vol met zichzelf. En zij zouden met hun hele bestaan het werk der verlossing hebben verijld en vernietigd. Dat zijn de discipelen van Christus. Hij zegt: Ik moet uw zwaard niet hebben. En toen zijn ze gevlucht. Nu, dat is misschien maar goed ook. Ze zijn er vandoor gegaan. Hij zegt: Nu doe ik het alleen! Gaan jullie er xiu maar vandoor, ik zal jullie in Mijn eeuwige liefde wel vasthouden, maar Ik moet de pers nu alleen gaan treden. Er is niemand van de volken met Mij. Jullie staan me toch maar in de weg. Het was misschien maar goed ook, anders hadden ze misschien nog gekker dingen gedaan in hun overspannen gemoed. Want ze waren zo overrompeld door de omstandigheden dat ze helemaal beduusd waren en helemaal niet wisten wat ze deden. Nu zijn ze er vandoor gegaan. Maar de Heere heeft ze niet uit het oog verloren. En Hij zegt tegen Petrus: De beker die Mij de **Vader** gegeven heeft! Wat denkt ge nu, Petrus, dat die krijgsknechten Mij die beker aan de lippen zetten, of dat die overpriesters dat doen of die ouderlingen, of dat de duivel dat doet, of Judas? Ach, zie het dan toch eens. De eeuwige raad des vredes hoe zondaren zalig moeten worden! Dat kan niet anders. Dat moet langs deze weg. De beker, die Mij de Vader heeft gegeven vol met de zonden van de uitverkorenen, moet Ik

die niet drinken? Het is de beker van het lijden. Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven. Christus moet lijden, Christus moet sterven, opdat wij in het lijden en in het sterven op het enige fundament zouden mogen zinken en zakken door het zaligmakende geloof.

De Heere Jezus zegt: Neen, Ik kies niet het zwaard, Ik wens niet, dat Mijn discipelen voor Mij strijden, Ik wens de beker te drinken. En Hij zal de beker drinken tot de laatste druppel toe en dat zal een eeuwige vertroosting nalaten voor al Zijn volk. De gewilligheid van Jezus, dat Hij nu die weg opgaat van Zijn lichaamslijden en zielelijden en straks op Golgotha de laatste adamsnik geeft, opdat Hij met Zijn Middelaarsbediening ons hart vervrolijkt. Opdat Hij ons sterke, opdat Hij ons kracht geve om alles te dragen, opdat wij niet zouden verflauwen of bezwijken in onze zielen, opdat we meer dan overwinnaars zouden zijn door Hem, Die ons kocht met Zijn bloed. Is die Jezus, die Middelaar, vandaag ook nog gewillig of niet? Wat Hij hier openbaart? God heeft alles Zelf klaargemaakt! Daar hoeft van u niets bij. Alles wat de discipelen deden was precies net mis. Alles wat u doet om zalig te worden, het is net precies helemaal verkeerd en mis. Moet ge het dan laten? Neen, u moet leren, dat het mis is. U moet het niet laten! Neen, doorgaan! Zoveel mogelijk werken, zo vurig mogelijk bidden, zoveel mogelijk de eenzaamheid zoeken, zo nauwkeurig mogelijk en biddend Gods Woord lezen. En dan straks er netjes buiten gezet worden. Dus zo moet ge het leren, hoe harder ge werkt, hoe eerder ge aan het eind bent! Daarom moet ge hard werken. Flink uw best doen, veel bidden en kom maar veel aandrigen met uw armoede en probeer de Heere maar te bewegen. De Heere neemt het u toch niet kwalijk. Hij weet wel wat maaksel we zijn. Dus u kunt beter wel doen dan helemaal niet doen. Hoewel, het is allemaal mis. Niet doen of wel doen, de Heere kan niets van u gebruiken. Maar er is een weg van zalig worden, een bevindelijke weg. En langs die weg zullen we het moeten leren. Juist, om **wat?** Om te leven? Neen, om te sterven. We moeten leren sterven! Naarmate dat wij sterven, wordt het onverderfelijke leven, in Christus in onze zielen, door Woord en Geest geopenbaard. De weg is niet anders! Dus zet nu de dood maar op al uw werkzaamheden. Vooral het volk van God. De natuurlijke mens ook, de onbekeerde mens ook. Ik hoop, dat u veel werkzaamheden moogt hebben. Laat u er nooit van terughouden. U hebt de tijd, gebruik die! Koop de tijd uit. Werk dertien uren in de dag, lig er 's nachts van wakker, zoveel mogelijk. Het kan tot eeuwige winst dienen. Maar, toch langs een andere weg, dan u ooit zou kunnen bevatten. Een weg dus van achteruit gaan. Kijk, in het begin gaat u veel bidden en ernstig Gods aangezicht

zoeken. U hebt diepe indrukken van de noodzakelijkheid van de bekering. En als u daarmee begint, dan gaat het een poosje goed, en als u dan geen verhooring krijgt en als u dan niet krijgt wat u verwachtte, dan begint de vijandschap en de onwil naar boven te komen. Dan zegt u: Nu, ik ben met al dat bidden nog veel vijandiger en goddelozer geworden dan vroeger. Ja juist. Nu, ga dan maar door. Ik hoop, dat het nog veel erger wordt. Ga maar door, want een briesend paard moet eindelijk sneven. Het kan juist een beginsel zijn, dat God bezig is uw ogen te openen. En om u te laten zien, dat u de genade niet verdienen kunt met uw gebedjes en met uw vlijt en uw ijver.

Maar het is wel de weg waarlangs God de mens bekeert. Maar de **verdienste** moet er tussen uit en dat wekt onze bittere haat op. Want dat gaat zo tegen ons bestaan in, dat we misschien al biddende tegen God opstaan. Zo is het; dat is een mens. Als u zo slecht niet bent, nu, dat is zo'n mooi teken niet. Vraagt de Heere of u dan uzelf maar eens zien mag.

En dan verder, nietwaar, met alles wat een mens doet en laat, probeert hij eigenlijk om God te bedriegen en zichzelf te bedriegen. Een grondslag onder zijn voeten te krijgen, van raak niet en smaak niet en roer niet aan en zich in duizend bochten wringen.

Zwaarden om de Heere Jezus te treffen en om het borgtochtelijke werk teniet te doen. Maar anderzijds, een weinig oefening dat zalig worden nu zo eenvoudig is. Het komt van een andere kant; het komt van de hemel, als we er nu eens netjes buiten mogen vallen. Ik heb een ouderling gehad in mijn vorige gemeente en die zei: Dan kan ik in mijn leunstoel gaan zitten en zalig worden. Dat vindt u misschien erg hè? Ja, dat zult u wel erg vinden. Als u er niets van verstaat, dan zal het wel. Het is toch zo eeuwig waar, maar dan moet u een klein beetje achter het geheim gebracht zijn. Niet uit u, niet uit de werken! Zalig worden uit genade! Waarom? Omdat God het wil! En als ik er dan buiten vallen mag en als dat eeuwige besluit Gods in Christus in mijn leven **moet** volvoerd worden, omdat God God is, dan is dat mijn zaligheid om me door Hem te laten zaligen en mijn vingers eruit te houden. En dat Uw wil geschiede — ook in dit opzicht — gelijk in de hemel also ook op de aarde. Dan ben ik het met God eens, als Hij me langs zulk een aanbiddelijke weg wil zaligen. En dat is een makkelijke manier om bekeerd te worden. Dan moet u een beetje leren om aan uzelf te sterven en uw zwaard in uw schede te steken, en zulk een lijdende en stervende Borg voor het heil van uw lichaam en uw ziel te laten zorgen.

Want Hij heeft ziel en lichaam beide gekocht met Zijn bloed. De Heere lere het ons allen met elkander, zo we hier

zijn. Die lijdensgangen vallen niet mee. Die vallen niet mee om erover te preken en ze vallen zeker helemaal niet mee om ernaar te luisteren. Het zal alle twee even erg zijn. Ik hoop dat het naar het Woord van God is, en daar ben ik toch innerlijk van overtuigd. Wat u ermee doet moet u zelf weten. God pare de kracht van Zijn Heilige Geest aan het woord en Hij make plaats in uw aller harten, opdat de ergernis tegen het kruis van Christus in onze harten worde gedood. En hoe kan dat alleen? Als schuld schuld wordt en als zonde zonde wordt. En als we het voor God mogen verliezen, dan krijgt het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, waarde. Want Hij is gekomen, niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. Amen

HOE U JEZUS VINDT?

Lijdenspredikatie over Lukas 23 : 26

Psalm 119:44

Lezen Hebreë 13:8-25

Psalm 31 : 19

Psalm 39: 5,8

Psalm 123: 2

Het is een opmerkelijk en zeer beschamend woord wat we lezen in het tiende vers van Hebreë 13. Zo op het eerste gezicht een onbegrijpelijk woord. „Wij hebben een altaar, van hetwelk geen macht hebben te eten, die de tabernakel dienen". En het 12e en 13e vers: „Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden. Zo laat ons dan uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende". We hebben dus een altaar, waar niet van eten mogen degenen, die de tabernakel dienen. Eten wil zeggen: gemeenschap hebben. Dus we hebben een altaar, waaraan geen gemeenschap hebben, die de tabernakel dienen. Die blijven van dat altaar verstoken, en van de vrucht daarvan blijven ze verstoken. Wat zou dat betekenen? De apostel Paulus brengt de grote verzoendag in herinnering. En op de grote verzoendag werd een schuldoffer gebracht. En daar mocht niemand van eten. Het volk niet en de priesters en de levieten ook niet. Van dit offer op de grote verzoendag, waar het ging om de wegneming van de schuld van het gehele volk, mocht het volk niet eten; mocht de priester niet eten; en daar mocht de leviet niet van eten. Al degenen die de tabernakel dienden en die in de legerplaats waren. De legerplaats, dat is de legerplaats van de stammen Israëls, dus allen die tot de gemeenschap van Israël behoorden. Allen dus die Joden waren, mochten van dit offer niet eten. Ze hadden dus geen gemeenschap aan dit offer, daar werden ze buiten gezet. Wij, zegt de apostel, die God in de geest dienen en die niet door de werken der wet willen zalig worden, die niet een tabernakel dienen, die niet meer verbonden zijn aan de wet der werken, wij, wij hebben een ander offer. Ons Pascha is voor ons geslacht; n.1. Christus. Wij hebben volgens de wet van het nieuwe heiligdom, wel bevoegdheid om van dit offer te eten, d.w.z. gemeenschap met Christus te verkrijgen. Maar

laat ons dan ook uitgaan buiten de legerplaats om Zijn smaadheid te dragen.

De Hebreëen hadden toch zo'n grote moeite om omgeschakeld te worden. De Hebreëen waren oorspronkelijke Joden, die tot God bekeerd waren. Maar die oude godsdienst en die heerlijke tempel en die kostelijke ceremoniële wetgeving en al die voorname priesters en die kring van levieten, ach dat was toch zo mooi. Ze vonden het zo verdrietig en ze konden het zo moeilijk loslaten. Dat was hun leven geworden. Begrijpt u nu wat Paulus bedoelt? Hij zegt: Als jullie in Jeruzalem blijven — vasthouden aan de wettische orde — neen, dan zul je uitgesloten worden van de gemeenschap van dit zoenoffer. Ons Pascha is voor ons geslacht, n.1. Christus. Vaarwel Jeruzalem. Sluit nu uw poorten maar. Vaarwel priesters. Vaarwel levieten. Wij gaan naar Golgotha. Daar staat ons offer, daar is onze priester, onze Hogepriester, daar is onze verzoening bij de Vader. Daar is onze eredienst. We dienen God in geest en in waarheid, met verloochening van al onze gerechtigheden en al onze wettische werken. We verfoeien die en we achten ze schade en drek. Al onze werkheiligheid werpen we met verachting weg, zover als het maar vliegen wil. Wij die God in de geest dienen, die niet op onze werken vertrouwen. Wij die door het geloof tot Jezus gaan om ons door Hem te laten wassen in Zijn bloed, wij hebben recht gekregen om van dit offer te eten. Al wat Jood is, blijft' daar voor eeuwig buiten. Nu weet u wel wat dat betekent, is het niet? Wij hebben dus een altaar, daar zal niemand van eten, die ook maar enigszins in het werkhuis zit. Die blijft daar buiten; die blijft daar af. Is dat nu een eeuwige waarheid, ja of neen? Ook voor de kerk van het Nieuwe Testament! Allen die in het werkhuis zitten, die zeggen: Ik moet tot God bekeerd worden en nu ga ik dit doen en nu ga ik dat laten; en nu ga ik me zo gedragen en nu ga ik tegen de zonde strijden. Nu ga ik beweegoffers brengen, nu ga ik wenen, nu ga ik mijn hart verootmoedigen, nu ga ik mijn knieën buigen. Nu, vraag het maar! Er is in hun hart voor Jezus geen plaats. Ze hebben geen recht om van dit offer te eten, omdat ze de tabernakel dienen en ze zitten midden in de legerplaats. Ze zijn bezig met allerlei beweegoffers en heoffers en zoenoffers en schuldoffers. Ze proberen het zo en dan proberen ze het zus en dan weer op een andere wijze. En ze willen God maar bewegen. Komt, laat ons uitgaan, buiten de legerplaats, om Zijn smaadheid te dragen.

Het is toch wel een kostelijke les, nietwaar? Wat is dat toch een onmogelijke les om te beoefenen! Wat een

smartelijke les voor vlees en bloed om er dan zo naast gezet te worden. Om zo de kroon van uw hoofd te verliezen. Wee mij, wee mij, dat ik zo gezondigd heb. Wilt u de weg weten? Zijn er hier, die er bij geïnteresseerd zijn? Die zeggen: Ja, hoe moet dat dan? Moet ik dan niet meer bidden? Moet ik dan mijn knieën niet meer buigen? Moet ik dan niet meer tot God schreeuwen? Moet ik dan niet meer roepen en vragen en kloppen? Ja, dat is toch zo'n heilgeheim. De Heere kan het u leren! Weet u hoe dat moet? We gaan de weg eens volgen.

Er was er één, die ging naar Jeruzalem. De Heere Jezus is rechterlijk veroordeeld en Hij wordt uitgeleid door de bende krijgsknechten en door de overpriesters en door de joelende ouderlingen en heel dat godsdienstige gezelschap. Ze gaan Jezus naar Golgotha brengen, want degenen die de tabernakel dienen en degenen die in de legerplaats zijn, die doen niet anders dan Christus kruisigen. Zij zijn het, die zeggen: Weg met Deze, kruist Hem, kruist Hem. Dat doet u met uw goede gestalte, dat doet u met uw bekering. Dat doet u met het steunen op uw werkzaamheden. U bent het, die Christus kruisigt. U, die langs de weg van de werken wilt zalig worden en die de Heere Jezus Christus keer op keer als u uw werkzaamheden inschakelt, midden in het gezicht slaat en de doornenkroon op Zijn gezegend hoofd drukt. U doet dat.

Jezus wordt uitgeleid buiten de legerplaats, Hij wordt uit Jeruzalem uitgeleid. Hij gaat de poort uit, naar buiten. En dan is er één, een hongerige ziel, die de belofte draagt, die de vertroosting Israëls verwacht, die bidt om de komst van de Messias, want het wordt Paasfeest, en die komt van héél ver, en die hongert, die heeft alles er voor over, die hongert naar dat heerlijke Paasfeest. En terwijl hij naar Jeruzalem wil, komt hij op de vloekheuvel Golgotha terecht. Dat is ook wat, dat had hij helemaal niet gedacht, maar het is tot zijn eeuwige zaligheid geweest. Wilt u nu weten hoe dat moet? Zijn er hier ook die zeggen: Straks komt het Paasfeest weer, wat moet ik er toch mee beginnen, ach mocht ik er toch ook eens deel aan krijgen, mocht het toch eens in mijn hart verklaard worden die grote zaken, ik ben zo blind, ik ben zo dom, ach en ik ben zo leeg. Wilt u weten hoe dat dan moet? Hoe u Jezus vindt? U leest het in Lukas 23 : 26.

En als zij Hem wegleidden namen zij een Simon van Cyrene, komende van de akker en legden hem het kruis op, dat hij het achter Jezus

droeg.

We vragen uw aandacht voor twee zaken: 1e. Jezus dragende de schuld en de smaad van Zijn kerk, 2e. Simon dragende de smaad van Jezus, uitgaande buiten de legerplaats. Hij wilde er in om deel te hebben aan de godsdienstverrichtingen. Neen, zegt de Heere: Er uit! Dus Jezus dragende de smaad van Zijn kerk, en Simon dragende de smaad van Jezus tot Zijn eeuwige zaligheid.

Het ging er bij de veroordeling van deze Nazarener deftig toe hoor, want de Romeinen waren mensen van beschaving en ook het Romeinse recht stond op zeer hoog peil. En ze moesten wel met Jezus naar de Romeinse rechter toe, omdat ze Zijn dood eisten. In andere gevallen hadden de Joden onder het Romeinse juk een grote vrijheid. Ze had den nog een eigen sanhedrin dat recht sprak in alle voorvallende zaken, maar als het ging over de doodstraf, dan moesten ze bij de Romeinen terecht komen. Dat was te belangrijk. Nu, zo sleepten ze Jezus dan mee naar Pilatus, want dood moest Hij. Als ze het zelf niet konden, dan moest de Romein het doodvonnis maar uitspreken. Dus daar in alle deftigheid en waardigheid in zijn rechterlijk ornaat, zit Pilatus op zijn troon. Al gauw wordt hij dat geknoei van de Joden zat. Hij ziet direkt door al dat gedoe heen, dat het maar persoonlijke haat en vijandschap is. Dus dan doet hij al zijn best om Jezus vrij te krijgen. Maar dan gebruiken die fanatieke Joden een list, waar Pilatus voor bezwijkt. Ze zeggen: Als je de moed hebt om Hem vrij te spreken, dan zullen wij eens wat van jou zeggen tegen keizer Tiberius. En daar schrok hij van, want de achterdocht van Tiberius was spreekwoordelijk, en dat kon je zo je leven kosten. Dus toen is Pilatus geschrokken. Toen heeft hij geknoeid met het recht en is uit lafheid omver gegaan. Hij heeft de strijd om Jezus verloren. Omdat zijn consciëntie nog sprak, heeft hij een schaal water aan laten rukken en zijn handen gewassen in onschuld. Dat helpt natuurlijk niet. En heeft hij gezegd: Nu, daar heb je Hem dan. En neem Hem dan maar en doe dan maar zoals ge wilt, ik ga vrij uit. Toen hadden ze hun zin! En Jezus werd daarna uitgeleid om gekruisigd te worden. In allerijl een paar balken opgezocht en nog twee anderen erbij, die ook juist veroordeeld waren en op hun vonnis zaten te wachten. En dan maar gauw een eind eraan maken. Zo werden ze naar Golgotha gesleept. Het lam, het paaslam, moest onder het Oude Testament van de tiende tot de veertiende der maand afgezonderd

worden. En dan moest dat lam aan alle kanten bekeken worden, of het wel een volmaakt lam was. Want aan dat paaslam mocht niets mankeren, dat moest volkomen zijn. Nu, Jezus is van alle kanten bekeken hoor. Ze hebben van alles met Hem geprobeerd. De goddeloze wereld, de brute Romein heeft met Hem gesold en gesjouwd en bespot, bespogen, geeseld. De duivel heeft alles op Hem uitgeoefend, wat Hij maar kon. Duizend duivels sprongen rond op Lithostrótos. Maar de godsdienstige wereld niet het minst! Want tenslotte was de vijandschap van de Joden en van de ambtsdragers het felst en het bitterst. Dat leek het meest op de pure vijandschap van de satan zelf, zo erg! Zo erg is de bittere haat van godsdienstige mensen tegen Jezus van Nazareth. Zo groot is de vijandschap en de haat, die in ons hart opvlamt als God het mes zet in onze bekering en in onze goede werken en in onze eigengerechtigheid en in onze wettische heiligmaking. Zo erg, dat het dan openbaar komt. Als u het niet weet; als u er nog uw vermaak in hebt; als u er nog in opgaat, o dan hoop ik dat God u eraf stoot voordat het te laat is! Want u zult er een keer afgestoten worden. Als u denkt dat u het goed met Jezus meent en dat u Hem zo graag als Koning in uw hart zou ontvangen, dan mag u wel dubbel voorzichtig zijn, want dat is niets dan bedrog. Dat is niets dan eigenliefde om gered te worden, om niet in het oordeel te komen. De godsdienstige mens is het ergst in zijn haat tegen Jezus.

Nu goed, hoe dan ook, de wereld en de duivel en de godsdienstige mens en de brute soldaat en de deftige ouderling en de overpriester en weet ik wie: Annas en Kajafas en Herodes, alles met elkaar, in ieder geval: weg ermee. Geen van allen kunnen ze Hem gebruiken. De wereld kan Jezus niet gebruiken, maar de kerkganger kan Jezus ook niet gebruiken. En de duivel en de Romeinen, ze kunnen geen van allen Jezus gebruiken. Weg met Deze, naar het kruis. Die moet uit ons leven uitgebannen worden. En daar gaat Hij dan, als Hij dan zo aan alle kanten bekeken is, dat Lam. Als ze alles hebben geprobeerd om één onvertogen woord uit Zijn mond te lokken, nietwaar. Als de duivel alles op alles heeft gezet om één zondige of onwillige gedachte in Zijn reine ziel in te werpen. Dan was het voor ons eeuwig kwijt geweest! Want Hij moest een volmaakt, een volkomen Lam zijn. Wat is dat lieve Lam toch in het vuur beproefd! Van alle kanten bekeken en Hij is het volmaakte Lam gebleken hoor! Hij heeft de proef zo heerlijk doorstaan tot troost van Zijn kerk. Wie van u

overtuigt Mij van zonde? Hij, onschuldig! Denk erom, dat dit gericht een Goddelijk gericht was! Hier wordt Jezus, het Lam, in het Goddelijk onderzoek gesteld, in deze hele smadelijke en schandelijke behandeling. Daar is het God, Die Hem ten uiterste beproeft, door lichamelijk lijden, door zielelijden. Ach, het is niet uit te drukken wat Jezus in die vier en twintig uur heeft moeten doorstaan. God heeft Hem onderzocht of Hij een volkomen Lam was. Neen, niet omdat God dat niet wist, niet omdat er een mogelijkheid was, dat Jezus nog wel zou kunnen zondigen. Neen, de zaligheid heeft nooit op zulke losse schroeven gestaan! Maar het is alles tot troost van de kerk, opdat gij, volk van God, zou weten wat voor een Jezus we hebben! Daar kunt ge gerust op vertrouwen. Daar kunt u zich voor honderd procent op verlaten. Deed u het maar meer, zulk een Jezus hebben we. Onschuldig ter dood veroordeeld, onschuldig! God heeft Hem vrij verklaard, want er was niets, maar dan ook geen nagelschrap op deze Jezus aan te merken, Die als Hij gescholden werd, niet wederschold, als Hij leed niet dreigde. Hij was stemmeloos voor het aangezicht van Zijn scheerders, opdat Hij ons van het gericht van God zou verlossen. Onschuldig ter dood veroordeeld, opdat wij in het gericht van God zouden vrijgesproken worden. Zo gaat onze Jezus, ons Lam, ons Pascha, naar Golgotha. Weg, uit Jeruzalem weg, daar is niets meer te doen, dat is afgelopen. Laat Jeruzalem de poorten nu maar sluiten, houdt u dan nu uw godsdienst maar. Houdt u dan uw goede werken maar, houdt u dan uw ijver en uw plichtplegingen. Houdt u dan uw wettische dienstbaarheid, houdt u dan uw leven van doen en laten en van smaak niet en raak niet en roer niet aan. Kom, maar dan gaan wij naar Golgotha. En dan gaan wij in de duizenderlei vertroosting van Zijn wonden onze zielen dronken drinken. Met het goede van Gods huis en met het vette van Zijn paleis ons verzadigen. En laat dan de godsdienst maar achterblijven, maar dan wensen we alleen door het geloof en door het bloed van Jezus Christus en alleen door Zijn Heilige Geest gezaligd te worden en de vrede met God te verkrijgen, die al het verstand te boven gaat.

Jezus gaat in Zijn gang naar Golgotha. Hij gaat daar het fundament leggen, volk van God, onder onze genietingen. Weet u wat dat betekent? Hij gaat grond schuiven onder onze genietingen. Als God een mens bekeert, dan wordt hij vruchtelijk uit Jezus bediend, maar hij weet het niet. Maar het is dan toch maar zo. De vreugde van Gods heil en de zoetigheden van de troost,

die er is voor arme zondaren, mag hij zo menigmaal smaken; een levendig gemoed verkrijgen; liefde tot de Heere; ootmoed; een verbrijzeld hart. Hij mag buigen. En dan daalt er zo'n zoetheid en zalving in zijn ziel, dat hij zegt: Ik weet niet hoe ik het heb. Wat is God toch goed. Wat is dat een lief plekje, om zo voor God te buigen, in waarheid met ons hele hart, nietwaar. Door onze onwaarde voor God niets te zijn dan een verwerpelijke, verfoeilijke, arme verloren zondaar. Wat is dat toch zoet, wat is die vrucht toch zoet. En soms zijn er van die uitgangen naar de Middelaar, is het niet? Van die betrekkingen op Hem. Maar ja, ge weet eigenlijk niet wat ge met Hem doen moet, Die ge niet gezien hebt en toch wel lief hebt. Maar ja, wat moet ge met Jezus doen? Ge zegt: Ja, dat weet ik niet, maar in Hem ligt alles. Nu verklaar het eens, wat is „alles" dan? U zegt: Ja, dat weet ik niet, maar Jezus is de Zaligmaker. Nu gaat Jezus grond leggen onder onze genietingen, het genot gaat voorop, maar daarna volgt de kennis en dat is een dubbele zaligheid hoor. Want die genietingen zijn zalig, maar ze zijn o zo oppervlakkig niet alleen, maar zo kort van duur. En als de genietingen weg zijn, dan hebt ge niets over. Dan wordt het nog erger dan het ooit geweest is. Hier, zeg ik, gaat de Heere Jezus fundament leggen onder onze genietingen en dan mogen we weten waar ze vandaan komen. In de bewustheid van ons gemoed. En nu mogen we zeggen-. Ik weet in Wie ik geloofd heb. Dan mogen we de fontein zien en met helder bewustzijn beschouwen. Dan mogen we verstaan hoe het mogelijk is, dat God toch telkens weer naar zulk een mens omkijkt. We mogen het verstaan, we mogen het, met eerbied gezegd, we mogen het begrijpen. We gaan Gods doel begrijpen. De Heere Jezus zegt: de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet, maar ik heb u vrienden genaamd. Opdat ze de werken des Vaders zouden verstaan en begrijpen. In al onze wankelende gangen; en in al onze schuld; en als we het elke dag duizend maal verbeuren, het is helemaal vanzelfsprekend, volk van God, dat de Heere telkens weer opnieuw naar ons omkijkt. Dat is heel begrijpelijk.

Niet aan onze zijde, dan kunt ge het nooit vatten, maar aan Zijn kant is het zo begrijpelijk, dat heeft Hij verklaard in Zijn Woord. En dat heeft Hij hier verklaard, in het offer van Zijn enige welbeminde Zoon. Zo volmaakt is dat offer, dat er in Zijn boek, volk van God, geen enkele zonde meer aangetekend staat van allen die Zijn naam vrezen. De Heere heeft ons niets meer kwalijk te nemen, het is alles zo volmaakt

voldaan. Het is zo volkomen uitgewassen, dat handschrift der zonde wat tegen ons was. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Gods rechtvaardigheid?

Onze God is een verterend vuur, volk van God, maar we werpen ons zo in Zijn armen, want er staat in Psalm 85, dat de gerechtigheid en de vrede elkander zullen ontmoeten en kussen. Zijn heiligheid brandt tegen onze zonde. Ja Heere, maar er staat in Uw Woord: „Kinderkens, indien iemand gezondigd heeft, we hebben een Voorspraak bij de Vader". Onze consciëntie klaagt ons aan, dat we zulke stramme knieën hebben, zulke starre ogen soms, een hart waar niets mee te beginnen is. De inwonende zonde, die ons meelokt en meesleept, onze natuur die ons de baas wordt, enz. Och, houd maar op, het is te veel om te zeggen. Maar door Hem hebben wij de toegang door één Geest tot de Vader, want niets zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, die is in Jezus Christus onze Heere. Daar houdt onze natuur en ons goddeloos bestaan ons niet buiten.

Kijk, dat is een tweede genade, dat is dubbele zaligheid om dat te mogen weten en dat geeft ook vastigheid in het leven van Gods volk. Als de duisternis komt en de godsverlating en als de duivel ons gaat omringen en als die ruwe krijgsknechten ons gaan grijpen. Als Jeruzalem ons er buiten zet. En als alles gebeuren kan, als Judas ons verraadt. Wat er ook gebeuren kan, dan mogen we toch wel eens stil zijn en zeggen: Heere, ik geloof dat Gij regeert en ik geloof dat Gij alles weet en ik geloof dat Gij zorgt en ik geloof dat het ook goed uitkomt. Houd me maar stil achter U aan, geef me maar zelfverloochening, laat me maar zien en zwijgen. Ik zal mijn mond niet open doen, mijn ziel is als een gespeend kind bij zijn moeder. Daar liggen onze staatsverzekeringen, begrijpt u wel? Onze staatsverzekeringen, het bewustzijn van onze aanneming bij God om Christus' wil. Dat is een uitnemende vastigheid en een zeer grote troost voor alle bekommerde en verlegen zielen. Mocht u die troost maar veel kennen en beoefenen in uw leven. Nu, daarom gaat Jezus buiten de legerplaats. Zeg, zondaren, nu behoeven wij door onze werkzaamheden in Jeruzalem de gunst des Heeren niet meer te verdienen. Dat is toch gemakkelijk! We behoeven ons niet meer te buigen als een riet en we behoeven onze knieën niet meer stuk te kruipen, we behoeven niet meer zelf het offer van een gebroken hart te maken. We behoeven niet meer onze tranen als een beweegoffertje de Heere voor te stellen. Al zijn we zo

dor als een plank, dan zeggen we nog: Heere, gedenk mijner. En dan zeggen ze van binnen: Gij, die het er zo laag bij hebt laten zitten? Nu ja waarom niet, waarom zou de Heere het niet doen? Dat doet Hij wel. Hij gedenkt in der eeuwigheid Zijn verbond. We zijn niets dichter bij Gods gunst wanneer we levendig gesteld zijn, en we zijn niets verder van Gods gunst wanneer we als een duivel rond lopen, bij wijze van spreken.

De Heere ziet Zijn kerk in Christus aan. Zo gemakkelijk is het om zalig te worden. We behoeven er niets meer voor te doen. We proberen ons in duizend bochten te wringen en we zeggen: Neen, zo gaat het niet. Wat ik nu van binnen gewaar word! Neen, zo kan ik niet bidden, want dat zal God vast niet aanzien, zo'n gebed hoort God niet. Ach, zo ongevoelig als ik nu ben, wat moet daar van terecht komen! Zo opstandig als het van binnen is, het ligt alles door de war, het is een eindeloze rommel van binnen. Ik schaam me, ik durf Gods Naam niet eens meer te noemen. Ach, daar ligt het niet in. Hoe het nu van binnen ook is, hier legt het Lam het fundament onder uw genietingen. Daar kwamen ze vandaan en die genietingen zullen blijven tot eeuwige zaligheid, om Zijn verdienste. En als u nu in Jeruzalem blijven wil, dan moet u het zelf weten. Dan gaat u toch straks met Jeruzalem verloren. Laat ons uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende. Onze kruiswegen zijn geen wegen van duisternis en zijn nu ook geen wegen meer van wanhoop. Er zijn in de kruiswegen van Gods kerk, omdat Jezus het kruis naar Golgotha droeg, duizenderlei vertroosting, verlevendiging, bemoediging. Maar kom, we gaan naar die andere persoon toe, die nu de vrucht mocht genieten van wat Jezus deed.

Verstaat u dus goed: eerst wat Jezus doet, en dan de vrucht daarvan in het hart van Zijn volk. Daar is een zekere Simon van Cyrene. Dat is een zekere Simon, die komt uit het plaatsje Cyrene, dat ligt in Noord Afrika. Daar waren vele Joden-emigranten. En die Joden hadden daar zelfs de synagoge en die onderzochten daar Gods Woord. Er zijn vele mensen van Cyrene ook straks op het Pinksterfeest. Nu is daar ook een zekere Simon en die heeft twee zoons, die later in het kerkelijke leven goed bekend staan, Alexander en Rufus. Dus waarom zouden we niet konkluderen, dat deze man de Heere vreest? Een gelovige Jood. En het grote Paasfeest komt aan, dus hij reist van Noord-Afrika — dat heeft hij er voor over — naar de stad des groten Konings. Hij wil het Paaslam zien. En hij wil de zalige genietingen, hij wil

onderwezen worden in de betekenis van het Paaslam. En hij wil de bittere saus eten en hij wil het bloed zien vloeien. En hij loopt daar te zuchten en te mediteren en zegt: Och Heere, Uw komst is het alleen die mijn heil volmaakt. Straks wordt het Pasen, ik heb toch zo'n hongerig hart. Heere, U weet toch waar het me om te doen is. Daar loopt hij zo, Hij heeft de nacht doorgebracht in een plaats daar ergens buiten Jeruzalem. En nu op deze dag zal hij opgaan naar de heerlijke stad, volkomen van schoonheid. Daar zal hij onderwijs vragen in de geestelijke betekenis van het Paaslam. Hij loopt stil te bidden en te zuchten en te vragen, zo maar in zijn eentje. Heere, waarom antwoordt U niet. Maak Uw wegen toch door Uw Woord en Geest bekend. Hij loopt zich te verfoeien en zegt: O God, ik ben verloren in mijzelf, maar er

is toch een offer voor de zonde, dat laat U toch elk jaar weer zien. Ach, dat ik er deel aan hebben mag. En ineens een paar ruwe handen en die grijpen Hem beet en die sleuren Hem mee. Hij is ineens heel zijn godsdienstige overpeinzingen kwijt. Weg is zijn bevinding, weg zijn zijn gebedjes, weg is zijn gestalte. Want dat is een schrik. Hij wordt meegesleurd en dan wordt hem een ruw houten kruis op zijn rug gedrukt. Niets te zeggen!

Dat is een zeer onwelkome gelegenheid, dat begrijpt u wel, als ge zo lief bezig bent. En als ge zo aangenaam op uw knieën ligt en als ge zo aangenaam aan het bidden bent en zo zoet aan het overpeinzen bent en zo aan het begeren bent, aan het kloppen en vragen en bidden bent, en ge wordt dan ineens zo ruw gegrepen en gedwongen. Dat valt niet mee, dat kan nooit goed gaan. Hij wilde het Paaslam zien. Nu zegt de Heere: Goed, daar hebt ge toch om gevraagd? Nu, dan zal Ik het Paaslam eens laten zien, tot uw eeuwige zaligheid. Niet in Jeruzalem, want **dat** Paaslam heeft geen betekenis meer. Ons pascha is voor ons geslacht, Christus. Hij loopt te bidden om de komst van de beloofde Messias, om de verlossing Israëls en nu wordt hij verhoord. Maar ach, die arme stumper, die wist ook niet langs welke weg dat moest. Eén van de zovelen. Hier zijn er ook die vragen: Och Heere Jezus, Uw komst is het ook die mijn heil volmaakt. Die bidden ook om de komst van de Messias en die bidden ook om de vergeving van hun zonden. En die hebben ook van die stille begeerten en die lopen ook dagelijks maar te zoeken en te zuchten en te bidden en te vragen. Ja, die hebben ook zo'n honger en zo'n dorst en ze zijn ook zo ellendig en ongelukkig in zichzelf. En o, ze gaan ook zo graag op naar Jeruzalem.

Maar zo kom je er nooit. Wat wordt die Simon er ineens geheel en al buiten gezet. Er zijn er misschien in ons midden ook, die nu al bezig zijn met het Paasfeest van straks. Ja en op dat Paasfeest wordt dat Lam geslacht. Dan staat daar de tafel des verbonds en daar ligt toch alles in en ze zouden zo graag een gestalte hebben, nietwaar, om straks dan ook eens echt Paasfeest te vieren. Want ze zijn toch zo mager in hun zieleleven, het geluk van Gods volk is zo groot en de weldaden, ze zijn zo onbevattelijk groot.

O, hadden ze er toch eens een beetje deel aan. Net als Simon van Cyrene. Ge zoudt zeggen: Wat zijt ge toch een aangenaam, lief, armoedig, oprecht kind van God. Ge loopt daar zo in uw gemis. Maar langs die weg van ons gemis komen we er nooit. Het is plotseling afgelopen, nietwaar. Hij heeft gevraagd om het lam te mogen zien. Om kennis te mogen krijgen van en gemeenschap aan Christus. Dat moet u, die het er om te doen is, óók maar veel doen. Maar ik zal één ding zeggen. U krijgt waar u om vraagt! Maar waar bidt u nu om? U krijgt waar u om bidt, Simon ook. Simon bad om de kennis en de gemeenschap van en met het Lam Christus. Hij wist toch niet dat het zo moest, nu ja, dat is tot daar aan toe, dat geeft niets. Bid er maar om, want u krijgt het. Maar ik vrees, dat er velen in ons midden zijn, die er helemaal geen behoefte aan hebben. Die hebben geen begeerte naar het Lam, die bidden nooit om de Heere Jezus en om de kennis van Hem en om de genade van Hem. Die bidden nooit om de gemeenschap met Hem. Weineen, die bidden om, nu ja, weet ik waar ze allemaal om bidden. Allemaal mooie lieve aangename dingen waar ge mee in het leven blijven kunt Ze bidden-. Heere, open Uw woord nog eens, en Heere geef me nog eens een beetje liefde, en och, Heere, houd de zonde toch onder en geef me een deftig leven. En laat me nog eens wat genieten en bewaar me toch voor de verzoeking, dat ik niet in de zonde val, enz Daar is geen plaats voor Jezus, daar hebben ze geen behoefte aan. Weet u waarom niet? Omdat ze geen zondaar zijn. Maar als daar plotseling die hele ruwe bende u pakt, en als er dan een kruis op uw rug

gedrukt wordt! Hij heeft weinig kunnen vermoeden, dat dat het kruis van Jezus was. De hele godsdienstige wereld, heel Jeruzalem loopt Hem daar uit te lachen en te bespotten. Het zijn toch de ouderlingen en de overpriesters en het zijn de schriftgeleerden. Dus Simon van Cyrene denkt: Neen, zo is het juist niet. Neen, dat kan nooit iets goeds zijn. En vol tegenzin en vol afkeer wil hij er onder uit. Maar hij wordt beetgepakt, afgelopen. Want God verwekt zich een volk dat het kruis van Christus dragen zal, hoe dan ook. En dat is tot hun eeuwige zaligheid. Dat doet God door de onwederstandelijke bediening van Zijn Heilige Geest. En weet u hoe dat gaat, dat die krijgsknechten ons hier van binnen vastgrijpen? Dat gaat er o zo ruw toe. Weet u hoe dat gaat, als we netjes buiten ons gestaltelijke leven worden gezet? En als onze vroomheid opgerold wordt? Want langs de weg van vrome werkzaamheden komt ge in Jeruzalem terecht. En Jeruzalem drijft Christus buiten. Als we nooit aan onze vroomheid en godsdienst leren sterven, dan zullen we Christus blijven kruisigen tot onze dood toe en er eeuwig buiten vallen. Hij alleen is het offer voor onze zonden. Heeft u wat anders soms? Dat zal in het gericht van God niet kunnen bestaan. En langs welke weg geschiedt dat dan? Dat onze tranen opdrogen, dat onze overpeinzingen wegzakken. Denk maar aan die arme zondaar, die daar zo kostelijk loopt te mediteren, en die het zo oprecht meent, en die zo hongert en begeert, en die daar zo liet loopt te bidden en te zuchten. Dat uw tranen opdrogen en dat uw knieën niet meer buigen willen. En dat uw ogen zo hard zijn als een stuk staal, dat ze niet meer wenen kunnen. En dat uw oren vol zitten met vervloeking, met narigheid, dat uw hart vol zit met bandeloosheid en zedeloosheid en ruwheid en dat uw natuur u de baas wordt en dat er van heel uw bekering niets meer overblijft. Dat uw hele bekering een bespotting in uw eigen aangezicht wordt. Dat u zegt: Wel, had ik maar

nooit wat gezegd. Nu kom ik nog als een huichelaar openbaar ook. Zo, is dat de weg om Jezus te vinden? Ja, dat blijkt. Dus als er hier in ons midden zijn, bij wie het minder wordt en die in de weg der ontdekking worden geoefend, nu, dan zou ik ze wel willen gelukwensen, want dat is de weg om het Paaslam te vinden. Bidt er maar om, want u krijgt het, maar dan moet u de weg waarlangs de Heere dat doet, aan Hem overlaten. Veel bidden om het Lam te mogen kennen, de Heere zal het u geven, dat garandeer ik u, maar laat de wijze waarop aan de Heere over. Daar zult u moeite mee hebben. Want als alles dan wegzakt, als er niets overblijft dan een vertoornd God en een bestaan vol ongerechtigheid, en als juist onze vroomheid en onze tranen en onze klachten ons vanwege de huichelarij in het aangezicht gaan vliegen ... Ja, wat moet ge dan? Als ge dan niet meer klagen kunt, want ge zijt een farizeër. Als ge dan niet meer wenen kunt, want ge zijt een huichelaar. Als ge op uw knieën niet meer bidden kunt, want ge zijt een duivel. Als ge niet meer zingen kunt, want het vliegt in uw gezicht. Als ge naar de kerk gaat en ze bespotten u van binnen. Ze moesten eens weten, daar gaat ge nu, nietwaar? Ja, want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, maar dan ook alléén dat bloed, dat reinigt van alle zonden en dan zullen we als vijanden met God verzoend moeten worden en niet als oppassende brave mensen en goede kerkgangers en mensen met een beetje bekering en een beetje werkzaamheden en een beetje gevoelige genade. Zo gaat dat!

Simon wil naar Jeruzalem en hij komt op Golgotha terecht. Och, wat heeft hij naderhand Gods weg bewonderd vanwege dat kruis van Christus! Hij liep niet onder zijn eigen kruis, neen, hij droeg Christus' kruis. Laat ons uitgaan buiten de legerplaats, niet onze smaadheid, neen, Zijn smaadheid dragende. Dat wil ook wat zeggen. Hij droeg het kruis van Christus. Och, u hebt allemaal een kruis, nietwaar, allemaal hebben we een kruis, maar is het Christus' kruis ook? Weet u wat dat betekent? Simon heeft, net als iedereen, deel aan de kruisen van dit leven. Neen, daar gaat het helemaal niet om! Neen, hij droeg het kruis van Christus, dat was hem op zijn schouders gedrukt. Dat wil hij niet, hij protesteert er tegen en hij vecht er tegen en

hij bijt er in. Klaar. Dan gebeurt het! Weet u wat dat zeggen wil? Als wij het kruis van Christus dragen, worden we meegetrokken in Zijn vernedering, dat is het. Want anders blijft ge met uw kruis dezelfde mens, blijft ge met uw kruis, met uw klappen, met uw tegenspoed, zo opstandig als een beest. Neen, Zijn smaadheid dragende. We hebben allemaal wat in het leven. We zuchten wat en we klagen wat en dit is niet naar onze zin en dat doet zoveel pijn en toch op de been blijven, nietwaar, met al uw klachten. En met heel uw kruis toch maar vrolijk verder lopen. Neen, hij draagt Christus' kruis en als we het kruis van Christus mogen dragen, mogen dragen hoor, dat is een eeuwig voorrecht. Dan worden we in de gemeenschap met de vernederde Jezus meegetrokken en dan gaan we in het kruis Jezus zien. In ons eigen kruis zien we Jezus nooit. We kunnen er tegen in opstand komen of we kunnen ons er lijdelijk onder gedragen, maar Jezus komt er niet onder te voorschijn. Maar hier was dat anders. Want als Simon van Cyrene daar onder dat kruis loopt, dan gaan zijn ogen voor Jezus open. Dat kan niet missen. Heden is deze mens zaligheid geschied. Hij komt er mee op Golgotha. Het wordt hem een eer om de smaadheid van Christus te dragen. Hij wilde naar Jeruzalem om het lam te zien, om gemeenschap met de Heere Jezus Christus, met de beloofde Messias te oefenen. En de Heere zegt: Nu, Ik zal u uw wens eens geven. Kijk, zo mag u gemeenschap met Christus oefenen. Het kruis dragen, als zegeningen Gods, gemeente. De grootste zegeningen, onthoudt dat nu, komen tot ons, verhuld in de mantel van duisternis en smart en verdriet en onmogelijkheid en wanhoop. Denk aan de storm op zee. Daar komt Jezus. Ze schreeuwen van angst en ze denken dat het een spook is. Zo komt Jezus. Zolang ge uzelf nog redden kunt, komt Jezus niet. Dan kunt ge er om bidden en vragen, goed, dat is best, doe dat maar. Maar zo gaat het niet. We zeiden in het begin: Moet ik dan ophouden met bidden? Weineen, blijf bidden en blijf u maar in duizend bochten wringen. U kunt niet anders en u weet niet anders. Maar vraag maar veel om ontdekkend licht. Dan zal het wel omkeren. Zonder Jezus zult ge toch verloren gaan; als ge de kennis en de gemeenschap met deze Middelaar mist. Ik zou zeggen: Krijgt u er toch eens voor over. Voelt u zich nu zo fijn met die akelige klachten en dat altijd opkomen uit het gemis? Er zijn er velen, die denken dat dat nu het echte leven is om maar over uw gemis te praten. Ik dacht, dat het leven in het bezit lag. Velen doen net of daar de zaligheid in ligt, om maar armoedig te doen en u een beetje aan te stellen, nietwaar? Och, och, wat is een mens toch, en

verder komen ze nooit. Dan zit u midden in Jeruzalem en daar komt u mee om. Weg hoor, met die bloedstad. Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt. Gij die Christus hebt gekruisigd. Weg dan met de godsdienst en laat ons dan (voor de zoveelste maal) laat ons dan uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende. Wat wordt Jezus groot, beminlijk, heerlijk in Zijn zelfovergave. Simon loopt zich daar te verwonderen en zegt: Toch voor mij? Wel allerbeminnelijkst Lam, nu heeft ü Uw bloed moeten storten omdat ik zo'n vroom mens was. Nu moeten mijn tranen en mijn klachten en mijn zuchten gewassen worden in Uw bloed. Dat is nu mijn grootste vijandschap geweest. Nu wilde ik notabene naar Jeruzalem om daar, ach Heere, nu ben ik de grootste vijand geworden, juist met mijn godsdienst. Ik heb gedacht, dat ik zo'n voornaam mens was. Dat ik het zo goed meende, dat ik het zo goed met U voor had. Ik was zo zalig gesteld in mijn gevoel. Ik dacht, dat ik een beetje genot had en ik dacht, dat ik al een aardig eind op de weg was. Wel Heere, nu heb ik met al die lieve werkzaamheden precies U aan het kruis willen nagelen. En dat Gij U nu voor zo één overgeeft! Dat er nu voor zo één redding en genade is om het eeuwig welbehagen, nu is er niets meer van mij bij. Langs zulk een weg worden onze werkzaamheden er buiten gezet en worden we eenzijdig zalig. En zo loopt Simon achter Jezus aan. Nu worden zijn ogen voor de Persoon ontsloten. Nu gaat hij het verstaan. En nu wordt er een fundament onder zijn genieting gelegd. Die genietingen zijn wel goed, en die werkzaamheden zijn wel aangenaam. Maar weet u wat u niet kunt, tobbers en hongerigen en dorstigen en begerigen en werkzamen? Weet u wat u niet kunt? U kunt het niet nalaten om daar heimelijk uw hoop op te bouwen, zolang Christus u niet bekend gemaakt is! Hij is de enige hoop; als dat niet gebeurd is, moet u de hoop ergens vandaan halen, dus gaat u met uw eigen hart te rade. En als dat dan eens een beetje gemakkelijk is, dan zegt u-. Nu heb ik hoop dat het toch wel eens een keer gebeuren zal. En als u goed gesteld bent en nog eens verootmoedigd bent, dan krijgt u vrijmoedigheid tot de Heere en dan zegt u: Heere, nu kan het voor mij ook nog. Maar zo kan het niet en zo doet God het ook nooit. Zonder enige mijner verdienste. Alle dingen schade en drek, alle voorrechten er buiten. Buiten Jeruzalem! Dat wil wat zeggen. Buiten de bediening van de wet. Buiten alle werkheiligheid. Zijn smaadheid dragen, Zijn kruis dragen. Niet mijn kruis, neen, **Zijn** kruis. Meegetrokken in Zijn schande, in Zijn vernedering.

Simon dragende de schande van Jezus tot zijn eeuwige zaligheid, tot zijn waarachtige bekering. Daar loopt hij zich te verwonderen. Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven, al zijt ge een vroom mens. Hij is te zijner tijd voor goddelozen gestorven. Ja, zegt Simon, ik, dat ben ik met mijn godsdienst. Voor goddelozen gestorven? Dan kan het nog. Niet voor goede mensen, Heere Jezus, U bent voor goddelozen gestorven. Hier is er één, ik, de voornaamste. Een goed mens die naar de synagoge ging. Die het woord heeft onderzocht, die zo verlangde en zo bezig was. Gelukkig, voor goddelozen gestorven. Dat is mijn goddeloosheid geworden. Mijn werkheiligheid en mijn goede bedoelingen en mijn kerkgaan en mijn beweegoffertjes dat is pure goddeloosheid. Als het licht er maar eens over opgaat. U begrijpt niet dat sommigen er altijd maar weer over kunnen redeneren. Over al hun werkzaamheden, wat ze allemaal meemaken, wat ze gevoeld hebben, wat ze gezien hebben. Geen plaats voor Jezus, geen deel aan dat offer, wij hebben het altaar waarvan geen macht, of zelfs geen récht hebben te eten, die de tabernakel dienen. En nu geve God dat wij met onze tabernakeldienst er maar netjes buiten worden gezet. En dan komen de zegeningen Gods in omstandigheden waar we tegenin schreeuwen en zeggen: Neen, dat kan zo niet en dat kan nooit van de Heere zijn. Nu is het voor eeuwig kwijt. En de Heere zegt: Neen, nu gaat het juist goed. Nu, wees dan stil in alle ontmoeting. Hoop op het heil des Heeren, maar laat het aan Hem over, de weg waarlangs Hij Zijn kerk belooft te zaligen. Dat is met **verlies** van ons leven. Anders zullen we nooit de levensfontein Christus Jezus voor ons persoonlijk leven omhelzen.

Nu, God zegene Zijn Woord en Hij passé het toe. Ik gun het u van harte. Hij passé het toe aan u allen en Hij kere u maar ondersteboven en Hij klede u naakt uit dat er niets meer overblijft dan een verloren mens. En dan zal Jezus eens laten zien welk een kracht er is in Zijn naam, in Zijn persoon, in Zijn ambt, in Zijn bediening, in Zijn werk en in Zijn bloed. Die verse en levendige weg, maar dan moet ge toch leren wat het is om zondaar te zijn. God make ons zondaren bij de aanvang en steeds meer bij de voortgang, opdat het vervuld worde: Ze zagen niemand meer dan Jezus alleen. Amen.

OP WEG NAAR GOLGOTHA

Lijdenspredikatie over Lukas 23 : 26

Psalm 89: 18 Lezen Lukas 23 : 26-38 Psalm 94 : 10 Psalm 42: 2,6,7 Psalm 84: 4

Ons gehele christenvolk is in deze dagen weer op weg naar Golgotha. Wie zou er tenslotte geen belangstelling voor Jezus hebben? En de weg naar Golgotha, dat is de weg naar de hemel. Golgotha is de verzoening met God. Golgotha is het rustpunt voor zondaren. Grote scharen zijn in deze lijdensweken samen in Gods huis. Grote scharen tonen belangstelling voor Jezus en voor wat er met Jezus samenhangt. Grote scharen begeleiden Hem, week in week uit verder, totdat Hij gekruisigd worden zal — zijn dus op weg naar de hemel. Maar nu moet u er om denken, dat de enge poort niet aan het begin, maar aan het eind van de weg staat! We denken daarbij nu niet aan de Christen-reis van Bunjan, maar wij denken aan de gelijkenis uit het Woord van God. De enge poort aan het eind van de smalle weg; niet aan het begin. Dus of al die grote scharen, die zich om Jezus bewegen en over Jezus praten, of die straks binnen zullen gaan weet ik niet. Er zijn allerlei bonte soorten stervelingen, die zich met Jezus bezig houden, nietwaar? We weten het uit Gods Woord, daar heb je Pilatus; die had ook grote belangstelling voor Jezus. De Romeinse krijgsknechten ook, die de opdracht hadden om Hem te kruisigen, die hielden van opschieten en die dreven Jezus voort om op tijd vrij te zijn. Dan waren er de godsdienstigen; grote drommen ambtsdragers, ouderlingen, overpriesters, schriftgeleerden en farizeën. Die hadden ook belangstelling voor Jezus. Die wilden ook wel eens kijken hoe dat daar afliep op Golgotha. Er was er ook nog één, Simon van Cyréne bijv., die had ook grote belangstelling voor Jezus. Daar hebben we de vorige keer over gesproken. Zalige belangstelling voor Jezus. Het doende tot de redding van zijn ziel. Er waren nog van die edele vrouwen, die Hem gediend hadden van hun goederen. Die waren ook op weg naar Golgotha. Ze hadden ook belangstelling voor Jezus, want met Hem verging hun hoop. Hij was hun alles geworden en nu liep het zo af met hun Jezus, dus ze wisten geen raad meer. Al die mensen zijn op weg naar

de kruisheuvel. Er zijn er nog duizenden, die niet eens op weg zijn. Hoeveel mensen geven helemaal niet om Jezus, praten ook nooit over Hem, geven om Gods Woord niets. Die hebben hun ziel vergiftigd, zegt Krummacher, in de tuimelplaatsen van de wereld en van de vrolijkheid en die hebben zoveel schik en die hebben zulk een vermaak in dit leven! Wat moeten ze met Jezus doen? Nu, dat begrijp ik. Maar er zijn toch velen, die wél naar Golgotha gaan. U toch ook? U komt toch ook hier in de kerk? U weet toch ook in welke tijd we ons bevinden? Dus u reist toch vanmorgen ook mee? We gaan toch samen weer Jezus volgen? Er zijn er toch ook velen die, als het over die allergrootste verborgenheden gaat van Gods Koninkrijk, hoogstens in de kerk een keer kunnen geeuwen, en een beetje aan andere dingen denken, en die dan zo hun plicht hebben vervuld. Die hebben zich netjes gedragen. Ziezo, ze hebben onder het Woord van God gezeten.

Die zijn er ook, nietwaar, de onverschillige Gallio's. Het klinkt misschien wel hard, maar zij dragen het Kainsteken. Als het over deze dingen gaat en als het niet eens de moeite waard is dat ze hun volle aandacht schenken aan de grootste heilgeheimen, die God geopenbaard heeft in Zijn Woord, als dat niet eens de moeite waard is, wel dan is het de duivel niet eens de moeite waard om het ze nog lastig te maken. Slaap maar voort en dut maar een beetje en vervul dan je plicht maar. U draagt het teken van Kain, dat is van de Goddelijke verwerping en u zult zo ongemerkt straks wegglijden in de eeuwige rampzaligheid. Zo is het toch? Ja, er zijn ook nog anderen, die zelfs een zeer warme belangstelling voor Jezus hebben, die heus niet onverschillig zijn. Zelfs een meer dan gewone belangstelling, ja die zelfs een gevoelige belangstelling voor Jezus hebben. Daar zoudt ge veel goeds van verwachten.

Er is ook een groep, gemeente, die Jezus volgt — en dat is u voorgelezen — een groep andere vrouwen. Dat zijn niet die in Jezus hun Zaligmaker hebben gezien, neen dat zijn weer anderen, die zien ook wat in Jezus. Een grote groep vrouwen volgt Hem ook. Je zou zeggen, wat moeten die schepsels daar toch op weg naar Golgotha doen? Die hele gruwelijke en schandelijke weg en die duivelse wreedheid, wat zit daar toch voor genot in? In ieder geval ze zijn er en ze hebben een gemoedelijke, een innige deelneming met Jezus en met Zijn droevig lot. Er is een belangstelling voor Jezus, er is een volgen van Jezus, dat de duivel geen haar krenkt. Er is een volgen van Jezus, dat heus onze natuur niet kost. Waarin ge heus de zonde en uw natuur niet hoeft te

doden. Waarin het vlees heus niet gekruisigd wordt. Zo kun je ook Jezus volgen. Ja, waarom niet? De oude Simeon in de tempel heeft het al gezegd. Deze is gezet tot een val en een opstanding van velen in Israël. Waar hoort u nu bij? Als u hier in de kerk komt en Jezus komt volgen, hóé volgt u Hem? U hebt er toch wel belangstelling voor, anders zou u hier niet zijn. Onderzoekt het maar eens, onderzoekt u, bid ik u ernstiglijk want het komt erop aan. Hier is het scheidingspunt, het Schibbolet of het Sibbolet. Het scheelt maar o zo weinig.

Komt, we gaan die vrouwen eens volgen, die Jezus ook volgen en waar je van denken zou dat het toch wel iets bijzonders was. Ze beklagden Hem en ze weenden. We lezen het u voor uit Lukas 23 : 27-31:

En een grote menigte van volk en van vrouwen volgde Hem, welke ook weenden en Hem beklagden. En Jezus, Zich tot haar kerende, zeide.- Gij dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen. Want ziet, er komen dagen in welke men zeggen zal: Zalig zijn de onvruchtbaren en de buiken die niet gebaard hebben, en de borsten, die niet gezoogd hebben. Alsdan zullen zij beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons, en tot de heuvelen.- Bedekt ons. Want, indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden?

Toen we de omstandigheden beschouwden, waaronder Jezus verkeerde, dachten we meer met duivels dan met mensen te doen te hebben. Die gruwelijke en opzettelijke wreedheid en dat zo schaamteloos uitleven van de haat, de duivelse haat op een volkomen onschuldig mensenkind! Je zou zeggen: Neen, dat is niet menselijk meer, dat is duivels. En nu zien we, als Jezus naar Golgotha gesleept wordt, niet alleen brute barbaren met helmen en met stokken en met zwaarden. Niet alleen vloekende en schreeuwende Romeinse soldaten en niet alleen met bitterheid vervulde godsdienstige mensen, die blaken van vijandschap. Neen, we zien nu gelukkig iets anders. We zien nu moeders, wellicht met kinderen aan de hand en met zuigelingen op de arm. Die gaan ook mee! Ze zien daar Jezus voorbij komen en dan nog twee moordenaars, waarschijnlijk kennen ze Jezus wel. Het hele land kende Hem.

En die moeders, die vrouwen, volgden Jezus. Ze zijn

ook in hun gemoed wel overtuigd, dat Hij een goed mens is. En bij het zien van zoveel ellende breekt hun hart en komt hun gemoed in ontroering. Ze wenen en ze beklagen Hem. Teken van rouw. Dat is toch wel aantrekkelijk, is het niet? Hier in ons midden zijn ook moeders met kinderen. Kinderen zijn hier ook tegenwoordig om Jezus te volgen. Ze gaan in gedachten mee met de opening van Gods Woord, met de lijn, die de Heilige Schrift trekt. Kinderen gaan ook mee op weg naar Golgotha.

Kinderen, wat zien jullie? Of zien jullie helemaal niets? Vind je het erg vervelend om je onder Gods Woord neer te zetten? Behoor je ook al bij die onverschilligen? Is jullie ziel ook al vergiftigd door de tui-melplaatsen van de wereld en door je dagelijkse vrolijkheid en je glimlach? Gaat er geen enkele ontroering meer door jullie jonge harten als het gaat over deze Jezus, Die de zonde der wereld draagt? Die de schuld gaat betalen, zodat wij nog zalig kunnen worden? Geven jullie dan helemaal nergens meer om? Maar kom, het is een verkwikkelijk schouwspel. We zien hier dan toch enige zachtmoedigheid. Hebt u er wel eens op gelet (ik weet niet welke conclusie ik eraan verbinden moet), dat er in de hele Schrift van niet één vrouw gezegd wordt, dat ze Jezus haatte? Niet één vrouw, die Hem ooit vervolgd heeft of die Hem ooit kwalijk behandeld heeft. Niet één vrouw! Wel vrouwen, die Zijn voeten wasten met hun tranen. Wel vrouwen, die Hem zalfden met kostelijke nardus. Wel vrouwen, ook hier, die — wat het dan ook is — in ieder geval medegevoel hebben met Jezus. Geen vrouwen, die Jezus kruisigden. Niet één vrouw wordt in de Heilige Schrift genoemd, die Jezus opzettelijk en bewust haatte, niet één. Wat zou dat toch zijn? Zou er in het ontvankelijke gemoed van een vrouw soms eerder een aanknopingspunt zijn voor God de Heilige Geest dan in de menigmaal zo stugge harten van mannen? Zou het? De Heere werkt middellijk. Ik zeg niet, dat er in het hart van de één meer vatbaarheid is voor genade dan in het hart van een ander. Weineen, dat is er nooit. Maar de Heere kan toch zo wonderlijk werken en God past Zich in de zaligmakende werking van Zijn Heilige Geest bij onze karaktereigenschappen aan. Dat weet u toch wel? U moet de bekeringen van Gods kinderen maar eens nagaan. Maar goed, het doet ons toch wel goed, dat we hier nu eens wat anders vernemen dan dat geschreeuw en die haat en helse vijandschap. We zien hier vrouwen wenen, terwijl hun mannen misschien Jezus lopen te vloeken, te lasteren en te bespotten; terwijl misschien hun broers straks meedoen om Hem te kruisigen. Neen, zij niet. Deze vrouwen niet! Ze bewenen en ze beklagen Hem. Wat zijn dat voor vrouwen? Zouden het vrouwen zijn met een

ander leven? Zouden het vrouwen zijn die tot God bekeerd zijn? Neen, weineen! Hoe ik dat weet? Juist omdat zij wenen. Want er zijn ook nog wel andere vrouwen. Daar is Maria en Salomé en daar zijn nog anderen, die door het geloof met Hem verenigd waren en die Hem vurig en hartelijk beminden als hun Jezus, hun Zaligmaker, hun verzoening en hun tussentre-ding bij de Vader. Maar die weenden nu en hier juist niet! Die weenden helemaal niet. Er waren hier in de harten van hen, die de Heere vreesden geen tranen. Die droogden hier juist geheel en al op. Degeenen, die in de lijdensweken, in de beschouwingen van Christus en Zijn betaling aan het eisende recht Gods, met een zekere gemoedelijkheid en met een zekere weemoed en met tranen in hun ogen bezig zijn, die zullen wel vreemdelingen van de genade zijn. Die vrouwen die God vrezen, die hebben wel eens geweend. O, jawel! Waarover? Over hun schuld, over hun zonde, over hun Godsgemis, over hun ellendestaat. Zeker, vroeger, maar nu niet meer. Ze wenen nu juist helemaal niet meer.

Maar deze vrouwen spreekt de Heere Jezus dan ook aan als dochters van Jeruzalem. Dat moet je niet geestelijk opvatten. Dat is letterlijk: dochters van Jeruzalem.

Wie waren deze vrouwen? Wel, dat waren vrouwen uit de geringe klasse van de maatschappij en die door een aangeboren nieuwsgierigheid meegelokt werden om ook eens te kijken. Een mens is soms verzot — schande om het te zeggen — op het gruwelijke. Wat een mens is en welk een hart hij van binnen omdraagt, dat weet God alleen. Hoe erg of dat is! Onbegrijpelijk.

Deze vrouwen hadden een soort lust gekregen om die ellende te zien en om te wenen en om te klagen en om te zuchten en och en ach te roepen. Ze weten niet eens wie Jezus is. Ze zien ook helemaal niet wat Jezus doet. Ze weten er niets van wat het is, dat Hij in Zijn borg-tochtelijke gehoorzaamheid de zonde der wereld gaat wegnemen. Wat zien ze van de heilige eis van Gods rechtvaardigheid? Wat weten ze van hun schuld af? Ja, maar daar wenen ze ook niet over! Ze wenen niet over hun schuld, over hun verlorenheid, weineen. Ze wenen over het rampzalig lot dat die goede man treft. En dan kun je aan Zijn gezicht wel zien, dat Hij onschuldig is. Neen hoor, dan mogen die mannen zeggen wat ze willen en dan mogen die broers Hem straks kruisigen en dan mogen die Romeinen Hem als een boosdoener behandelen en dan mogen de ouderlingen en de overpriesters Hem vloeken en lasteren, maar zij zijn er in hun gemoed van overtuigd. Die intuïtie, die een vrouw hebben kan, nietwaar, als ze dat gezicht en die gestalte zien: Dat klopt niet! Neen, die man is onschuldig. En ze zijn zo gebroken en ze zijn zo weemoedig gestemd. Ze

lopen Jezus achteraan en beklagen Hem. Dat zijn geen vrouwen die God vrezen. Dat blijkt ook uit het antwoord van de Heere Jezus. Hij bemoedigt ze niet. Hij vertroost ze niet. Hij bestraft ze. Ze krijgen zulk een vreselijke bestraffing. „Weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen. Er zullen dagen komen . . .” We zullen dat straks een ogenblik nader beschouwen. Dus dat was niet in orde met deze vrouwen. De gemoedelijkheid, het zaad op steenachtige plaatsen, weet u wel? En dan geloof ik, dat de gemoedelijkheid en de gevoeligheid helemaal aan de oppervlakte ligt. Dat is het vlugste in ontroering. En het is ook het gevaarlijkste op weg naar de eeuwigheid. En nu vrees ik, dat honderden door hun gevoel worden weggesleept naar de eeuwige duisternis, omdat tranen helemaal geen vrucht van genade zijn.

Orpa, wat heeft die geweend, wat heeft Ezau geweend, hij zocht de plaats van berouw met tranen en heeft ze niet gevonden. Tranen zijn geen bewijs van een nieuw leven. O neen, integendeel, maar het wordt er dan toch maar gauw voor gehouden. Er komen gevoelige indrukken en werkzaamheden als onze ziel wat ontroerd is. Op het geestelijke terrein natuurlijk; in het stuk van de godsdienst. Wat maakt de mens zoal niet mee! Het is het grootste gevaar voor ons allemaal, dat we ons daarin bedriegen. En het is het middel bij uitnemendheid van de duivel om zielen daarin gerust te stellen, want ze hebben dan toch ook wat meegemaakt.

Maar als er dan eens nadruk gelegd wordt op de oefeningen van het geloof, dan zegt de duivel: Nu ja, maar dat is voor de geoefenden en zover komen ze allemaal niet! Ge hebt toch de zuivere kenmerken van een nieuw leven wel, en hij zingt ze zo weer in slaap. Dat is het gevaar, vooral voor gevoelige naturen. Hier ook; het zijn geen vrouwen, die God vrezen. Ze kennen niets van hun schuld; ze zien ook niets van de plaatsbekledende bediening van Christus. Nu zeiden we zoeven, dat de andere vrouwen, in wier leven Jezus was geopenbaard en bekend gemaakt, dat die helemaal niet weenden. Dat er in deze gang, waarin Jezus betaling gaat aanbrengen tot de laatste penning toe geen plaats is voor tranen en voor gevoel. Hier sterft juist alle gevoel en hier drogen alle tranen op. Dat is de weg der ontdekking.

Mag ik daar eens wat van zeggen? Zou die weg der ontdekking bevindelijk ook een weinig door sommigen in ons midden gekend worden? Weet u wat ontdekking is? Ik vrees dat er zo weinig kennis van is. Daarom is er ook zo weinig plaats voor de borgtochtelijke bediening van onze Heere Jezus Christus. Daarom wordt Hij ook zo

weinig bemind. Daarom wordt Hij ook zo weinig benodigd. Weet u wat ontdekking is? Als de Heere Jezus Christus nu gaat betalen, dat wil zeggen dat onze betaling ertussen uit moet. Kijk, dat is de weg der ontdekking. En wat is dan onze betaling? Wij zeiden: Vroeger hebben die vrouwen wel geweend, toen God ze arresteerde en ze in hun ongeluk zette. Nu moet u goed luisteren, want er zijn er hier wel die daar geen vreemdeling van zijn. Toen hebben ze in de eenzaamheid — ook niet in het openbaar — neen, toen hebben ze de eenzame plaatsen, de verborgen plekjes opgezocht en daar hebben ze hun hart uitgegoten voor de Heere. Toen hebben ze in hun schaamte hun knieën gebogen en gezegd: O God, is er nog doen aan voor zo één? Daar hebben ze hun schuld beleden en hun gemis uitgeweend. Ze hebben hun verlangen de Heere bekend gemaakt, ze hebben gezocht, ze hebben gehongerd en ze hebben geroepen-. „O God, wees mij zondaar toch genadig”. Ze waren zo ellendig en ze waren zo arm in zichzelf en zo hongerig en het was aan hun kant verloren. Die ogenblikken waren er. Moet u goed luisteren, maar, als dat er dan was, hebben ze dat ook aangegrepen als betaalmiddel. Is dat nu waar of niet? Ik hoop, als u zover nog niet bent, dat de Heere u er maar spoedig brengen zal. Dan hebben we die gestalte gebruikt als betaalmiddel, dat waren onze beweegoffers. Ik zal het u bewijzen. Als we die gestalte misten dan gingen we gauw proberen om die maar weer terug te krijgen, want als we die gestalten hadden, dan kregen we een hoopje, dat het toch wel eens een keer goed zou gaan en dat God nog wel eens horen zou. Wat is dat anders dan betaalmiddel? Dus onze tranen en onze verootmoediging en onze armoede en ons klagen en zuchten en wenen, het was toch zo zoet, is het niet? Het was zo zoet en als het overging dan zei u: Ik wilde, dat ik het maar weer terug had. Waarom was het toch zo zoet? Waarom begeerde u die plaatsjes zo? Die verborgen plaatsjes, die eenzaamheid en waarom doet u dat dan zo graag om te zeggen: O Heere, mag ik U alleen nog eens vinden. Mag ik nog eens voor U buigen, mag ik nog eens als een arme zondaar bukken?

Waarom heeft u dat toch zo graag? Wel, om wat er aan vast zit. Wat zit er dan aan vast? Ach, er zit aan vast — laten we eerlijk zijn — de goedkeuring van de hemel. Want waar een mens zich ooit waarachtig voor God verootmoedigt, daar ziet de Heere met tederheid en met liefde op zo'n arme zondaar, die voor God buigt,

terneder en dat voelt hij hier van binnen. Daar krijgt hij een afdruk van door de Heilige Geest.

Maar wat doet hij dan? Dan krijgt hij moed en hoop en dan krijgt hij vrijmoedigheid en dan krijgt hij werkzaamheden en dan denkt hij: Het zal zo toch wel goed gaan. Laat ik maar volhouden, laat ik maar moed houden!

Ik zeg niet, dat dat niet goed is! Neen, wees maar veel zo bezig. Maar het komt er toch een keer anders bij te staan — dat garandeer ik u — als de Heere u gaat oefenen. In de kennis van de tussentredende bediening van de Heere Jezus, als enige betalende Borg. Dan moet uw betaling er tussen uit. Daarom zeiden we: die vrouwen hier hebben vroeger wel geweend, maar nu en hier wenen ze niet meer. Wat geschiedt er dan in die weg der ontdekking, als in onze zielen plaats gemaakt wordt voor het enige zoenmiddel, de enige betaling in het gericht Gods: het bloed van Jezus Christus? Als alles wat van ons is er buiten gezet gaat worden? Weet u wat er dan gebeurt? Nu, dan droogt juist alles op. Dan komen er donkere nachten, zeer donkere nachten in het zieleleven. Dan worden er geweldig zware stenen op onze zielen gewenteld. Dan zijn we soms radeloos vanwege het inwonend verderf en vanwege de boosheid van onze natuur. Dan zijn we soms wanhopig als we ons helemaal niet meer verplaatsen kunnen, niet meer door kunnen denken over God en Goddelijke zaken. Als ons hele bestaan één groot „neen" is tegen de weg om zalig te worden. Eén groot „neen" en dat, nadat we zoveel jaren met de Heere Jezus hebben omgegaan.

Denk aan die vrouwen; denk aan de discipelen. De discipelen waren helemaal niet meer te vinden! Die zaten ook niet meer te wenen! Hun ogen stonden star van angst en hun hart was één grote steen geworden. Er was geheel geen gevoeligheid, er was geheel geen tederheid, er was geen liefde meer, er was niets meer. Neen, dat hoeft ook niet, want Hij wil alles doen. En nu gaat Hij alles doen, Hij gaat alleen, maar dan ook geheel en alleen betalen! En dan moeten al onze betaalmiddelen er tussen uit.

Volk van God, wat zijn dat toch vreselijke gangen in de weg der ontdekking, wat zijn dat smartelijke gangen! Als we nog maar eens konden wenen, nietwaar? Kon u nog maar eens een keer hartelijk uw knieën buigen. Dan zou u zeggen-. O God, nu krijg ik nog een beetje lucht. Maar **niets** meer. Niet meer kunnen zingen, niet meer kunnen klagen zelfs. Kón u nog maar eens een keer klagen, dat er niets meer is! U zegt: Neen maar, nu hoor ik bij de verworpenen, nu hoor ik bij de

huichelaars, nu hoor ik bij de verharden. Ik ben in het oordeel der verharding gevallen, God heeft me losgelaten en we zitten elke dag op de klap te wachten en dan zal het eeuwigheid zijn. En daar ook niet eens gevoel van te hebben! Eeuwigheid en sterven en een rechtvaardig God? Ja, dat zal wel.

Vreselijk is dat, dat je nergens meer inkomen kunt. Weet u daar wat van? Niet meer in de dood; niet meer in uw schuld; niet meer in wie God is; in de Heere Jezus niet.

Het is alles weg. Volkomen weg! God zet Zijn volk overal buiten om ze er straks in te zetten. Maar denk erom, dat we dan weten zullen, dat God het gedaan heeft. Dan zullen we zingen van genade. Dus die vrouwen hier lopen niet te klagen en te wenen en medelijden te beoefenen. Weineen, die lopen daar in halve wanhoop. Die lopen met grote ogen te kijken en die denken: Ja, maar nu gaat het mis! En nu is het voor eeuwig kwijt en nu staan we er voor eeuwig buiten. Met Hem verging hun hoop. Zo is het met die andere vrouwen, die God vrezen. Ik zou zo graag willen, dat er van deze gangen een weinig kennis was.

Och, er is een verschil tussen de zaligmakende overtuiging en de ontdekking. Maar gemeente, we zijn altijd zo geneigd om dat allemaal precies in vakjes te verdelen en daar ben ik toch zo'n vijand van geworden. Gods lieve werk is niet in vakjes te verdelen en wat de één van voren leert leert de ander van achteren en de derde in het midden. Dus laten we daar maar eerbiedig rekening mee houden. Goed, laten we in het begin van de weg spreken, dat een ziel zaligmakend wordt overtuigd, maar dat kan toch zo wonderlijk door elkaar liggen. Zelfs in die overtuigingen wanneer het Evangelie ontsloten wordt en die ziel een weinig ruimte mag krijgen, kunnen er al zulke ontnemende en zulke ontdekkende gangen zijn.

In het begin al, misschien zijn er in ons midden die zeggen.- Ja, dat weet ik. Dat is wanhopig als je niet eens meer bidden kunt, niet eens meer lust hebt om te bidden. Dan zeg je.- Nu geloof ik, dat ik een duivel ben. En dat, terwijl ge soms nog eens probeert te bidden, de gruwelijkste goddeloosheid door uw ziel raast. Dat ge zegt.- Ik ben geen mens meer. Dat is niet menselijk, dat is de duivel zelf. Nu ben ik waard, dat ik zo in de rampzaligheid gegooid word. Want dat is wanhopig, daar is niets meer van te maken. Daar is ook niets goeds meer van te denken, dat komt nooit meer in orde. Zo verhang in de waarneming van ons eigen hart. Kunt ge dan zien — en dat zeg ik tot moedgeving — kunt

ge dan zien dat dat Gods werk is? Neen, ge denkt: Dat is enkel de duivel! Ja, en toch gaat het zo goed. Het zijn de vruchtbaarste tijden en daar wordt het meeste in geleerd. Wij willen altijd maar graag genieten. Waarom? Dat is onze inwonende eigengerechtigheid, want met onze gestalten en bevindingen en gemoedelijkheid en psalmversjes zijn we toch maar bezig om te betalen. En dan Jezus miskennen en verachten en buiten de deur zetten! Dat is ons bestaan en daarom genieten we zo graag om er wat mee te zijn en om ons daaraan vast te klemmen. We willen wel zalig worden, maar niet zó. Zalig worden? Graag, maar dan als een lief mens, als een goed bekeerde dominee. Als een lieve ouderling met zoveel dienstjaren en als een goede diaken, die al zoveel op zijn boekje heeft staan. Als een bekend kind des Heeren en als een goede vrouw, die naam heeft. Ja, zo willen we wel naar de hemel. Maar hoe is het als het hier op aankomt? Op de lijdensgangen van Christus? Als Hij gaat betalen, dan gaat onze betaling ertussen uit. En dan blijf je geen goede dominee meer en dan kun je geen ouderling meer wezen en dan valt je diakenschap weg en dan ben je geen lief kind des Heeren meer. En dan praatje niet meer op de gezelschappen. Ik zal het eens anders zeggen-. Dan word je bang, dat je een kind van God ontmoet. Dan word je bang, je zou er een straatje voor omgaan. En dan jaren op de weg te zijn geweest en wandelingen met Jezus te hebben gehad. Laat ik het zo eens zeggen: dat er tijden zijn geweest van zalige omgang met de Heere Jezus Christus als onze Middelaar, als onze Liefste. Dat we als in Zijn armen hebben gelegen en ons maar lieten zaligen, lieten reinigen door Zijn bloed. Maar ach, het was zo gesteltelijk. Het was wel echt en het was wel waar, maar het was zo gesteltelijk. Ik zeg dat niet minachtend. O neen, hadden we die gestalte maar veel. Maar er komen toch ogenblikken in het leven, dat de Heere Jezus zegt: „Niet gij voor Mij, maar Ik voor u, anders zoudt gij de eeuwige dood moeten sterven“. Nu ga Ik het eens alleen doen. En nu heb Ik van u niets nodig, of ge nu wel of niet bekeerd bent, of ge nu wat of niets hebt genoten of gekregen of gevoeld. Ik doe het alleen, want dat is het recht Mijns Vaders en daar kan geen traan van een zondaar bij, er kan geen gebedje van een arm kind van God bij, daar kan geen gestalte bij, dat doe Ik alleen.

Want het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen. Dat is dan ook een andere gang, niet? Dus als hier die vrouwen — nu begrijpt u het misschien — lopen te wenen en zeggen: Och wat is dat vreselijk, en ze zijn toch zo gebroken en ze zijn zo weemoedig en ze hebben zo'n

gevoelig hart, ja maar, een gevoelig hart is nog geen gebroken hart. Dit gevoel welt niet op uit het schuldbesef, weineen. Wat weten ze van het recht Gods, wat weten ze van hun verlorenheid? Het is maar menselijk gevoel. Mensen, die grote en warme belangstelling voor de Heere Jezus hebben, maar die van het waarachtige leven dat uit God is niets kennen. Die het tegengestelde openbaren van wat God met Zijn volk doet in deze gangen.

Dat komt toch altijd openbaar, gemeente. De namaakchristen rolt toch altijd door de mand. Telkens weer. Ze komen een eind mee en ze praten mee en ge zegt: Dat gaat goed, en ge denkt: Ja, dat is wel zuiver. En dan komt ge in bepaalde gangen, hoe God in bepaalde wegen Zijn kerk oefent en wat de vrucht is, en dan ineens zegt ge: Ja, daar zit de haper. Vreemdeling, vervreemd van het waarachtige leven des Geestes. Ze doen net alsof. Met hun verstand erover praten, met hun gevoel er in meekomen en met hun beschouwing erin doordringen. En als het op de waarachtige levenspraktijk van Gods kerk aankomt kunnen ze daar niet in mee. U denkt toch niet, dat God Zijn eigen werk laat nadoen? Dat kan niet; dat gebeurt nooit.

Zo is het ook met deze vrouwen. Het lijkt heel wat. Maar ge hoeft alleen maar te vragen: Zeg, waar wenen jullie om? Vertel het eens, waar is uw verlorenheid voor God en waar is het oordeel aan Gods heilige wet? Dan hoort ge.- Hè, daar weet-ik niets van. Rechtvaardigheid Gods? Maar zoudt ge dan niet wenen over zo'n arm menskind, ge zijt toch zeker geen steen?

Kijk, daar heb je het: de godsdienstige mens. U moet eens even denken aan die andere vrouwen, die lopen daar met een strak gezicht en met holle ogen bij. En dat zijn nu juist de echten. En als die gemoedelijke vrouwen die anderen aankijken denken ze: Jullie zijn ook maar harde stenen, zeg, wat mankeert jullie eigenlijk? Hebben jullie er geen indruk van? O, en dan zeggen die arme schepsels, die er buiten gezet zijn: O God, wat is dat vreselijk, die kunnen tenminste nog wenen en ik helemaal niet meer. Ze halen het nog naar zich toe ook. Ik weet niet of u het vat. Zo ligt dat van binnen, de godsdienstige en de vrome wereld zegt tegen een ontdekte ziel, die niet wenen kan en die er buiten gezet is en die niet meer bidden kan en die zo ongevoelig is als de dood, daar zegt een vroom mens: Schande, schande, weet u wel wat genade is?

Daar was eens een jongeman, die zou dominee

worden. Hij was vol van de dingen van Gods Koninkrijk, maar een vreemdeling van het genadeleven. Hij kwam bij een oud kind van God en hij vroeg: U bent zeker ook wel benieuwd om wat over het Koninkrijk Gods te horen. Neen, zei die man, helemaal niet. Dat begreep die jongen natuurlijk niet. Dat begrijpen we heel goed, hij had er heel geen belangstelling voor. Daarvoor niet. De godsdienstige wereld zet het volk van God, dat in ontdekkende gangen zijn leven verloren heeft, buiten de deur en zegt: Dat is schande met jou! Nu, dan zeggen ze; Ja, dat is ook zo. Het is ook schandelijk, maar nu hebben we toch nog één hoop, nu heb ik toch nog één troost, n.1. dat Hij te Zijner tijd voor goddelozen gestorven is. En dan kan het bij mij ook nog. En zo is het. Hier heb je de godsdienstige, de vrome, de gevoelige wereld en daar is niets van God bij. Want luister maar. Nu gaan we naar het antwoord van de j Heere Jezus.

Hij keert Zich om en spreekt ze aan: „Dochters van Jeruzalem“. Zo heten jullie, maar jullie zijn het niet. En als ge u niet waarachtig bekeert en uw schuld voor God leert kennen, zult u het nooit worden ook. Dochters van Jeruzalem. Hij tekent hun voorrechten zelfs. Niet dochters van Tyrus en Sidon; neen, dochters van Jeruzalem. Dat wil zeggen van de stad des groten konings, opgevoed in de verbondsweldaden. Volgegoten met leer en onderwijs en openbaringen van Gods heilig Woord. „Dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij“. Dochters van Jeruzalem in ons midden, wat moet ge meer? Zonen van Jeruzalem zou ik er bij willen noemen. Wat moet ge meer? U hebt alles gehoord wat u horen kon en horen moest om zalig te worden. Wat moet God nog meer aan u doen? Onder de rechtzinnige leer groot gebracht; de Bijbel in huis; met nadruk erop gewezen; honderd maal gewaarschuwd, gelokt, genodigd, dochters van Jeruzalem. Wat een voorrecht, ja, maar het zal dan toch Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn in de dag des oordeels dan ulieden. „Weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen“. U moet over Jezus niet wenen. Gods volk weent in deze gang niet over Jezus. U moet over Jezus niet wenen en ook over Zijn volk niet. Want: 1e: het lijden van Jezus is onschuldig, 2e, lijdt Hij gewillig, 3e, lijdt Hij kortstondig. „Vader, verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was“. Nog een ogenblik en: „Gij voert ten hemel op vol eer, de kerker werd Uw buit, o Heer“, Gij zaagt Uw strijd bekronen“.

Hij heeft om de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis verdragen en de schande veracht. Niet over Jezus wenen. Hij is welbewust, ja met Goddelijk bewustzijn

deze gang gegaan, opdat God verheerlijkt wordt en opdat Zijn bruidskerk los gekocht zou worden uit zonde, hel en dood, om eeuwig met hun schoonheid te pralen. Daarom doet Hij dat.

U moet over degenen, die Jezus volgen, ook niet wenen. Simon van Cyrene b.v. is geen beklagenswaardig mens. Ze zijn net als Jezus Zelf. Ze lijden onschuldig. Wat, zegt u? Gods kinderen, lijden die onschuldig? Ja zeker, de schuld Uws volks hebt Ge uit Uw boek gedaan. Als de Heere Zijn kinderen een kruis op de rug legt is dat niet uit straf of wraak of uit de oefening van gerechtigheid. Weineen, God oefent toch niet tweemaal gerechtigheid, één keer in hun Borg en één keer in hun persoonlijke leven. God is toch rechtvaardig! Gods kinderen lijden niet om hun schuld. Neen, maar vergeven zonden zijn nog geen gebeterde zonden. Vergeven zonden moeten genezen worden. En het lijden van Gods kerk hier op aarde is het genezingsproces. Dat hoort tot het stuk van heiligmaking. Dat is geen straf over de zonden. Daarom moet u Gods kinderen die een kruis dragen niet beklagen. Dat is helemaal niet nodig. Jezus niet, en die van Jezus zijn ook niet. Hun lijden is onschuldig, dat worden ze van binnen wel eens gewaar en dat geeft toch zo'n gemak in dat lijden, want de angel en de wroeging is er uit. Hij heeft de oorzaak van onze honger en kommer, de zonde, weggenomen. Als de prikkel der zonden uit het lijden is, dan valt het lijden wel mee.

Het lijden van Gods volk is kortstondig, het is maar een verdrukking van tien dagen. Het is maar tijdelijk en het lijden van Gods kerk loopt uit op de heerlijkheid, als ze het loon der genade zullen ontvangen. „Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere mij in die dag geven zal“.

Maar gij, dochters van Jeruzalem, uw lijden, als dat straks komt, is om uw schuld. Dat is onder de rechtvaardige oefeningen van Gods gericht, want gij behoort bij het dorre hout. God heeft Zijn volk als een wijnstok geplant en heeft hem bemest en heeft hem onder de gunstigste omstandigheden geplaatst, heeft hem met zonlicht en regen overdekt en besproeid. En dan komt tenslotte de landman en zegt: Nu moet ik toch eens kijken of er ook enige vrucht is. Dat is toch redelijk? En dan komt die landman en ziet, dat die hele boom verdord is. Nu dan wordt hij het moe en als straks de Romein komt en die steekt de brand er in, waarom zou God dan tussenbeide treden? Die boom, die helemaal uitgeleefd is, waar geen sappen van heiligmaking, van vreze Gods of van boetvaardigheid of van berouw, waar geen vruchten uit Christus of wat ook te vinden zijn, waarom

moet God dat verhinderen? Laat hem branden.

Geloof, gemeente, dat het gebrand heeft. U moet Flavius Josefus eens lezen. Dat is de oude geschiedschrijver. De Heere Jezus zegt tegen die moeders: „Weent over uzelf en over uw kinderen". Wat tot heden toe zalig was, namelijk de vruchtbaarheid van de vrouw, daar komt straks een tijd dat die zalig zijn, die onvruchtbaar zijn en die geen kinderen hebben. Ja, zalig zullen ze zijn, die als onvruchtbaren over de wereld gaan.

„Weent over uzelf en over uw kinderen". Dat is letterlijk vervuld. Het oordeel dat over Jeruzalem kwam is bijzonder gekenmerkt door de rampzalige omstandigheden en wreedheid met vrouwen en kinderen. Kinderen werden tegen de wanden van de tempel te pletter geslingerd. Dat is gebeurd. Bijzonder kinderen en vrouwen. Maar alles is niet gepast om te zeggen. Leest het zelf maar na.

Dat oordeel is vervuld aan die wenende dochters van Jeruzalem. Weent over uzelf. Er komen dagen, dat de druk van de Romeinen en de gruwelijke wredeheden zo vreselijk zullen zijn, dat ge wensen zou dat de bergen u verpletterden, dat de heuvelen op u vielen. Zo vreselijk zal het zijn. „Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, hoe menigmaal heb Ik u bijeen willen vergaderen, als een hen haar kiekens en gij hebt niet gewild".

Jeruzalem is uitgehongerd en door de pest verwoest en geteisterd, zodat de mannen de kleine brokjes brood uit de monden van de vrouwen en de kindertjes wegrukten. Moeders hebben in volkomen wanhoop hun kinderen gekookt en gegeten. Dat is het oordeel geweest en het is maar een voorspel van het eindgericht dat komt. Daarom geldt het nog voor ons: „Gij dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar over uzelf en over uw kinderen". Want die dagen komen nog en daar zullen wij ook bij zijn. Wee onzer, als het Goddelijk gericht over zulk een geslacht zal geëffend worden. Wat kan de Heere meer vertoornen dan op die grote zaligheid geen acht te geven? Dat is het ergste wat er is, op die grote zaligheid geen acht te geven.

Hier wordt het Lam u gepresenteerd. Het wordt in uw midden tentoongesteld, in Zijn borgtochtelijke vernedering, in Zijn eeuwige zondaarsliefde, in Zijn stille gehoorzaamheid en volkomen onderwerping. Hij roept het u toe.- Laat Mij u zaligen, laat Mij uw Jezus zijn, laat Mij uw Zaligmaker zijn. Ik ben van God daarvoor gegeven. Zondaar, waarom zoudt ge sterven? Gij hebt niet gewild! Hij staat wenende voor Jeruzalem, en dat is het aanbod van genade. En als u daaronder verloren gaat, dan zal het duizendmaal erger zijn dan de heidenen die nooit van Jezus hebben geweten. Weent niet over Mij. Alsdan zullen ze beginnen te zeggen tot de bergen: valt op ons, en tot de heuvelen: bedekt ons, want

indien zij dit doen aan het groene hout. . .

Jezus is het groene hout, Hij is de boom des levens. Heeft u gebrek, zondaren? Heeft u wat nodig? Heeft u een wroegende consciëntie, een onvredig gemoed? Heeft u schrik en vrees voor de eeuwigheid? Heeft u indrukken van het recht Gods? Heeft u omstandigheden in het leven, die u niet meer de baas kunt? Wat het ook is, hier is het groene hout! Alles wat u nodig hebt om wel getroost te leven en zalig te sterven is bij Hem te vinden.

Gemis aan heiligmaking? Hebt u last van uw zonden, hebt u last van het inwonend verderf of van uw boze natuur, die onbekeerlijk is en blijft? Waar heeft u toch last van? Vlucht er mee tot Hem, dat groene hout, sappig, vers, levendig, fris en groen tot in alle eeuwigheid. Hij zal Zijn vruchten geven voor al degenen, die naar Zijn Naam genoemd zijn. Dat is toch een eeuwige waarheid. Dat ondervinden al Gods kinderen, in welke omstandigheden ze ook verkeren, als ze maar aan Zijn voeten terecht komen. En dat gebeurt toch telkens, dat doet Hij Zélf, want Hij is van de Vader daartoe gegeven, dat is Zijn ambtelijk werk.

En als die arme sukkelaars beginnen te twijfelen en weg te zinken, zeggen ze: Heere, help me! En dan steekt Hij Zijn gezegende armen uit en dan zegt Hij: Wat vreest ge? Wees toch niet kleingelovig maar gelovig. Zie, Ik ben het! En dan beginnen ze ineens vrolijk te worden. Dan beginnen ze ineens heilig verheugd te zeggen: Welk een Heere zijt Gij. Dat ik mij maar meer op U mocht verlaten. Gij zijt mijn alles. Zoekt ge het groene hout? Dat is groen, totdat de laatste dag er zijn zal en tot in alle eeuwigheid. Want dan zal Hij heel Zijn kerk volgje ten met Zijn Heilige Geest. Dat is het sap, dat die boom groen houdt. Dat is Zijn Heilige Geest. Dan zullen we vol zijn van Zijn Heilige Geest en wij zullen Hem zien gelijk Hij is.

Maar kom, als zij dan dit aan het groene hout doen, daar bedoelt Gods Woord dit mee te zeggen: als het oordeel Gods zo vreselijk is over de geliefde Schootzoon van het welbehagen Gods, als Jezus dan zo moet lijden en zo moet sterven, zo vreselijk en zo gruwelijk gemarteld, Zijn rug open gescheurd, Zijn hoofd verwond, het bloed langs Zijn gezicht en straks de spijkers door Zijn handen en voeten aan het vloekhout genageld. Als dat dan aan het groene hout geschiedt, wat zal dan aan het dorre geschieden? Gij dor hout, wat moet er dan met u gebeuren? Neem het maar eens mee naar huis en ga het maar eens overdenken.

We zijn op weg naar Golgotha, op weg naar de hemel, maar die enge poort is aan het eind. Of we er ooit in komen zal de vraag wezen. Hebt u ooit leren wenen

vanwege uw zonden? Er moet hier, gemeente, toch geweend worden. Hier in de tijd of straks eeuwig. Is het niet vóór het oordeel, dan straks eeuwig onder het oordeel. Denk er om, want misschien is het de laatste keer dat ik het u zeggen kan. Als ge zo onverwachts sterft is het al te laat. Er moet hier geweend worden. Niet zoals die vrouwen deden, daar zit niets in, dat neemt het oordeel niet weg. Er moet hier geweend worden over de zonden en over de schuld. En in de weg van ontdekking moet er geweend worden, omdat we niet wenen kunnen. Zo is het in de weg der ontdekking. Dan moeten we ach en wee schreeuwen, omdat er geen ach en geen wee meer is. Dan moeten we tot God roepen omdat we niet roepen kunnen. Dan gaan we tot Hem bidden en dan gaan we met inspanning van al onze krachten om een uitgang en een doorgang worstelen. Omdat er niets meer is, omdat we behoefteloos en koud en dood en dor zijn. Daar wordt Gods volk in de beleving het dorre hout, de verwerping waardig. Want daar gaat Jezus het alleen doen en daar moeten wij er voor eeuwig tussen uit. De Heere oefene Zijn kerk in deze verborgenheden, opdat we sterven mogen en ziet, wij leven. Opdat we het leven verliezen mogen en ziet, we vinden het. Opdat we achteruitgaan mogen en ziet, we gaan van kracht tot kracht steeds voort, elk hunner zal in 't zalig oord, van Sion haast voor God verschijnen. Amen

HET EERSTE KRUISWOORD

Lijdenspredikatie over Lukas 23 : 34

Psalm 49: 3

Lezen Lukas 23 : 32-43

Psalm 25: 3

Psalm 89: 10, 11, 12

Psalm 72: 4

In Exodus 32 vinden we de geschiedenis van het volk Israël, dat gelegerd was rondom de Sinai. Dat volk had, terwijl Mozes, de middelaar, op de berg Sinai verkeerde, met medewerking van Aaron, een gouden kalf gemaakt. God in het aangezicht geslagen; de heerlijkheid Gods vertreden en zich overgegeven aan de afgodendienst. Toen zei de Heere tot Mozes: „En nu, laat Mij toe, dat Mijn toorn tegen hen ontsteke en hen vertere; zo zal Ik u tot een groot volk maken". Doch Mozes aanbad het aangezicht des Heeren zijns Gods en hij zei: „O Heere, zou Uw toorn ontsteken tegen Uw volk, dat Gij met grote kracht en met een sterke hand uit Egypteland uitgevoerd hebt? Waarom zouden de Egyptenaars zeggen: Hun God kon ze wel uit Egypteland brengen, maar Hij kon ze niet in Kanaan brengen? Gedenk aan Abram, aan Izaak, aan Israël, Uw knechten, aan welken Gij bij Uzelf gezworen hebt en hebt tot hen gesproken: Ik zal aan ulieden zaad geven dat zij dat land erfelijk bezitten in eeuwigheid¹. Ja, Mozes ging zover, dat hij zei: „Och, dit volk heeft een grote zonde gezondigd, dat zij zich gouden goden gemaakt hebben; nu dan, indien Gij hun zonden vergeven zult, dan is het goed, zo niet, zo delg mij uit Uw boek".

Het was zulk een belangrijke zaak, en de heerlijkheid Gods was er zo mee gemoeid en het wezen Gods. Mozes had zo'n smart als straks die heidenen lelijke dingen van zijn God zouden zeggen, dat hij zich er voor over kreeg. Hij bood hier zichzelf als offer en zei: Dit kan niet. Neem mij dan maar en verdelg mij dan maar van voor Uw

aangezicht. Hij kreeg zich er voor over. De heerlijkheid Gods woog zó op zijn hart, dat hij als het ware verblind was en wat er van hem terecht kwam dat gaf niet en wat zijn lot was dat gaf niet. Maar dat de Heere iets tekort kwam in Zijn heerlijkheid en dat de heidenen reden zouden hebben om Zijn lieve Naam te lasteren, neen, dat was Mozes onverdraaglijk. Dus hij bood zichzelf ten offer aan. Toen berouwde het de Heere over het kwaad, dat Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen. Dus de Heere nam dat offer van Mozes aan? Weineen, de Heere nam het niet aan. Mozes is in leven gebleven. Zei de Heere.- Nu goed, dan zal Ik u verdelgen en dan zal Ik Mijn volk de zonden vergeven? Neen, dat kon niet, dat was onmogelijk. Het was wel erg lief van Mozes, dat hij dat aanbood, maar dat was niet naar de regel van het Goddelijk heiligdom. Dat bloed van Mozes, wat had dat voor waardij? Een zondaar! Zou Gods gerechtigheid dan zo licht wegen in de weegschaal, dat als Mozes zichzelf aan de andere zijde zou geven, dat het in evenwicht zou komen? In der eeuwigheid nooit. Neen, daar was wel wat anders voor nodig. Het was wel erg lief van David, dat hij zei: Ach, dat ik voor Absalom gestorven was, maar dat was niet mogelijk. David kon ook met zijn offerande zijn zoon niet redden. Zonder bloedstorting is geen vergeving. Zal God de bede van Mozes horen en zal Hij Zijn volk weer in Zijn gemeenschap terug brengen, zal Hij voor Zijn volk weer goed en lief en vriendelijk zijn en Zijn gunst betonen, zal Hij Zijn zegeningen weer geven, neen, dan zal dat niet zijn om dat aanbod van Mozes. Want God had Zelf allang voor een Lam ten brandoffer gezorgd, nietwaar. En nu ziet God op dat brandoffer, dat uit God vandaan komt. De Majesteit Gods is beledigd! Welk mensenkind zal daar genoegdoening aan geven? Wie zal God kunnen betalen, het eeuwig oneindige Wezen? Welk nietig mensenkind zal daar een offer brengen? Neen Mozes, dat moet je toch beter weten. Maar ach, hij werd door de liefde, tot de eer en tot de heerlijkheid Gods gedrongen om dat te zeggen, doch de Heere nam dat offer niet. Gelukkig was er een beter offer, dat kwam uit God Zelf vandaan. God kan alleen door God met zondaren verzoend worden. Men zegt wel eens: God met God verzoend, neen dat is niet waar, dat kan niet. God hoeft niet met God verzoend te worden, er is toch geen schuld tussen de Personen onderling? Neen, God wordt niet met God verzoend, maar Hij wordt met zondaren verzoend! Daar moet u op letten, want dat zijn dingen, die u niet zeggen mag. God is door God alleen met zondaren verzoend.

Er kwam in de volheid des tijds een ander Offer en Dat presenteerde Zich, Dat kwam ertussen in staan met het kruis van Golgotha. En toen Hij bad: „Vader vergeef het hun“, toen ging er kracht vanuit. Toen is de rechtvaardige God voor die bede — ik mag niet zeggen: bezweken — want God Zelf heeft de wereld alzo lief gehad, dat Hij Zijn eengeboren Zoon gegeven heeft. Dus het is niet zo, dat de Heere Jezus het hart van Zijn Vader moest overbuigen en neigen. Hij zegt Zelf: „Ik zeg niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief“ En juist omdat God de Vader de kerk door eeuwige verkiezing zo liefhad, daarom gaf Hij Zelf Zijn Zoon, opdat Hij met één offerande in eeuwigheid volmaken zou allen, die geheiligd worden. Komt, laten wij bij dit eerste kruiswoord in dit morgenuur een ogenblik stilstaan. U vindt het in het 34e vers van het u voorgelezen hoofdstuk, Lukas 23 : 34:

En Jezus zeide.- Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

Men was dan eindelijk met Jezus aan de plaats van de openbare executie gekomen. De Romeinen hadden de gewoonte om in het openbaar de doodvonnissen te voltrekken tot afschrik voor al degenen, die ook met één of ander plan tot opstand tegen de bezetting rondliepen. Dan zou dat vuurtje wel uitdoven. Die toestanden kennen wij ook nog wel uit de oorlog. Dus deze drie kruiselingen worden daar openbaar op Golgotha geëxecuteerd. Daar zijn twee moordenaars bij. Dat waren Joodse patriotten, die met inzet van hun gehele leven geprobeerd hadden om het juk van de gehate Romeinen af te werpen. Maar dat is een teleurstelling geworden. Ze zijn gegrepen en ze hebben kort en krachtig het vonnis gehoord: de kruisdood! Zo wordt Jezus dan op Golgotha eerst op de grond gelegd. Op het kruis worden Zijn handen uitgestrekt en de vreselijke nagels met ruw geweld door Zijn vlees heengedreven. Mededogen of medelijden of medegevoel kennen de duivel en zijn trawanten niet, en de godsdienstige mens ook niet. Daar staan de Joden en de overpriesters bij, en daar staan de kerkeraden bij, maar geen spier van hun gezichten vertrekt. Ze vinden het dan toch eigenlijk maar goed. Hij moest toch weg, en dan maar zó.

Terwijl dan Jezus in de grootste smarten omhoog wordt getrokken en terwijl die paal, met Zijn lichaam eraan genageld, in de kuil wordt gezet die reeds van tevoren

gegraven was, spreekt Hij dit woord uit: „Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen". In deze ure, onder de smartelijkste folteringen. Die kruisiging, dat drijven van die spijkers door de voeten en door de handen veroorzaakte zo'n verschrikkelijke, satanische pijn, dat de kruiselingen de grootste godslasteringen vanwege de smart uitbraakten. Het was niet te dragen! Die kruisdood was juist zo vreselijk, omdat de dood zo langzaam intrad. Uren lang hingen die kruiselingen onder hevige wondkoorts in de brandende zon te sterven en het was of de dood maar niet komen wilde. Het was een vreselijke, ja het was een van God vervloekte straf, volgens het Oude Testament. En de Heere Jezus, de Zoon Gods, moet dit alles ondergaan. Dan is de zonde toch geen kleinigheid, gemeente, als dat dan zo moet. Als Hij dan zo alleen God betalen kan, Zijn eigen geliefde Zoon! Het is het Kind van God de Vader, de eigen en natuurlijke Zoon. Dat God de Vader Hem overgeeft, dit toelaat, ja dit besloten heeft! Anders was het niet mogelijk dat er nog één mens bekeerd werd. Wat denken wij daar toch weinig over na. Wij lezen die lijdensgeschiedenis. Ja, het is vreselijk. Maar waar het om gaat en wat het inhoudt en wat het teweeg gebracht heeft en waarom Hij geen andere dood sterven kon dan juist deze vervloekte en smartelijke en smadelijke en schandelijke dood, dat beseffen wij niet. Dat komt omdat u en ik zulke vervloekte schandelijke schepselen zijn. Onze rampzalige val is zo diep, dat het nooit anders kon. God wilde tot de laatste kwadrantpenning toe betaling aan Zijn heilig recht. Zo vreselijk diep zit de zonde ingekankerd in ons bestaan, in onze natuur, dat Jezus in de rampzaligheid van onze natuur moest indalen en de straf dragen, die wij hadden moeten lijden. Daarom moest Jezus zo aan het kruis genageld worden. Daarom moest Hij die vreselijke ondragelijke smart lijden. De godzalige Job had zoveel smart, dat hij zijn geboortedag vervloekte. De godzalige Jeremia kon het niet meer dragen en zei: „Wee mijn moeder, dat ge me gebaard hebt". Elia zei in zijn moedeloosheid: „Heere, neem mij weg, want ik kan het niet meer dragen. Ik heb geen zin meer om te leven".

Maar Jezus roept niet om het oordeel. Hij klaagt niet over Zichzelf. Hij zegt niet: „Vader, neem die pijn toch weg". Hij bidt: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen". Dat is toch wel bovenmate wonderlijk. Als Hij ooit als Middelaar, d.w.z. in Zijn twee naturen, God en mens, blijk geeft van Zijn Goddelijke zending en van Zijn heilige roeping en Zijn zalving, dan is het hier! Als u straks in de poorten van de dood neergelegd wordt of de angsten van de vreselijke eeuwigheid benauwen uw ziel, wat dan? Daar ligt

u dan, verlaten van iedereen. Niemand kan u meer helpen. De zwarte nacht buigt zich over u heen. Wat zult u dan zeggen? Wat zal dan uw laatste woord zijn; wat zal dan uw houvast zijn? Als de eeuwigheid komt, als de dood komt, de greep van de duivel komt op u aan, wat dan, als het sterven wordt en God ontmoeten, als het een keer werkelijkheid wordt? O ja, u kunt zo gemakkelijk praten over de dood en de eeuwigheid en de zonden en de rechtvaardigheid Gods en hel en verdoemenis, maar dat redeneren houdt een keer op. Het komt een keer zo ver, maar wat dan? Wat zal onze natuur dan doen? Wel, die zal zich in wanhoop aan het een of ander vastklemmen, nietwaar? Er valt dan niets meer te zeggen en dan zal de somberheid van de dood en van de eindeloze eeuwigheid onze mond dichtdrukken en dan zullen we wegzinken in sombere vertwijfelingen en wanhoop. Jezus, als Hij gaat sterven, zegt: „Vader, vergeef het hun". Na alles wat er gebeurd is in de laatste uren: dat verhoor en die hele nacht, die smartelijke geseling daar voor Pilatus en dat gespot en dat bloedverlies en alles wat Hem aangedaan is. Ploegers hebben op Zijn rug geploegd. Ze hebben Hem alles aangedaan wat ze Hem uit hun boosaardig hart maar konden aandoen, vanwege de inwonende bittere helse vijandschap tegen dat lieve Lam, Dat komt om zondaren met God te bevredigen.

En nu hangt Hij aan het kruis der vervloeking. Het lichaamslijden wordt nu het ergst. Er is onderscheid tussen lichaamslijden en zielijsden. Zijn zielijsden was het ergste in Gethsémané, toen Hij zei: „Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe!" Volk van God, in Gethsémané heeft Hij net zo lang geworsteld totdat Hij het volkomen met Zijn Vader eens mocht zijn. Toen Hij dat punt eenmaal bereikt had als Middelaar, om te zeggen: „Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede", toen is het vanaf dat ogenblik o zo stil geworden in Zijn hart. Vanaf dat ogenblik zijn de zieleworstelingen voorbij en is Hij een geduldig Lam en is Hij in staat om alles te dragen wat er verder nog komen zal. Met een uiterste onderwerping en met een eindeloos geduld en met innerlijk de volle vereniging tussen God en Zijn ziel. In Gethsémané was de voorbereiding om te dragen wat nu komen zal. Zelfs straks in de drie-urige duisternis bidt Hij nog.- „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Het is bij de kerk des Heeren ook zo. Voor het vuur, zegt men wel eens, is het veel heter dan er in. In dat opzicht heeft Jezus Zijn kerk een voorbeeld nagelaten. Wat kunnen er een geweldige zieleworstelingen zijn als de Heere ons in een weg gaat trekken, waar we niet in willen. Wat kan dat dan toch soms benauwd zijn en dan worden we gewaar van binnen, dat we het niet kunnen aanvaarden. Dat we er niet onder kunnen

komen! En dat juist maakt het ons toch zó bang en zó ellendig. Dan kunnen we niet eens een splintertje van dat gezegende kruis van onze Middelaar dragen. Dan zouden we ons stuk bijten op een kiezelsteentje. We zouden te pletter lopen op kleinigheden vanwege Gods soevereiniteit. Gewen u aan de Heere. Daar komt het altijd weer op aan, dat er telkens weer opnieuw een overbuiging des harten in ons komt en dat we het onvoorwaardelijk met God eens worden, want dan kunt ge wat hebben, dan kunt ge alles hebben. Kijk, zo Jezus, zo Zijn kerk. De beleving van de Heere Jezus wordt door Zijn lieve Geest de beleving van Zijn kerk, want de kerk gaat de voetstappen van Christus volgen. De kerk kent ook een Gethsémané, waar de voorbereidingen liggen en de hevige zieleworstelingen, waar de Goddelijke afrekeningen plaats hebben. En o als we er een keer buiten gezet worden, dan zijn we zo mak als een lam. Dan mogen we het Hem naspreken, door de Geest van Christus, Die in ons woont: „Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede”.

En dan is alles goed. Dan zie ik martelaren zingende de brandstapel opgaan en dan zie ik martelaren zingende in de vlammen en dan zie ik de kracht van Christus rijkelijk wonen in degenen, die Hem volgen. Vader, zegt Hij, vergeef het hun. Vader, vergeef. De kinderlijke betrekking is bij de Heere Jezus gebleven tot het laatste toe. Bij Adam niet! Adam heeft de kinderlijke betrekking (want hij was toch de zoon van God) verbroken. Krachtens schepping was hij de zoon van God. *dn* wij hebben allemaal de kinderlijke betrekking tot God onze Vader krachtens schepping verbroken. Weet u wanneer dat het best tot uiting komt, dat wij geen kinderen meer zijn, maar bastaarden? Weet u wanneer dat het best tot uiting komt? Heeft u wel eens goed pijn geleden? En niet eens eventjes, maar een beetje aanhoudend? Nu, dan komt het wel voor de dag wat er in zit van binnen. Zelfs Gods kinderen kunnen op een ziekbed liggen waarbij hun lichaamsspijnen hun zieleleven zo overheersen, dat ze nergens gedachten meer over kunnen krijgen. Dat is tot stikkens toe benauwd. Geen gedachten over sterven of van de Heere Jezus, of de kracht van Zijn bloed of de gemeenschap met God. De kinderlijke betrekking is verbroken. En dat worden we gewaar met een ontzaggelijke smart en met een vreselijke zielservaring in sommige ogenblikken als onze natuur op de been komt en als we ons tegen God beginnen te verzetten. Want het moet er maar eens op aan komen, als God neen zegt en wij zeggen ja. Of dat God ja zegt en wij zeggen neen! Als het er op aan komt, dat wij het voor Hem moeten verspelen. Want dan brandt hier van binnen de hel los. Nu heeft de Heere Jezus onze menselijke natuur aangenomen en Hij kwam om die kinderlijke betrekking weer te herstellen, want die is

door de mensheid verbroken in ons verbondshoofd Adam. Nu heeft de tweede Adam die kinderlijke betrekking weer hersteld. Daarom heeft God de Vader Hem zo uitermate beproefd. Ja, tot in de dood des kruises toe moest het blijken, dat Hij alles volkomen aanvaardde wat Zijn Vader Hem oplegde. Moest het blijken dat Hij kind was en kind bleef. En dat is gebleken: Vader, zegt Hij. In de grootste lichaamssmart en lichaamsspijn, in de helse folteringen, klaagde Hij niet! Hij riep het oordeel niet in, maar Hij is Kind en zegt: Vader! Hij is ook Borg. „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”.

Er blijft om Zijn verdienste, volk van God, voor de kerk wat over. Als u straks misschien ook met lichaamsspijnen ligt of op uw sterfbed of in uiterste engte. Hetzij dat we slapen, hetzij dat we waken, wij zijn des Heeren! Geen nood. Er blijft voor de kerk wat over in Hem. Hij heeft de kinderlijke betrekking hersteld en al zijn die nachten ook nog zo duister in de beleving van onze ziel, hoe donker ooit Gods weg moog' wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.

En er komen ogenblikken, dat het door Zijn Geest van binnen omkeert en dat die kinderlijke betrekking door Zijn verdienste in ons wordt hersteld en dat we met geduld en dankzegging alles mogen aanvaarden wat Zijn Vaderhand ons toeschikt. Dat is een vrucht uit dit aanroepen van de Heere Jezus, onze oudste Broeder: Vader, in deze omstandigheden, vergeef het hun.

Waar bidt Hij om? Hij bidt om de wegneming van de zonden met alles wat er nu gebeurt, die hele wereld, die nu in topvorm zijn zonden uitleeft. Heel die wereld, ook van vandaag, die aan de kanker van de haat tegen God en de mensen ondergaat. Heel die wereld, die verscheurd is, heel die wereld, die verziekt is van vijandschap, zodat er niet twee meer kunnen samenwonen en wat nog steeds erger zal worden naarmate het oordeel Gods wederkeert tot de gerechtigheid. Het zal straks openbaar komen hoe de wereld is. De wereld is hier een ogenblik openbaar gekomen in de kruisiging van Jezus. Wat een mens is, wie een mens is, neen, wat u en wat ik ben! Dat wordt hier gezien. Wellust in de pijnlijke smart, in de ondergang, in de kruisiging van de Zoon Gods.

Hier leeft de wereld zich uit in zijn gruwelijkste vorm. Zonde op zijn hoogst. En dié wereld, die verziekt is door de zonde, het aardrijk is vervloekt om uwentwil. Die wereld heeft God alzo lief gehad. Dat weet de Heere Jezus, want Hij heeft in Gods raad gestaan als Middelaar. Nu moet God die wereld, die Hij liefheeft, herstellen en wat de Heere Jezus nu om Zich heen ziet is de gruwel van de zonde. Hij ziet de aard der zonde. De hele wereld als het ware, van oost tot west en zuid tot noord, komt hier in zijn ware gedaante te

voorschijn. Die vijandschap en die bitterheid en die moordlust, zodat de ene mens de ander tot een wolf wordt, dat alles vindt zijn oorzaak in de zonde. De zonde verscheurt de huisgezinnen, de zonde verscheurt de huwelijken, de zonde verscheurt de liefde tussen broers en zusters, de zonde verscheurt de betrekkingen tussen vrienden en vriendinnen. Als God Zijn genade terugtrekt, dan vermoordt en verwoest de zonde alles, zodat de ene mens de ander niet meer zien kan.

Dat beleeft Jezus. Maar de wolf en het lam zullen tezamen weiden, de koe en de berin zullen samen nederliggen. Een zuigeling en een basi-lisk zullen zich samen vermaken, samen zullen die spelen. Dat is de profetie van het vrede-rijk. Dat komt straks! Hoe dat dan moet? Wel: Vader vergeef, d.w.z. neem de zonde weg. En hoe kan Zijn Vader dat? Wel, omdat Hij Zich aanbiedt in deze omstandigheden. Omdat Hij Zichzelf ten offer biedt, volvaardig, volkomen tot het laatste toe. Het enige zoenoffer, dat de rechtvaardige God behagen kan. En nu pleit Hij daarop en zegt: Vader, nu eis Ik, naar het eeuwig welbehagen, dat Gij hebt gehad volgens het contract van de vrederaad, dat Gij de zonde vergeeft van die uit duizend wonden doodbloedende wereld. Die hebt Gij toch lief, want er komt straks een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Een nieuwe wereld komt er, waarop gerechtigheid wonen zal.

Jezus is gekomen om de uitverkorenen te zaligen en gelukkig te maken. Jezus is het volkomen herstel van de hele wereld. Hij is het beginsel der nieuwe schepping. Zoals in Adam de hele wereld te pletter viel op het oordeel Gods, zo komt de wereld in de tweede Adam weer omhoog. De wereld met de uitverkorenen, de nieuwe wereld in Christus. En in Christus breekt die nieuwe wereld, die Goddelijke orde door. In Christus ligt de vergeving der zonden, ligt de wegneming van de oorzaak. In Christus is alles vrede. Hij is onze Vrededorst. In Christus vindt herstel plaats. Niet alleen persoonlijk inwendig wat onze ziel betreft, maar in gemeenschap met Hem komen ook de vruchten naar buiten al openbaar. Als Christus Jezus in waarachtigheid een gestalte in ons verkrijgt, een enkele vrucht maar noemen? Als de verscheurdheid van de zonden weggenomen is dan heb ik geen vijanden meer op de wereld, dan omhels ik iedereen. Dan is mijn vijandschap gebroken, dan breekt het vrede-rijk door in mijn hart. Dan lacht het gedierte des velds mij tegen, dan zie ik ineens een heel andere wereld. De straatstenen zelfs roepen vrede uit, verzoening met God, de grassprietjes des velds loven hun Schepper. Ik heb nog nooit een vogeltje zo horen zingen als in die zielsgestalte. Dan zeg ik: Wel Heere, dat is naar Uw belofte. Het is of de glans van Uw Goddelijke goedkeuring ligt over alles wat me

omringt, inwendig en uitwendig, het is alles goed. Het is goed met mijn vrienden en vriendinnen, het is goed met mijn vrouw, met mijn kinderen, het is goed met de hele wereld. Dan is alles goed. In beginsel dus breekt dat vrede-rijk door, dat God besloten heeft weer opnieuw te voorschijn te brengen uit deze vervloekte, verdoemde en goddeloze wereld. God zal uit deze wereld wat maken, gemeente, God zal wat maken van u en mij, want zo groot is Zijn genade. God kan van een duivel een engel maken en God maakt van een vloeker een bidder. God maakt van een leeuw in een ogenblik een lammetje. Daar heeft Hij Zijn welbehagen in. Hij maakt van een verscheurd gezin en van een verbroken verhouding en van de vreselijkste dingen, die de gevolgen van de zonden zijn, in Christus een vrede-rijk. Heeft u wat, vaders en moeders, met uw kinderen of wat ook, hier moet u zijn. Bij Hem, Die onze harten neigt als waterbeken. Die in een ogenblik ons stugge gemoed zo vertederen en vernederen kan. Die dat Koninkrijk des vredes met zachtmoedig geweld zó doet doorbreken dat we met een stomme mond staan en dat er inplaats van haat liefde komt. Voor wantrouwen komt er vrede en inplaats van oorlog komt er gerechtigheid. De vruchten zijn Godverheerlijkend en zó zalig. Dat vrede-rijk breekt door!

Vader, vergeef het hun, want naar Uw eeuwig voornemen moet het vrede-rijk aanbreken. Hij ziet die vreselijke wereld en nu biedt Hij Zijn offerande aan, uit liefde tot de deugden Gods Zijns Vaders en uit verlustiging tot wat God straks naar Zijn voornemen maken zal. Wat zal dat wezen! Als dat straks eens doorbreekt, waar geen zonde meer zijn zal; geen vijandschap; geen verdriet; geen onwil; niets meer. Heerlijker dan het ooit in de eerste dagen van de schepping is geweest. En zo geeft deze tweede Adam Zich tot het laatste toe. Vader, vergeef het hun. Vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Nu Hij Zijn offerande bijna ten einde heeft gebracht. Nu Zijn volle betaling voor het aangezicht Zijns Vaders ligt, nu bidt Hij: Vader, vergeef het hun. Dat kon niet eerder, God moest eerst tevreden gesteld zijn. God kan niet zo maar vergeven en zeggen: toe maar en de rest schenk Ik u. Dat kan niet, want God is strikt rechtvaardig tot het uiterste toe, want dat is Zijn wezen. Er kon niets af. Dus nu, nog een enkel uur en de laatste druppel heeft Hij gedronken en Hij zal uitroepen: „Het is volbracht“.

Nu bidt Hij: „Vader, vergeef het hun“. Wie vergeeft de zonden? Dat staat hier. De Vader vergeeft dus de zonden. Wie is de rechter? De Vader.

Daar moeten we toch wel erg voorzichtig mee zijn. Met enige schuchterheid zeg ik die dingen, omdat het behoort tot de

diepten Gods, en wie is een mens en wat is ons verstand? Maar u kent de theorie wel. In het stuk van rechtvaardigmaking moet de Vader als Rechter spreken. Eerst handelt de Vader als Rechter af met die zondaar en uit die rich-terlijke afhandeling wordt de Middelaar geopenbaard. Dat noemt men dan de afsnijding in de vierschaar der consciëntie, en dan is een mens gerechtvaardigd. Dan ligt zijn staat voor de eeuwigheid vast. Dan is hij met God verzoend en hij stapt zo de eeuwige zaligheid in. Welja, als je toch weet dat je zonden vergeven zijn van het verleden en ook van de toekomst, waar moet je dan bang voor wezen? Die stappen zo de zaligheid in. Dat is helemaal geen wonder meer, want zij zijn zo hoog geklommen op de ladder van bevinding! En dat zou dan de leer van de rechtvaardigmaking zijn? Die theorie heeft een heleboel verwoest, en die is helaas zo doorgedrongen, dat er ook van Gods kinderen zo naar die „zaak" gingen staan, dat de tweede Persoon niet meer aan het woord kwam. Men moest gerechtvaardigd wezen! En geen plaats voor Jezus! Ze waren zo hoog geklommen, dat ze Jezus niet meer nodig hadden. Ze leefden uit het welbehagen Gods. Maar dan heb ik een innerlijke verontwaardiging over beschouwingen, die zo de eer Gods roven. Dat zet de mens zó op de troon, dat het Gods genade tekort en teniet doet! Dat is vreselijk! Vader, vergeef het hun. Wie is de Vader dan? Laten we nu voor één ding oppassen: dat we het heilig dogma der kerk, dat de Vader het Hoofd van de ganse Godheid is, niet gaan overbrengen in de bevinding der ziel. Want daar zit het in! Zeer zeker, de Griekse kerk noemde de Vader de bèké theotatos, dat is de bron van alle Godheid. En naar de personele eigenschappen van de Vader is Hij ook de bron van de bestaanswijze des Zoons en des Heiligen Geestes. De belijdenis-catechisanten kunnen het hopelijk volgen.

Dus dat is waar, de Vader is het Hoofd van de Godheid. Hij is de bron van de Godheid. Daarom handhaaft de Vader ook de geschonden deugden van het Wezen Gods. Maar wie is rechter, wie handelt met de zondaren en wie eist de volkomen betaling? God! God is Rechter, Die het beslist. Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof hebben vrede met God. Met God verzoend door de dood Zijns Zoons. God, het Wezen Gods, is onze Rechter. De rechtvaardigheid is een eigenschap van het Wezen Gods. Wij hebben niet tegen de Vader gezondigd en we hebben niet tegen de Zoon gezondigd. We hebben tegen het Wezen Gods, we hebben tegen God gezondigd. Waarom wordt hier dan de Vader genoemd? Omdat de huishoudelijke orde Gods door de Middelaar hier wordt genoemd. Hoe wordt dat bevindelijk uitgewerkt? Als een zondaar met God te doen krijgt, en als God Zich in Zijn rechtvaardigheid een weinig begint te

openbaren, en als hem de wereld te klein wordt, en als hij geen plaats meer op de wereld heeft, waar hij staan kan. Als hij geen raad meer weet en uitroept: O, ik heb tegen God gezondigd. Met wie heeft hij dan te doen? Wel, dan heeft hij met God te doen. De Vader handelt met hem in het stuk van de overtuiging en het stuk van de ontdekking en van de arrestatie door Zijn Geest. Maar de Vader vertegenwoordigt het Wezen Gods. De Vader doet niet anders dan de heilige en rechtvaardige en heerlijke majesteit van het Wezen Gods die zondaar in zijn ziel afdrukken. Daarom krijgt die zondaar het zo benauwd. Die kan niet meer leven. Die zegt: Als dat toch eens een weinig op me afkomt, elk ogenblik kan ik opgeroepen worden en dan is het voor eeuwig kwijt. O God, hoe vreselijk is het tegen U gezondigd te hebben. Zeker, hij krijgt met God te doen. Het is het werk des Vaders in de huishoudelijke orde van het innerlijke Wezen Gods, dat behoort tot de innerlijke wezens werkingen van God.

Maar laten wij die heilige, heerlijke verborgen dingen toch niet in de beleving leggen. Zoals je dat soms hoort: Toen kreeg ik met de Vader te doen. Ja, ja, dat is wel mogelijk, maar dan toch anders. Hoe loopt dat proces af als God een mens begint te achtervolgen? Als God Zijn heiligheid op de ziel drukt, als hij geen raad meer weet, als de hel de enige toevlucht voor hem wordt? Hoe loopt dat proces voor hem af? Dat loopt zo af, dat hem de weg van ontkoming in deze Bloed-bruidegom een weinig wordt ontsloten in het Evangelie, in dat lieve Woord van God. Dan schept hij adem. Dan zegt hij: Ja Heere, het is waar, ik heb de eeuwige dood verdiend en toch kan het. Het kan, en dan begint hij te pleiten. Dan zegt hij: door de Naam van Jezus. Het staat in de Bijbel. Dan krijgt hij houvast aan het Evangelie. Dat wordt hem uit dat Wezen Gods gepresenteerd. Uit het Wezen Gods, want onze Koning is van Israëls God gegeven! Uit het Wezen Gods komt die Middelaar als het ware te voorschijn en Hij vertegenwoordigt de vrederaad. Daarom is zo'n ellendige, overtuigde, verootmoedigde zondaar zo uiterst gelukkig, zo zalig gesteld. Als hij uit Gods handen de Middelaar ontvangt. Dat heilige geschenk wordt hem zo in zijn armen gedrukt. Dan zegt hij: Dank U, Heere, want hij weet waar die Jezus vandaan komt. Die neemt hij niet en Die steelt hij niet, maar Die krijgt hij. Dat is zo'n eeuwig wonder. Dat God nu Zélf dat welbehagen volvoert!

Het welbehagen dat in God is, wordt volvoerd door de Heere Jezus Christus en die zondaar zegt: Heere wat een ruimte om zalig te worden. Dan kan het nog! Die weg is zo vers, zo levendig, zo Gode betamelijk. Die Middelaar is zo bereidwillig en zo algenoegzaam en Die is het zo eeuwig waardig, dat we ons met onze schuld aan Zijn voeten

nederwerpen om ons door Hem geheel te laten wassen en reinigen. Dat is naar de regel van het Goddelijke heiligdom. Het is het Goddelijke Wezen, Dat altijd op de voorgrond treedt. En telkens, wanneer de oefeningen des geloofs verbroken worden — al hebben we nog zoveel omgangen met de Heere Jezus gehad — telkens weer komt het Wezen Gods naar voren. Niet de Vader, maar het Wezen Gods. Telkens weer als die Middelaar bedekt is krijgen we met God te doen, totdat het de Heere behaagt ons Zijn Heilige Geest te schenken. En met de Heilige Geest is het weer precies eender. Die krijgen we ook uit God. Die Heilige Geest krijgen we uit de wil des Vaders en uit de wil des Zoons. De Heilige Geest in Zijn geloofs-werkzaamheden. Die Geest, Die van Zichzelf niet spreekt, maar op Christus wijst. Als het die Heilige Geest behaagt om Zijn verzegelende kracht in onze zielen over te drukken.

Ik zal u eens een voorbeeld geven. Als ik een voorlopig koopcontract teken voor een zeker pand, dan zeg ik: Nu ben ik wel eigenaar, maar ik heb er geen gemak en geen gebruik van en ik heb er de vrucht niet van, want dat is nog maar voorlopig. Het is wel van mij en ik heb er wel recht op, maar hoewel ik rechtens eigenaar ben, ben ik nog geen bezitter. Er zijn veel huiseigenaars die geen bezitter zijn. Dus ik ben eigenaar van een huis, maar ik wil dat bezitten. Uit dat bezit vloeit voor mij het gemak en de troost en de vrucht. Zo is het ook in het geestelijke leven. Die Jezus is mijn Jezus, daar heb ik recht op gekregen. Die heb ik niet gestolen, en daar pleit ik gedurig op. Ik zeg: Heere, daar weet U ook van, want die heb ik van U gekregen en die kunt U niet terug halen. Maar zal ik daar de vrucht en het genot van hebben, lieve Geest, verzegel het dan eens en zet mij er eens in. In de dadelijke gemeenschap mét Hem, in de ingangen in Hem, mijn Borg, mijn Zaligmaker, mijn Jezus. Dat ik dan ook uit Hem de vrucht mag dragen en in de dadelijke gemeenschap met God mag gezet worden. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Als dat in de uitziende werkzaamheden des geloofs is, dan missen die arme zielen de vrucht. Ze hebben er wel recht op en ze hebben wel eens vast geloofd, dat ze Hem gekregen hadden, maar de toeëigening ontbreekt. Kijk en dat is nu het werk van de Heilige Geest. Die geeft ons de sleutel. Dat is het geloof. En die in de Zoon gelooft heeft het eeuwige leven. Als die oefeningen des geloofs verbroken zijn kan het er toch weer zo donker bij staan, dan krijgen we weer met God te doen, dan zeggen we: - bij U is een vreselijke Majesteit! Bij wie, alleen bij de Vader? Neen, ook bij de Zoon en bij de Heilige Geest, Die in het Wezen Gods zijn. We krijgen met God te doen, ook in de verdere oefeningen van het leven. En al ligt het soms nog zo ruim, als het op sterven aankomt: hoe zal

ik God ontmoeten? Daar is wel kennis van de Vader, maar dan is het richterlijke in Christus afgelegd. Dan worden we in de kennis geleid van de onderscheiden Personen in het Goddelijke Wezen. De Vader en de Heilige Geest.

Maar daar gaat het hier niet over. Het gaat hier over de vergeving der zonden. „Vader vergeef het hun". Nu roept Hij dat, nu Hij Zijn offer brengt. God spreekt een zondaar vrij in Christus. Hoe dikwijls? Eenmaal in zijn leven? Altijd door! Bij elke vernieuwde geloofsoefening valt die vrucht van die vrijspraak die op Golgotha viel. Dan valt die vrucht telkens opnieuw door het geloof in mijn hart en dan krijg ik aan die vrijspraak, die daar een keer gevallen is op Golgotha, persoonlijk deel en dan geniet ik daar persoonlijk de vrucht van. O, die theorie van één keer moet God u afsnijden en één keer moet u maar gerechtvaardigd worden! Ja zeker, de hele kerk is één keer gerechtvaardigd! Absoluut waar! Dat hoeft geen twee keer te gebeuren. Maar om dat alles in het persoonlijke zieleleven over te brengen, dat is knoeiwerk, want zo is Gods werk niet. Ik kan nooit de vergeving der zonden genieten of ik moet dadelijk geloof oefenen en in de gemeenschap met Jezus geraken, want buiten Jezus heb ik geen vergeving der zonden. Dan is God en dan blijft Hij met al mijn oefeningen een verterend vuur en een eeuwige gloed waarbij de zondaar niet wonen kan. Is dat een gerechtvaardigde vrouw, en is dat een gerechtvaardigde man? Ik weet het niet. Dat zijn de zuigelingen in de genade ook. Ze zijn het allemaal in Christus. Maar de toeëigening des geloofs en de vrijmoedigheid en de bekendmaking daarvan en dē verzegeling des Geestes, ja, dat is wat anders. De wasdom in de genade! Ja, dat is wat anders. Maar hier ligt het wezen van de zaak. De Heere Jezus brengt Zijn offerande en zegt: Nu, op grond van die offerande, Vader, vergeef.

En wanneer ik de vergevende liefde Gods des Vaders in mijn hart zal omdragen, wel dan moet ik door het geloof ingesloten zijn in de bloedgerechtigheid van de Heere Jezus Christus. Dan zeg ik: Abba, lieve Vader! Maar anders is het er niet, en dan kan ik het niet pakken en dan ben ik veroordeeld in mijn gemoed. Al weet ik nog zo goed wat er gebeurd is, dan ga ik als een ellendig, missend, donker mens over de wereld. Hier in Jezus ligt mijn vrijspraak, niet één keer, maar altijd weer opnieuw, van dag tot dag.

Volk van God, hadden we daar maar meer gebruik van, dan konden we toch zo'n makkelijk leven hebben. Maar dat omdolen buiten Jezus, wat geeft dat een donkerheid in ons hart en een veroordeling in onze consciëntie.

Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Betekent dat: O, zij zijn zo dom en ze weten niet wat zij doen, en zij menen het ook niet zo erg? Betekent dat: het is

zo erg niet, die zonden die ze bedrijven? Neen, natuurlijk niet. Neen, dat „want" geeft niet de grond aan, dat God hun vergeven kan! Neen, die grond is alleen het offer van Christus. Het geeft de mogelijkheid aan. Er zijn er bij, die wel weten wat ze doen en daar bidt de Heere Jezus niet voor. Maar er zijn er, die niet weten wat zij doen. Dat is die opgezwiepte schare. Want als ze het geweten hadden, zegt de apostel Petrus straks met de Pinkster dag, dan hadden ze de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd. Als ze het geweten hadden hadden ze het niet gedaan. Maar ze weten het niet. Ze weten wel, dat ze zondigen, daar zijn ze van overtuigd. Een schuldeloos mens ter dood brengen, dat is op zichzelf al een grote zonde. Maar één ding weten ze niet. Ze zijn door de overpriesters en door de leidslieden zo opgezwiept. Het is een landverrader, die de voorvaderlijke instellingen en de godsdienst er aan waagt. Ze hebben geen besef van wat zij eigenlijk doen. Maar die leidslieden weten het wel, en die hebben de zonde tegen de Heilige Geest gedaan. Vandaar hun bitterheid; vandaar dat ze geen berouw meer hebben; vandaar dat ze nooit meer onder God kunnen buigen. Ze hebben hun loon ontvangen, want ze wisten wat ze deden.

Pas daar voor op, dat u nooit willens en wetens en bewust uw handen slaat aan de Zoon Gods. Pas daar voor op, want dat zult ge in alle eeuwigheid weten. Ach ja, we kunnen wel weten, dat we zondigen, dat we zondaars zijn, dat we gruwelijke zondaars zijn, dat we zo vijandig zijn als de duivel zelf. Nochtans, het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden.

Neen, dat is het ergste niet. Maar pas op voor de goddeloze moedwil, en pas op voor die aandrijvingen van de duivel om ons in de zonden tegen de Heilige Geest weg te slepen. Daar is geen vergeving meer voor en dan is er nooit berouw meer. Zo'n mens heeft er ook nooit last meer van. Die wordt zo hard als staal. Dat was met die overpriesters en die schriftgeleerden zo en met die ouderlingen, want die wisten het wel. Maar de Heere Jezus zegt: Vader, vergeef het hun, ze weten niet wat ze doen.

Straks weten ze het wel, op de Pinksterdag. Petrus zegt: Gij hebt de Heere der heerlijkheid gekruisigd. En dan slaan ze op de borst en zeggen: „Mannen broeders, wat moeten we dan doen om zalig te worden?" Kijk, toen kwamen ze het aan de weet, drieduizend op één dag. Ze weten het niet, Vader, en daar ligt de bede in: Maak het ze maar bekend door de Heilige Geest wat ze doen, en dan zullen ze bitterlijk kermen en rouwklagen als over een eengeborene. U weet niet, onbekeerde toehoorders, wat zonde is. U weet niet wat u doet. U leeft zo maar door van dag tot dag. U bent een beetje netjes en u past een beetje op en u doet uw plicht

zoveel mogelijk en u wilt een net mens zijn. Ach, u weet het niet. Wat zijn uw ogen toch verblind voor wat zonde is en wie God is. U eet lekker, u drinkt lekker, u slaapt lekker, u hebt een beetje vermaak, u gooit u van het ene avontuur in het andere, nu daar valt best te leven zo! Och, u weet het niet, maar als uw ogen toch eens open gingen! Vader, ze weten het niet, breng het ze eens aan de weet. Laat ze het eens weten wat zonde is. Dat gun ik u, dat dat vandaag nog gebeurt, dat u mag weten wat zonde is. Nu zegt u misschien: maar dat weet ik wel. U kunt er een heel verhaal van doen. Ik ben dat en dat al in mijn hart gewaar geworden. Jawel, dat kun je met droge ogen en een nuchter

verstand wel zeggen. Neen, toen op de Pinksterdag kwamen ze het aan de weet, zaligmakend, en toen waren ze niet meer te houden. Ze zakten door de knieën en staken de handen in de hoogte en zeiden: O God, kunnen we nog verlost worden van die vreselijke schuld? De apostel zegt: Ik heb het in onwetendheid gedaan. Daarom is mij barmhartigheid geschied. Dat is niet de grond van vergeving, maar daar ligt toch de mogelijkheid van vergeving.

„Vader, ze weten het niet". Open hun ogen door Uw Heilige Geest, opdat ze het alsnog mogen weten. Dat is het eerste wat God doet in de waarachtige bekering. Dan brengt de Heere ons de zonde thuis. We wisten niet wat zonden waren, daar hadden we geen erg in. We geloofden ook helemaal niet dat we zulke bij uitstek grote zondaars waren. Daar geloofden we niets van. We hadden het goede met de Heere voor, we hadden het goede met onze naasten voor. We dachten goed over onszelf, we deden ons best en nu ja, een slippertje maakt iedereen en volmaakt is niemand. Maar verder? Als dat in uw leven thuis komt, als u weet wat u doet, dat is het begin van het vrederijk. Want als iemand in zijn schuld buigt, die begint van zijn medemens te houden omdat hij zelf zo ontzaggelijk slecht is. Die krijgt krediet voor een ander.

In de zaligmakende overtuigingen wordt onze vijandschap in beginsel gedood en gaan we mensen om de hals vallen vanwege de veroordeling van ons gemoed. Heb ik u wat misdaan, wilt u mij alstublieft vergeven, want ik kan niet verder zo. Want denk er om, dat dat teer ligt. Als zonde zonde wordt, dan kunt ge over een stootje niet meer heen. God geve het, Hij geve de vrucht te genieten van deze koninklijke eis van de Heere Jezus Christus als biddende Hogepriester op Golgotha: Vader vergeef het hun. Opdat het vrederijk ook in onze harten moge doorbreken en in onze huizen en in onze gezinnen en in ons maatschappelijke leven en op het kerkelijke erf. Want we hebben zulke hoge gedachten van onszelf. Daarom is er zoveel twist en leeft

onze boze natuur zich zo uit. Vader, neem de zonde weg, neem de verbreking en verwoesting van de zonde weg. Laat het Koninkrijk Gods doorbreken in deze verdoemde wereld, die straks wegzinkt onder het eeuwig oordeel. Nochtans, Vader, die wereld hebt Gij lief. Hier is de mogelijkheid. Nu, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen. De Heere brenge het bij ons maar thuis en Hij mocht ons altijd maar weer dadelijk in de zaligmakende overtuigingen en ontdekkingen stellen. Dan kunt ge zo makkelijk met elkaar leven en hebt ge elkaar nog nodig ook. Dan wordt er niet gezegd: Ziet, hoe ze elkaar haten, maar: ziet, hoe lief ze elkaar hebben. Daar wordt de Heere in verheerlijkt en daar smaakt onze ziel toch een vrede, een vrede met God en met de mensen. Dan kunt ge leven hier op de wereld. Waar twist en wrok verdwijnt zal alles door de vrede bloeien, totdat geen maan meer schijnt. Amen

RUSTEN NAAR HET GEBOD

Predikatie voor Goede Vrijdag over Lukas 23 : 56b

Psalm 138:4

Lezen Lukas 23 : 44-56

Psalm 131: 2

Psalm 77:4,5,6

Psalm 72: 8

Wij willen vanavond een enkel woord spreken over die opmerkelijke woorden, de laatste woorden van Lukas 23 : 56:

En op de sabbat rustten zij, naar het gebod.

Het gaat hier natuurlijk over die vrouwen, nietwaar? En over Jozef van Arimathea en Nicodemus. Ze hebben hun liefdewerk aan Christus verricht en nu staat hier toch zo opmerkelijk, dat ze op de sabbat rustten naar het gebod. „Toen was het avond geweest en het was morgen geweest, de zesde dag. En God zag dat het goed was. En God zag al wat Hij gemaakt had en ziet, het was zéér goed“, Genesis 1. „Alzo zijn volbracht de hemel en de aarde en al hun heir. Als God nu op de zevende dag Zijn werk volbracht had, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de zevende dag van al Zijn werk dat Hij gemaakt had. En God heeft de zevende dag gezegend en die geheiligd, omdat Hij op dezelve gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had om te volmaken“. Zou daar verband tussen zijn? God zag al wat Hij gemaakt had. Hei was avond geweest en het was morgen geweest en de zesde dag was voorbijgegaan en toen heeft God gerust. Wat betekent dat? Dat betekent: Zich vermaakt; Zichzelf verlustigd. Met een Goddelijk welbehagen heeft Hij Zijn scheppingswerk aanschouwd. Maar dat niet alleen voor Zichzelf, maar de Heere deed in die ZelfVerlustiging heel Zijn schepping delen. De morgensterren begonnen te zingen en de kinderen Gods juichten, het was een feest. Dat is het

feest van de Goddelijke ZelfVerlustiging in de werken van Zijn handen. En nu is het ook avond geweest en het is morgen geweest en de zevende dag breekt aan. Wij noemen „morgen" de stille zaterdag. Daar gaat het hier over. En op de sabbat, die stille zaterdag rustten die vrouwen met die enkele mannen die hun liefdewerk aan Christus hadden gedaan. Ze rustten naar het gebod. Wat voor rust zou dat geweest zijn? Wel, God, de Herschepper, zag al wat Hij gemaakt had. Toen Christus op Golgotha uitriep: „Het is volbracht", toen zag Hij alles wat Hij gemaakt had. Hij heeft Zijn Zoon als Knecht aangesteld, heeft Hem de voorwaarden van de vredeaad voorgesteld en heeft het alles uitgedacht, met Zijn Goddelijk en volmaakt en aanbiddeijk verstand. Zo, dat de engelen begerig waren om in te blikken. En nu zag God al wat Hij gemaakt had in het stuk van de herschepping; in Christus. En ziet, het was zeer goed.

En nu komt de dag daarop; de dag van het Goddelijke vermaak, de zevende dag. God rustte Zelf in het offer van Zijn Zoon. En waar God begint te rusten in het offer van Zijn Zoon, als Middelaar, als Borg en als Hoofd, daar worden degenen die van Christus zijn vanzelf in mee-betrokken. God rust en vermaakt Zich niet alleen zomaar in het afgetrokkene, in Zichzelf, maar Hij openbaart de vrucht daarvan. Dat is nu het welbehagen Gods, om Zijn zelfverlustigingen mee te delen en door te doen stralen in Zijn schepselen. Zo was dat op de eerste sabbat van de hele wereld, en zo is dat nu op deze sabbat ook. En daarom mogen die vrouwen rusten. God rustte immers. Zijn gerechtigheid was genoeg gedaan; Zijn toorn was gestild. Zijn heilig ongenoegen en Zijn Goddelijke verontwaardiging zijn zó volkomen weggenomen door het offer van Christus, dat Gods vriendelijk aangezicht begint te lichten en begint door te stralen. Merken we dat dan al op die sabbat? Want u zit natuurlijk al lang na te denken: Zouden die vrouwen en Nicodemus en Jozef van Arimathea op die stille zaterdag die geestelijke rust en geestelijke blijdschap in God door Christus al gekend hebben? Neen, zeker niet! Wat dan die rust was, zullen we straks verklaren.

We hebben het nu eerst over de rust van God, die de grond van onze rust is. Waar God in rust, daar mag Zijn volk in rusten. God heeft gerust in het offer van Zijn Zoon. En God heeft dat offer aanvaard; het handschrift der zonde is uitgewist. Zijn laatste druppel bloed is gegeven. De beker is volkomen leeggedronken. En God heeft een streep gehaald door het ganse schuldregister van de hele kerk der verkiezing. En er blijft niet één beschuldiging meer over tegen de uitverkorenen Gods. God is het, Die rechtvaardig maakt; wie is het die verdoemt?

Is dat niet gebleken? We hebben het nu over de Goddelijke rust. Het morgenlicht van de vrede Gods en van de liefde Gods begint al te dagen. Daar hebt ge ten eerste al de scheuring van het voorhangsel. Wat was dat voorhangsel toch? Wel, dat voorhangsel was datgene wat ons buiten Gods gemeenschap hield. Achter dat zware gordijn woonde God in de donkerheid. Hij was een verterend vuur. Er mocht nooit iemand achter dat gordijn kijken, want hij zou in één ogenblik verteerd zijn. Nu scheurt God dat voorhangsel. Dat voorhangsel is dus de verandering voor mensenkinderen om in Gods gunst te geraken. Wat is dat dan? Wat is het dat ons verhindert om Gods zalige gemeenschap dadelijk te genieten en ons zalig te verliezen in God-Drieëinig? Wat is het dat ons buiten Gods gemeenschap houdt? Dat is onze boze, zondige en schuldige menselijke natuur. In het paradijs werd Adam toch niet buiten God gehouden? Welnee! Daar was de omgang met de Heere zo innig en zo zalig. Nu heeft God dat voorhangsel gescheurd toen Christus stierf. Wat betekent dat dan? Wel, dat betekent dat onze menselijke, zondige, goddeloze slechte en boze natuur op Christus werd gelegd. En daar heeft God die menselijke natuur van Christus met Zijn Goddelijke vloek verscheurd. Want Hij heeft eenmaal gezegd: Als gij daarvan eet, zult gij de dóód sterven. En nu gaat Jezus Christus, onze gezegende Middelaar, onze menselijke natuur in het vuur van de Goddelijke wraak en gerechtigheid brengen, nietwaar? En van het vreselijk heilig ongenoegen. Die menselijke natuur wordt verteerd en die wordt aan het kruis der schande uit elkaar gereten. De vloek wordt in Christus' heilige natuur om onzer zonden wil voltrokken tot het einde toe. En toen dat gebeurd was, heeft God dus van de menselijke natuur, die gezondigd had, betaling ontvangen. En toen zei de Heere: Kom er nu maar in. Daar scheurt het voorhangsel. Dat wil zeggen dat God zegt: Ik ben nu geen vertoornd Rechter meer, maar nu stel Ik Mijn vriendelijk hart voor Mijn volk open. Dat wil het zeggen! Is dat geen teken van Gods welbehagen? Van Gods rust in het offer van Christus? Daar hebt u direkt al de hoofdman, een eersteling, zo'n Romeinse officier. Hij zegt: Waarlijk, Deze is Gods Zoon. Daar beginnen de graven open te springen. De doden staan op en ze worden in Jeruzalem gezien. De nieuwe schepping breekt door. Het beginsel in Christus is er. Wat denkt u van Jesaja 53: „Men heeft Zijn graf wel bij de goddelozen willen stellen, maar Hij is toch bij de rijken in Zijn dood geweest"? U kent die tekst toch wel? Men had Zijn graf bij de goddelozen gesteld. Die krijgsknechten daar op Golgotha kwamen met een knots en sloegen de ene en de andere moordenaar dood. En toen zouden ze Jezus ook even onder handen nemen en Hem straks zo onder de grond stoppen.

Maar neen, Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest. Pilatus moet zijn prooi loslaten. Pilatus, de vertegenwoordiger van de hel. Nicodemus gaat naar Pilatus. Waar die man de moed vandaan haalt, snap je toch ook niet. Dat kan hem zijn leven kosten! Hij komt er openlijk voor uit. Hij zegt: Ik moet het lichaam van mijn Jezus hebben! En dan zegt Pilatus: Vooruit, neem het dan maar. En daar ziet ge een kleine begrafenisstoet met een paar arme, wenende zondaren. En dan dragen ze hun lieve Jezus, op Wie ze zo gehoopt hadden en in Wie ze alles gevonden hadden, Die dragen ze naar het graf. Een kostelijk graf van de rijke Jozef. En dan wordt Hij als een Vorst in het graf gelegd. Zijn dat soms de eerste stralen niet van de gunst van God? De duivel is de kop vermorzeld. De Heere Jezus gaat als de Levensvorst de dood in. En Hij geeft satan, die het geweld des doods heeft, de doodsteek. Dus nu is het uit. Ze rustten. God rust in Christus. En de eerste tekenen van het Goddelijk genoeg zijn er al; van de Goddelijke bevrediging. Maar nu zei ik toch, dat God niet alleen in Zichzelf rust, maar dat Hij die rust doet uitstralen in de harten van Zijn volk. Nu komen we bij die vrouwen, bij Jozef van Arimathea en bij Nicodemus. Hebben die mensen óók al enige vrucht genoten van het Goddelijk welbehagen, dat nu in Christus volkomen doorgang kan hebben? Ja, de stille zaterdag. Er treedt een algemene rust in. Rusten de vijanden ook? Ja toch zeker, want er valt niets meer te doen. Ze halen nog één of andere dwaze, ja een onbevattelijke kunstgreep met Jezus uit. Ze zetten daar een paar zielige soldaten bij dat graf. Daar komt Pilatus met een geweldig gebaar en laat er een zegel op zetten. Wee hun gebeente als ze dat verbreken! En een steen ervoor. Geweldig! Ja, die vijanden rusten eigenlijk niet, want de duivel rust nooit en de duivel heeft nooit vakantie ook. De duivel kent geen rust. Hij kan nooit ophouden. Ook als de zaligheid verzekerd is, ook als zijn kop vermorzeld is, geeft hij nog een paar grote klappen met dat vreselijk lichaam, om het zo eens te zeggen. Stuiptrekkingen. Dat was dan ook alles. Het is bespottelijk, voor het graf van Immanuel, de Koning der koningen, leggen ze een steen. En de oversten dezer wereld zeggen: Nu zullen wij het eens verzegelen. Hij komt er nooit meer uit! Daar staan een paar zielige soldaten, die zich heel wat verbeelden en die goed op Hem passen moeten, opdat Hij niet gestolen wordt en dat Hij er niet uitkomt.

Maar ja, och, dat betekent allemaal niets! De vijanden kunnen niet anders. Ze zijn altijd bezig, volk van God. Ook als uw staat voor de eeuwigheid vast is in dat gezegende bloed. Ze blijven toch altijd aan uw arm trekken; ze blijven u ondersteboven schudden; en ze blijven u allerlei lelijkheden naar binnen slingeren, nietwaar? Dat zal altijd wel zo

blijven. De vijand rust nooit, neen. Maar nu die anderen. Zijn vrienden. Hebben die gerust? Ja, het staat hier: Ze rustten naar het gebod. Waar bestaat deze rust in? Wel, dat er niets meer te doen is! Ze waren tot en met vrijdagavond bezig. Gewerkt dat ze hebben! Ze hebben Hem beweend en beklagd en gezucht en gebeden. En ze hebben met elkaar een laatste blik op Golgotha geworpen. En ze waren vol bedrijvigheid met specerijen kopen en met allerlei voorzorgsmaatregelen. Jozef zat al maar over dat graf te denken, hoe dat moest. Zal ik wel of niet naar Pilatus gaan? Wel, wat waren ze toch bezig. Ja, en nu ligt Christus in het graf en ze hebben Hem gebalsemd. Ze hebben hun laatste werk aan Hem gedaan. Er valt niets meer te doen. Dat is toch rusten? Ze zeggen tegen elkaar: „Wat moeten we nu nog doen?" „Het is uit", zegt het ongeloof. En dat vonkje geloof zegt: „Dat kan niet". Maar ja, dat ongeloof overwoekert dat kleine vonkje zó, dat ze het niet meer weten. Dan zitten ze maar stilletjes. Waar zitten ze? In Jeruzalem! Gaan ze straks op onder de trompetten van de Levieten en gaan ze met de algemene feestvreugde daar mee zingen? Welnee! Want dat is een godsdienst zonder God geworden sinds Hij buiten de poort heeft geleden. Want de Heere Jezus heeft ze uit Jeruzalem gezet. Als u dat verstaat, moet u er eens over na gaan denken wat dat betekent. We hebben het ook van Simon van Cyrene besproken, die uit Jeruzalem getrokken is. Hier gaat de kerk haar godsdienst zonder God bewenen: al die gestalten, tranen en gemoedelijkheid. En ze hebben vroeger toch gezongen, mensen! En ze hebben toch een blijmoedigheid geopenbaard en ze hebben toch gepraat en geredeneerd. Ze waren toch zo opgewekt, ze waren zo verzekerd en ze gingen zo nog met één stap de hemel in! En daar is nu niets van overgebleven. Maar ze hebben zich doodgeschaamd: Heere, Heere, doe verzoening over mijn goede werken; Heere, vergeef de zonden in mijn evangelische werkzaamheden. Heere, was de zonden uit mijn tranen, die ik heb geweend. Heere, al mijn zuchtingen, ze moeten gereinigd worden op Uw altaar. Anders heb ik daar juist het eeuwige oordeel, de eeuwige dood mee verdiend. Welnee, die vrouwen, die Jozef en Nicodemus gaan niet meer naar Jeruzalem om daar met de feestvierende menigte op te gaan. Dat kan niet meer! Ze rusten. Het is de rust — nu moet u goed luisteren — het is de rust van de dood. Want de Heere Jezus, zei ik reeds, heeft alle ziekten en kwalen, alle ongestalten, alle vijandschap, hoe dan ook, wat er ook uit onze menselijke natuur komt, die heeft Hij met Zich meegetrokken en op Golgotha aan het kruis geslagen. In **Zijn** natuur. **Zijn** natuur was de **onze**, volk van God. Nu, daar hangt mijn vroomheid aan het kruis en mijn bekering, daar hangen mijn goede

werken, mijn gestalten aan het kruis, daar hangt mijn praten en wenen aan het kruis. De dood in. Niet alleen aan het kruis, maar de Heere Jezus neemt het mée. En daar ligt Hij in het graf. Nu moet ik op dat alles de dood gaan schrijven; dat is ook een stuk! De dood gaan schrijven op mijn wedergeboorte. De dood gaan schrijven op mijn rechtvaardig-making; de dood gaan schrijven op mijn beloften, de dood gaan schrijven op de verzekering van mijn kindschap. Ja, zo is het toch. Alles wat ik genoten had, gemeend had, geloofd had. Niet alleen sterft op Golgotha aan het kruis in Christus mijn boze ik. Ja, die hangt daar ook. Die moordenaar is vloekend en lasterend gestorven. Dus mijn vijandschap hangt er ook, hoor! En die is daar ook gedood. Wat u het? Daar hangt mijn hele bestaan. De godsdienstige mens hangt er ook. Daar hangt compleet mijn hele natuur! Vroom of goddeloos; wettisch of evangelisch; opgewekt of somber; natuurlijk of geestelijk. Alles bij elkaar. Daar hangt onze menselijke natuur, volk van God. Daar hangt uw natuur hoor! Nu, is dat geen rust soms? Weet ge wanneer we het zo moeilijk hebben? Zolang we met onze eigen werken ertussen zitten! We kunnen niet rusten, zolang we bezig zijn om de zaligheid te verdienen, want dat zit ons in het bloed. Zolang onze natuur niet met Christus aan het kruis hangt zijn we werkzaam, zijn we bezig om ons aangenaam voor God te maken. Wat hebt ge deze week al afgetobd voor aanstaande zondagmorgen? Wel aan het Avondmaal, niet aan het Avondmaal. Vandaag eens even geloven, want ik ben nogal goed gesteld, het zal nog wel kunnen zo. Een uur later valt u door de mand en dan zegt u: Vreselijk, er komt niets van terecht. En als u eens even op uw knieën valt en u zegt: O God, er is er niet één zo ellendig als ik, dan krijgt ge geen adem. Het is net of alles verstandend is en u weet geen raad meer met uzelf. Is de Heere bezig om uw natuur aan het kruis te slaan soms? Nu, dan zou ik u feliciteren! Dan kunt ge nog feest hebben op zondagmorgen. Want de dood gaat vooraf. Hier hebt u de rust. Ze rustten, staat hier, naar het gebod. Wat dat gebod is zullen we straks zeggen.

Ze rusten hier, die vrouwen. Er valt niets meer te doen. U moet eens aan Naomi denken. Dat was een wijs mens; ze zegt tegen Ruth: „Zit stil, mijn dochter. Ge hebt al zoveel gedaan. Ge hebt al aren geraapt en ge hebt de zon en de hitte doorstaan en ge had er alles voor over. Hou nu toch eens een keer op! Want nu moet die man eens voor de dag komen hoor, en nu moet gij er eens tussen uit. Zit stil, mijn dochter. Nu moet ge toch maar eens gaan rusten. Ge hebt al genoeg gewerkt; het wordt nu tijd dat het eens van de andere kant komt. Zo komt ge er nooit!" Nu, ze rustten. Dat wil zeggen de rust van de dood. De dood van onze

menselijke natuur. Van onze bevattingen, van ons nadenken en van ons begeren en van ons willen, ons zoeken en onze tranen en van onze aanstellerij; want we zitten er vol van! Om ons voor God een beetje op te knappen en weet ik wat nog meer; die hele vrome santekraam hangt aan het kruis en die ligt nu in het graf. En wat is dat toch een wonder als het eenmaal zo ver is. Wat is dat dan een wonder; dan begint er een beetje hoop te rijzen. Die vrouwen weten zelf niet hoe ze het hebben. Hoe is dat nu bij jou? zegt Maria tegen Salomé. En ze zeggen: Nicodemus, wat denk jij? Bent u benauwd voor de dood? Neen. Hebt u last van uw zonden? Neen. Hebt u last van uw ongeloof? Ik weet het niet. Er is niets meer. Bent u vijandig? Neen, ook niet. Wat scheelt er dan aan? Hij zegt: Ik ben dood! Hij kan niets anders zeggen. Ik kan niet eens meer wenen. Ik kan niet eens meer klagen. Ik kan niet eens mijn gemis meer voelen. Ik kan niet eens meer tranen storten. Ik kan niet eens mijn knieën meer buigen. Ik ben gewoon dood. Het lijkt wel alsof ik bevroren ben. Mijn goede werken zijn er tussenuit. Mijn gestalten zijn weg en mijn vijandschap is ook weg. Neen, nu weet ik het helemaal niet meer. Ik ben er nog nooit zo raar aan toe geweest als nu. Neen, nu geloof ik dat er nooit meer iets van terecht zal komen. Ze kunnen dat toch niet bezien. Neen, ze rusten ook. Ze rustten. Het is de rust, de stilte van de dood. Maar denk erom dat in die dood het leven te voorschijn gebracht wordt. Want dat is maar een ogenblikje. Het is de laatste sabbat van het oude verbond. Hier hebt u het raadsel van deze rust. Ze worden met die zes dagen werken de dood ingetrokken. En nu is het aan een eind. Want Christus trok ze die hele oude bedeling door zo aan het kruis. Toen zijn ze er tussenuit gegaan met hun ceremoniële werken en met al hun hefoffer-tjes en met hun beweegoffers en met al hun gestalten. En nu hebben ze niets meer.

Ja, dat zegt u wel eens: Ik heb niets meer. Dat kunt u ook te gauw zeggen hoor! Als dat eens een keer waar is, dat ge niets meer hebt, dan is alles dood van binnen. Maar dan bent u ook niet onrustig meer. We hebben het gezongen met elkaar. Dan komt er een stil peinen van de ziel. Dan is er wel dat inwendige leven, ja, dat krijgt toch zo'n kracht, maar dat kan nog niet doorbreken. Want om te leven, volk van God, hebt ge geen dode Jezus, maar een levende Jezus nodig. Hier wordt de hel gesloten. Maar de hemel moet straks nog geopend worden. En daar zitten ze nu net tussen. Dus de hel is dicht. Ze zijn helemaal niet bang. En ze vertrouwen het niet. Ze zeggen: Was ik nog maar eens bang, was ik maar eens een keer ontroerd of geschud of geslingerd of waren er nog maar eens werkzaamheden. Er is nu helemaal niets meer. Wat zal daar van terecht komen? Dat is toch óók een paradox. Nu zijn die vijanden met Jezus

bezig, want die hebben het goed in de oren geknoopt: Hij heeft gezegd, dat Hij opstaan zou. En jullie nu, Zijn vrienden? Die vijanden denken er aan en jullie helemaal niet! Het is toch tegen jullie gezegd. Denk er om dat die vijanden dat gehoord hebben.

Jullie dan, vrouwen en Nicodemus en Jozef? Hebben jullie het niet gehoord? Ik weet het niet meer, zeggen ze. Ja, we hebben het wel gehoord, maar we hebben er totaal geen vrucht meer van en geen smaak meer van. Het gaat zo helemaal buiten ons om. Ja, als ik goed nadenk, Hij heeft dit gezegd en dat gezegd en dat is gebeurd en dat staat in Zijn Woord. Ik heb vroeger dat wel eens in mijn hart gekregen, maar het is zo onwezenlijk. Ik kan er niet meer in komen, zeggen ze. Wat zijn we toch arme mensen. Ze kunnen er niet in komen, ze kunnen er niet eens meer werkzaam mee zijn. Het is net alsof het helemaal buiten ze omgaat. En daar lopen ze nu. Een soort slaapwandelaars zijn dat bij elkaar. Ongelukkigen; slaapwandelaars. Ze weten het helemaal niet meer; ze zitten zo maar stil bij elkaar. Psalmen zingen? Neen, geen vermaak meer in. Bidden met elkaar? Ik kan niet meer bidden, ik weet niet wat ik bidden moet. Afsesneden, alle wegen afgesneden. En dan wordt de ene ware weg van het heiligdom geopend: het voorhangsel is gescheurd. Nu gaat God Zijn kerk in Christus eens vreugde bereiden. Maar dat komt van een andere kant hoor! Dat valt straks zo soeverein van de hemel! Hij is waarlijk opgestaan! Straks lopen ze te zingen. Dan gaan ze de eerste sabbat van de nieuwe bedeling in. En dat is een hartelijke vreugde in God door Christus. Maar zo ver zijn ze nog niet. De rust van de dood gaat vooraf aan de rust in de gemeenschap met een eeuwig leven. Eerst de dood en dan het leven. Eerst moeten we al onze werkzaamheden verliezen en moeten sterven om dan te leven. Ze rustten naar het gebod, dat wil zeggen dat deden ze niet vrijwillig, het was een gebod. Wie bracht ze daar dan in, in die wonderlijke rust? Dat doen ze helemaal niet gewillig. Weet ge wat ze dachten met elkaar? We hebben vroeger toch betere tijden gehad, zeggen ze. Niet waar? Weet ge nog, toen? En dat was zo zalig en wat hebben we toen ... De ander zegt: Schei maar uit, ik ... Zouden we ons nu bedrogen hebben? En hij zegt: Terwijl ik dat zeg voel ik me een huichelaar, want ik beleef het niet eens. Ja, die het vatten kan, die vatte het dan maar. Maar zo ligt dat soms. U zoudt willen klagen als ge aan uw klachten begint: Laat ik toch zwijgen, ik ben een grote huichelaar. Als u over uw bekering van vroeger begint te praten, zegt ge twee, drie woorden en ge zegt: Och, och, vreselijk. De wormen kruipen eruit. Wat ben ik toch een vreselijk mens. Ge weet geen raad meer. Ge zoudt

wel in de eenzaamheid willen vliegen op uw knieën en zeggen-. O God, help me!

En als ge dan in de eenzaamheid komt, dan is het net alsof er geen God is en er kan geen woord meer uit uw keel. Ze rustten. Het is de rust van de dood. De Heere doet Zijn volk sterven om te leven! Alles hangt aan het kruis, volk van God. Alles waar we vroeger het leven in hadden, waar we zo'n vermaak in hadden. En vroeger zongen we nog en de Koning was al lang weg. Maar we hadden zo'n plezier met onszelf, we waren zo goed bekeerd. En we waren zo goed gesteld en we hadden geen last van de zonde; en we dachten dat we iets bijzonders waren. En men zag ons voor geoefende kinderen Gods aan. En wij maar pronken. Dat is nu afgelopen. Dat hangt ook allemaal aan het kruis. Al dat gepronk van vroeger; al onze dodelijke klachten, al onze hebbelijke genade van vroeger. Het hangt allemaal aan het kruis. En van het kruis is het meegetrokken in het graf en het komt er nu nooit meer uit hoor! Zo niet meer! Er komt straks heel wat anders uit dat graf te voorschijn: een levende Jezus! Naar het gebod, want dat deden ze niet vrijwillig. Ge gaat niet vrijwillig de dood in. Kunt ge het er wel eens mee eens zijn als de Heere u begint af te breken? Als er tegen uw hele leven, vooral tegen uw vrome leven, een Goddelijk: Neen! gesproken wordt? Want met de wet, maar ook met het Evangelie stoten we op de majesteit Gods. De werken der wet gaan overboord. Als God komt, dan zegt Hij: Ik wil dat aan Mijn gerechtigheid genoeg geschiede. Nu, dan rollen onze werken wel om, hoor! De gerechtigheid is van de hemel geopenbaard. Dan worden al onze goede werken verteerd in het vuur van de Goddelijke wraak over de zonde. En met onze evangelische gestalten en werkzaamheden lopen we ook op de majesteit Gods te pletter. Onze omgang met de Heere Jezus, onze liefdesonderhandelingen met Hem, onze begeerte naar Hem, ach, we lopen al weer vast. Want God blijft eeuwig neen zeggen tegen al wat van ons is. En de Heere heeft om zalig te maken onze gestalten niet nodig. Die zijn geen grond maar wél vrucht. Maar wij maken ze stiekem tot een grond. Daarom gaat de Heere Jezus naar het kruis. Die hangt onze goddeloze, vrome, wettische natuur, zo u en ik die hebben, ieder weer anders, dat geeft niet: onze menselijke natuur hangt Hij aan het kruis. Die sleept Hij zo de dood in. Nu, dan schiet er niets meer over. Dan moet ge de sprong maar wagen. Spring dan zo maar in het water van vrije genade en zeg: O God, aan mijn kant is het toch verloren. En daar zitten nu die vrouwen en Nicodemus

en Jozef; naar het gebod, want de Heilige Geest heeft ze erheen getrokken. Het ging niet vrijwillig. De Heilige Geest heeft ze overal buiten gezet. Die nam ze hun tranen af, hun gestalten, hun beloften. Die nam ze het leven af en Die trok ze met Christus zo de dood in. Nu, daar zitten ze, daar rusten ze naar het gebod. Geestelijk verstaan. Het is natuurlijk ook letterlijk te verstaan. Letterlijk verstaan is het natuurlijk het gebod van de oude dag. Maar hier zit een ander gebod achter: het is de laatste rust van de oude dag. En straks breekt de eerste sabbat van de nieuwe dag aan. De eerste dag der week. De dag der verrijzenis. Maar met hun lege hart, met het inleven van hun doodstaat en hun totale machteloosheid zullen ze straks toch nog één werk doen. En dat wordt dan hun laatste teleurstelling. Dan is het ook voorgoed uit!

Vrijdagavond hebben ze dat lieve lichaam van de Heere Jezus naar het graf gedragen. Ach, daar was nog gevoel bij, er waren tranen bij en ze hebben Hem nog eens aangegrepen en, nu ja ... toen moesten ze Hem loslaten. Hij is dood. Maar nu gaan ze straks, heel vroeg, toch weer naar dat graf. Ze weten het wel van die steen en ze weten het wel van dat zegel en die wacht. Maar de liefde is een wonderlijk ding hoor! De liefde zegt: Ik probeer het toch! Wie weet, wie weet, niet-waar? Misschien is die wacht er niet eens. Misschien is die steen er niet eens. De liefde denkt niet, maar die handelt. Klaar! Dus zeggen ze: We moeten morgenochtend maar vroeg opstaan en dan zullen we die specerijen, die we gekocht hebben, maar bij Hem brengen en we gaan Hem balsemen en dan maar verder zien. Maar hier is ook het leven uit. Ze doen het toch zo koel allemaal; het is allemaal zo koud. Ze weten met zichzelf geen raad meer. Dat is hun laatste werk. Ze willen nog een beetje liefde aan Jezus kwijt. Ze willen nog een gebroken hart meedragen. Maar hun hart breekt niet eens meer. Ze kunnen niet eens meer wenen, ze kunnen niet eens meer hun gemis beleven. Zo dood zijn ze. Dat is toch ook een stuk. Dus daar gaan ze zondagmorgen vroeg. Daar hebben we het nu eigenlijk niet over, dat komt als de Heere het wil met Pasen wel, maar goed, dat is dan toch hun laatste teleurstelling. En dan, dood is dood. Ze gaan daar met hun zaakje op stap. Ze sjouwen daar een last van honderd pond specerijen met zich mee. Ze willen Jezus voor bederf gaan bewaren. Onderweg zeggen ze.- Zullen we maar terug gaan? Want die steen ... neen, terug kunnen we ook niet. Wij met onze vrouwenhanden kunnen toch die steen ... en toch gaan ze maar. En

ze weten zelf niet waarom ze gaan en ze weten ook niet wat er van terecht komen zal. En wat zullen ze daar ontmoeten als ze bij dat graf komen? Ze weten er niets meer van. En dan komen straks Petrus en Johannes en die kunnen ook niet eens meer wenen. Die lopen daar zo nuchter, uit-geledigd en dood en gevoelloos over de wereld. En dan horen ze nog dat de steen weg is en dat het lichaam er ook niet eens meer is. Nu, dan is er helemaal niets meer. Ze kunnen hun liefde niet eens meer aan Jezus kwijt. Zelfs niet meer aan een dode Jezus. Dat is toch wel héél erg!

En dan een ogenblik daarna, dan verschijnt Hij. En dan zegt Hij: „Ik leef! en gij zult leven". En toen heeft Hij ze uit de dood in het leven gezet. Toen gingen ze van de dodelijke rust over in de rust, die er over blijft voor Gods volk. In Hem Die de rust heeft aangebracht, Silo, onze Rustaanbrenger. Dat is een les, om dat te leren, om zó zalig te worden. Dat leert ge nooit. Daar moet de Heere u door Zijn Woord en Geest altijd maar weer opnieuw in onderwijzen. Dan gaan de stormen en de woeligheid en het rumoer van Goede Vrijdag, de vijandschap en al het geweld van Goede Vrijdag, dat gaat over in de dodelijke stilte van zaterdag. Misschien denkt u: Ik wou dan toch nog maar dat ik het rumoer en al dat gedoe van vrijdagavond had. Dat was tenminste nog wat. Maar neen, nu, ik heb wel eens ogenblikken gehad, dat ik in opstand leefde en dat ik in vijandschap was en dat ik er niet onder komen kon en dat ik soms mijn vuisten liep te ballen. Toen waren er tenminste nog werkzaamheden, maar nu heb ik helemaal niets meer. Neen, nu geloof ik, dat ik rijp ben voor het eeuwige oordeel. Nu zal ik zo wel weg zakken. Want dat is vreselijk. Als er nog wat is, nu ja, dan is er tenminste nog wat. Op Goede Vrijdag beleven we alles door elkaar. Op het ene moment voelen we ons als die Romeinse krijgsknecht, die zijn speer stoot; op het andere moment wordt die moordenaar in me wakker. Dan hang ik aan het kruis Hem nog te vloeken omdat mijn natuur er niet onder wil. Op het andere moment voel ik me als die wenende vrouwen, die een paar tranen wenen en het is ook allemaal niets. Op het andere moment mag ik eens een Simon van Cyrene zijn en dan zeg ik: Wat een wonder. Op het volgende ogenblik kijkt de duivel om de hoek, en dan ligt alles weer ondersteboven. Maar goed, dan zijn er toch nog werkzaamheden. Maar als dan die stille zaterdag aanbreekt; wat moet je dan beginnen? Neen, als je nog maar wat beginnen kon, maar er is niets meer te beginnen! Jezus dood. Hij is toch de Enige! Jezus in het graf, de steen ervoor, het zegel erop, de wacht ervoor, het is uit. En toch, van binnen zegt er iets: Dat kan niet! Maar dat iets, ja, dat durft ge niet toe te geven, daar durft ge niet op door te

gaan, want ge denkt: Dat zal de grootste vergissing van mijn leven zijn, want dood is dood. De werkzaamheden houden op. God de Heilige Geest zet ons er totaal buiten. Sion wordt door recht verlost en haar wederkerenden door gerechtigheid. En dan zal straks God Zijn volk vrijspreken in Christus. We waren als het ware bezig onze eigen zonden te vergeven. Wat deden we met de liefde Gods en wat deden we met een oogje op die lieve Borg? We gingen onze zonden vergeven met een blijmoedige gestalte en een belofte. Neen, zegt de Heere, dat doe Ik hoor, zonden vergeven, dat kunt ge zelf niet. **God** is het, Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is. Ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods zit, Die ook voor ons bidt.

Volk van God, ik gun het u dat u dan maar de dood in gaat. Morgen. Stille Zaterdag. De dood in. Als u nu straks voor het Avondmaal staat en zegt: Ja — neen, maar zo kan dat niet, want ik heb niets. Zó kan ik toch niet aan het Avondmaal? Dan hoop ik, dat het raadsel u maar verklaard wordt. Doden zullen horen de stem van de Zoon Gods. En die ze gehoord zullen hebben zullen leven. Ik hoop, dat ge dan maar niets dan uw ellende en uw doodstaat over houdt. En laat uw specerijen maar thuis, want daar komt ge ook mee in het graf terecht. Kom nu maar zo ge zijt. Bent u dood? Nu, dan kan Jezus een wonder aan u doen. Kom dan maar in uw doodstaat. Kom dan maar, als alles uitgedoofd is van binnen en ge in de rust des doods neergelegd wordt. Zeg dan: Heere Jezus, wie ik ben, dat geeft niet, maar U leeft en Gij zijt de Levensvorst. U hebt het Zelf gezegd en ik klem me alleen aan U vast en ik verwacht het alleen van U. Het geloof redeneert niet. Kom dan, dring dan maar door en grijp Hem maar aan en zeg: Hier ben ik, of U Zich wel of niet over mij ontfermt. Maria Magdalena heeft dat beoefend. Ze kwam bij het graf en het graf was leeg. En die engelen zeiden tegen haar: Vrouw, wat weent ge? Wie zoekt gij? En toen kwam de hovenier en ze zei: Meneer, hebt u Hem weggenomen? **Hem**. Wie is dat? Daar is er toch maar Eén? Hebt u Hem weggenomen? Mijn Heere weggenomen. Mijn Heere. Ze dacht dat Hij in het graf lag. Mijn Heere. Hij was er niet. Waar Hij ook is: **mijn** Heere. Is Hij dood of levend, is Hij in de hemel of in de hel, is Hij weggenomen of gestolen: **mijn** Heere. Kijk, dat is de kunst van Maria Magdalena. Een heilige kunst. **Mijn** Heere, zegt ze, hoor! Waar Hij ook is of wat er ook met Hem gebeurd is, ik weet het niet: **Mijn** Heere! Dwars door alles heen, door de dood heen: **Mijn** HEERE! Die ga ik wegnemen. Zeg mij waar Hij is, dan ga ik Hem wegnemen. Dat is een kruimeltje geloof. Nu, zo kan het ook op stille zaterdag en dat kan straks ook als het weer zondag wordt. Dat toch de opstandingskracht

van Immanuel eens een weinig in ons midden zou mogen heersen, door Zijn Woord en Geest. Voor al die dode mensen — ja, er zijn een heleboel doden die er geen last van hebben (ik hoop, dat ze er dan ook maar last van krijgen) — maar die doden, die het gevoelig hebben ingeleefd en die weten wat dat is: van God gescheiden te zijn. Het loopt alles op de dood uit. Nu, zo moet het. Dus als het zo met u gaat, dan zeg ik: Goed, zo moet het en zo gaat het goed, hoor! Want doden kunnen levendgemaakt worden, maar mensen, die al half leven, neen, dat kan niet. Neen, doden! Deze vrouwen gaan de dood in, de dodelijke rust in. Ze klagen niet meer en ze zingen ook niet meer. Ze doen niets meer. Ze rusten naar het gebod. Want God de Heilige Geest heeft ze er helemaal buiten gezet. En nu schiet er niets anders over dan dat God een wonder doet. Maar daar zal Hij dan Zelf ook eeuwig in verheerlijkt worden.

De Heere brenge ons uit de rumoerigheid van deze vrijdagavond. Eén voor één. Het zal toch noodzakelijk zijn, dat we er in beginsel allemaal iets van leren kennen. Hij brenge ons morgen eens in de stille zaterdag. Opdat we met al ons gedoe eens een keer aan het eind geraken. Of we nu vrome mensen zijn of goddeloze mensen of werelddienaars, dat geeft niets, maar dat God ons nu eens in de stille zaterdag bracht. En dat Hij ons nu eens aan het eind bracht van alles en dat we nu eens niets meer hadden dan: dood in zonden en misdaden. Dan kan het leven uit een Ander geopenbaard worden. God, Die eeuwig leeft en Die onze ziel het leven geeft. Hij openbare Zich als de God van alle leven, volheid en blijdschap en zaligheid en Hij vervrolijke Zijn volk. Wie ze ook zijn, zuigelingen of meer geoefenden, hebt ge wel eens een oogje op Jezus gehad? Indien niet, is het dan uw begeerte om door Hem gezaligd en geholpen te worden? Nu, kom dan toch eens een keer en neem dan die heilige proef eens. Waag u er toch eens aan. Het is **toch** verloren? Laat Jezus u zaligen! De Heere brenge u allen in de dood opdat het leven in onsterfelijkheid aan het licht kome, Zijn grote Naam tot eeuwige heerlijkheid. Amen

INHOUD

	Pag.
1. De voetwassing	9
2. Jezus' bereidwilligheid	24
3. Hoe u Jezus vindt?	39
4. Op weg naar Golgotha	53
5. Het eerste kruiswoord	67
6 Rusten naar het gebod	